

JORDÁN
FUSTERS

FUSTERIA EN GENERAL

- portes
- cuines
- vestidors
- armaris
- mobles a mida
- parquet
- creacions en fusta

619 515 959

jordanfusters@gmail.com

EDITA:

A.C. Falla Plaça Tres Moreres

EQUIP DE REDACCIÓ:

Delegació del llibret

DISSENY I MAQUETACIÓ:

ADA

DIRECCIÓ I REDACCIÓ:

Aida Llopis i Tarrazona, Deyanira Calado i Faus

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA:

Aida Llopis i Tarrazona, Deyanira Calado i Faus

CRÍTICA MONUMENT:

Aida Llopis i Tarrazona i Deyanira Calado i Faus

EQUIP LLIBRET INFANTIL:

Aida Llopis i Tarrazona, Deyanira Calado i Faus i Rebeca Andrés i Colomer

ESCRITORS/ES:

Enric Olivares Torres - Llicenciat i doctor en Història de l'Art i professor ajudant doctor en el Departament d'Història de l'Art de la Universitat de València

Immaculada Cerdà - Cap de la unitat de normalització lingüística de la Diputació de València. Acadèmica de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

Elisa Lluch i Girbés - Professora de Llatí i Grec

Víctor Hugo - Artista Faller

Juanjo Salom - Artista Faller

Salvador Ferrís - Artista Faller

Llum Cabanes i Pérez - Professora de Filosofia

Noelia Bañón i Mas - Professora de Llengua Castellana i Literatura i Fallera de la Falla Plaça del Cid

Andrea Ribes i Camarasa - Estudiant de Disseny d'Interiors i Fallera de la Falla Plaça Tres Moreres

Xavier Raussell i Adrian - Investigador d'indumentària. Professor d'Història de la moda

Hijas de Carmen Esteve

Agustín i Amaia Orfebres

Jordi Esteve i Hernández - Mestre d'Educació Infantil del CEIP Cervantes Algemesí

Marcos Blasco i Eloi Azorín - Delegats de Pirotècnia de la Falla Plaça Tres Moreres

Eduardo Roig i Ferrís - Faller més veterà de la Falla Plaça Tres Moreres

Ernesto Tortajada i Portalés - Un dels membres fundadors de la Falla Plaça Tres Moreres

Deyanira Calado i Faus - Mestra d'Educació Infantil i fallera de la Falla Plaça Tres Moreres

Enric Lluch i Girbés - Escriptor

Toni Teruel i Barberà - Filòleg i escriptor

Fina Girbés i Nàcher - Poetessa

Rebeca Andrés i Colomer - Mestra del CEIP Cervantes Algemesí i Fallera de la Falla Plaça Tres Moreres.

Aida Llopis i Tarrazona - Llicenciada en Filologia Catalana, professora d'Educació Secundària i Batxillerat i Fallera de la Falla Plaça Tres Moreres.

Carla Carbonell i Such - Mestra de Primària i Fallera de la Falla Plaça del Cid

Mari Carme i Tormos - mestra del CEIP Cervantes Algemesí, i el seu alumnat

Caterina Azorín i Navarro - Fallera de la Falla Plaça Tres Moreres

Olivia Faus i Andrés - Fallera de la Falla Plaça Tres Moreres

Mariola Azorín i Navarro - Fallera de la Falla Plaça Tres Moreres

FOTOGRAFIES:

Núria Gascó, arxiu de la Falla, fallers i Col·laboradors

IMPRESSIÓ:

Copisteria Soriano

LLIBRETS:

150 exemplars

DEPÒSIT LEGAL:

V444-2020

Edita

SEMPRE TEUA

La teua llengua

GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria d'Educació,
Universitats i Ocupació

A.C. FALLA PLAÇA TRES MORERES

La Falla Plaça Tres Moreres, és una Associació Cultural sense ànim de lucre, fundada el 1975.

A les teues mans tens, un any més, el llibre de la Falla Plaça Tres Moreres.

Deixa'ns passar i obri'ns les portes per mostrar-te una de les tasques més importants d'una falla, i que no és altra que mantenir i promoure la nostra cultura, les nostres arrels, el nostre poble i, per suposat, la nostra llengua. Ací tens una de les eines més importants que fem servir per a eixa finalitat, el nostre llibret de falla.

Alcalde d'Algemesí

Estimats fallers i falleres de la Falla Plaça Tres Moreres,

És un autèntic plaer adreçar-me a vosaltres com a alcalde d'Algemesí amb motiu d'un nou exercici faller que teniu ja a les portes, i més encara en un any especialment significatiu, en què la vostra comissió celebra 50 anys d'història fallera. Quan arriba este moment de l'any, el vostre barri es transforma, el casal s'ompli de vida i la Plaça de les Tres Moreres esdevé l'epicentre de l'efervescència fallera.

Comptar ja amb mig segle de trajectòria a les esquenes és un senyal inequívoc d'un treball constant, de generacions de fallers i falleres que han sabut mantindre viva la flama de la festa des d'aquell ja llunyà maig del 75, adaptant-se als nous temps, però sense perdre mai l'essència ni el sentit de família. La vostra comissió sempre s'ha caracteritzat pel compromís dels seus membres i per la feina ben feta, i això es nota en cada detall, perquè darrere de cada exercici hi ha moltes hores de dedicació, d'organització i d'il·lusió compartida.

Este esforç col·lectiu va tindre un reconeixement molt especial l'any 2024, quan la Falla Plaça Tres Moreres va aconseguir un doblet històric, guanyant per primera vegada en la seua història el primer premi tant en la falla gran com en la falla infantil, i a més de manera simultània. Un assoliment que ja forma part de la memòria fallera de la ciutat i que posa en valor el talent artístic, la capacitat organitzativa i l'esperit d'equip

que defineixen esta comissió.

Al llarg d'estos 50 anys, a les Tres Moreres no sols heu donat color i ambient als dies grans de març, sinó que heu mantingut viva, durant tot l'any, una manera d'entendre la convivència basada en el voluntariat, la participació i el fet d'esdevindre un punt de trobada intergeneracional, on els més menuts creixen envoltats de tradició i on les famílies comparteixen temps, experiències i germanor.

Vull reconèixer especialment la tasca de totes les persones que assumiu responsabilitats dins de la comissió, perquè sense esta xarxa de gent compromesa la festa no seria possible tal com la coneixem.

Des de l'Ajuntament d'Algemesí continuarem al vostre costat, escoltant-vos i treballant conjuntament perquè les Falles continuen sent un motor cultural, social i econòmic per a la ciutat. Comissions com la vostra contribueixen decisivament a reforçar el teixit associatiu i el sentiment de pertinença al poble.

Falleres majors, president infantil, president, falleres i fallers de la Falla Plaça Tres Moreres, vos desitge de tot cor que gaudiu d'unes falles molt especials, a l'altura d'este 50 aniversari. Que el vostre casal continue sent un espai obert, acollidor i participatiu, i que ompliu el barri i els carrers d'Algemesí d'esperit faller, de festa i d'alegria.

Cordialment,

José Javier Sanchis i Bretones

Regidor de Festes i Tradicions

Cinquanta anys no es compleixen tots els dies i arribar fins ací diu molt del que sou com a comissió. Mig segle fent falla, fent barri i fent festa, convertint una xicoteta plaça de la nostra ciutat en punt de trobada i en l'escenari d'una gran quantitat d'activitats que evidencien que sou una de les falles que més es viuen des de dins.

Des del casal, des del carrer que s'ompli de música, de rialles i de germanor, i des d'una manera molt clara d'entendre la festa. Any rere any, generació rere generació, heu sabut mantindre viva una comissió que és família, que és treball constant i que és orgull de barri.

Un llarg periple faller dona per a molts records inesborrables, nits llargues al casal i moments que només entenen els vostres fallers i falleres. I si alguna cosa ha de definir esta comissió, és precisament això, la capacitat de fer que cada persona es senta part d'un projecte que creix de manera continuada des de fa anys, però sense

mai perdre la seua vertadera essència.

Les Falles d'Algemesí no serien el que són sense comissions com la vostra, que mantenen viu l'esperit faller més enllà del mes de març, que fan del casal un espai de convivència durant tot l'any i que continuen sent bressol de tradicions per als més menuts.

Vull felicitar de manera especial a totes les persones que gestioneu i infoneu vida a esta comissió, des dels presidents que han passat al llarg de la vostra història, així com la presidenta actual, les Falleres Majors i la junta, fins a arribar a les falleres i fallers, dels més veterans als que acaben d'incorporar-se. Desitge que este aniversari siga una celebració a l'altura de la vostra història i que la plaça torne a ser, un any més, sinònim de festa i orgull faller.

Per molts anys, fallers i falleres de les Tres Moreres.

Natxo Silvestre i Sabater

President Executiu de la JLFA

50 anys fent Falla!

Arribar als 50 anys és molt més que celebrar una data. És mirar enrere amb orgull, viure el present amb emoció i encarar el futur amb la mateixa il·lusió, o més, amb la que va nàixer esta comissió.

La Falla Plaça Tres Moreres celebra mig segle d'història, cinquanta anys de treball, esforç compartit, crítica convertida en art, convivència al casal i sentiments que només les falles saben despertar. Cinc dècades construïdes gràcies a moltes persones que han deixat la seua empremta, transmetent de generació en generació l'estima per aquesta festa.

Com a president de la Junta Local Fallera, i faller d'aquesta comissió, vull reconèixer i agrair profundament la tasca de totes i tots els qui han format part d'aquesta falla al llarg dels anys: als fundadors, als qui la fan créixer, als qui hui la mantenen viva i, especialment, als qui asseguraran la seua continuïtat en el futur, els nostres xiquets i xiquetes. El vostre compromís és un exemple clar de què les falles són cultura, tradició i poble.

Aquest 50 aniversari no és només un homenatge al passat, sinó també una aposta decidida pel futur.

La Falla Plaça Tres Moreres ha sabut evolucionar sense perdre la seua essència, mantenint vius els valors fallers i adaptant-se als nous temps però, sempre amb orgull, respecte i passió.

Que aquesta celebració servisca per recordar tot el camí recorregut i per continuar avançant amb la mateixa força, il·lusió i germanor. Que el foc faller continue encenent els carrers d'Algemesí i els cors de totes les persones que formen part d'esta gran família.

Per unes falles 2026 inoblidables per a tots nosaltres, especialment per als nostres representants Diana, Marta, Roberto i Gema.

Enhorabona pel vostre 50 aniversari!

Per molts anys més de falla, de tradició i de sentiment faller!

Juanvi Talamantes i Garcia

Fallera Major de la Ciutat d'Algemesí 2026

Estimats fallers i falleres,

Aquest any no és un any qualsevol per a la Falla Plaça Tres Moreres. És un any per fer la vista enrere i recordar tot el camí recorregut però, sobretot, per celebrar el sentiment faller que ens ha unit durant dècades.

Enguany, aquesta falla té l'honor de celebrar 50 anys de vida, de tradició i de cultura. Cinquanta anys d'històries compartides a la placeta, sota l'ombra de les moreres, on diferents generacions hem anat construint molt més que una falla: una comissió que ha sabut mantindre viva l'essència fallera, malgrat tots els canvis i etapes per les quals hem passat.

Parlar de la meua falla és parlar d'una extensió de la meua casa. És parlar dels meus inicis, dels records que m'han fet créixer i del lloc on han nascut les meues arrels falleres i, per això, escriure aquestes paraules com a Fallera Major d'Algemesí és una emoció difícil d'explicar.

Em sent profundament orgullosa de saber d'on

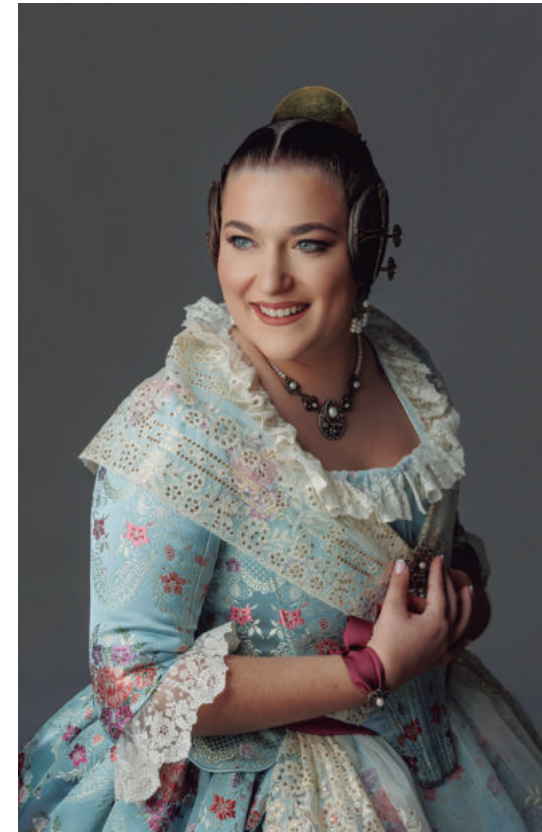
vinc, de portar amb mi tot allò que he après entre vosaltres i de tindre les meues arrels falleres ací, a la nostra estimada placeta. Tot el que soc com a fallera, i també com a persona, té una part que naix en aquest racó tan especial.

Vos desitge un exercici faller replet de vivències, que pugueu gaudir intensament dels dies grans de la nostra festa i continuar escrivint, junts, la història d'aquesta falla tan estimada.

Moltes felicitats a aquella colla d'amics que un dia es va juntar i va fer tot el necessari perquè ara 460 fallers tinguem un lloc on sentir-nos com a casa. Felicitats a la junta directiva, que ha fet que la Falla Plaça Tres Moreres siga cada any un referent més gran a la nostra ciutat. I moltíssimes felicitats a tu, com a faller o fallera de Tres Moreres: ja formes part d'aquesta màgica història.

Amb infinita estima,

Felicidad Rosell i Alandete

FalleraMajorInfantil de la Ciutat d'Algemesí 2026

Estimadíssima Falla Plaça Tres Moreres:

Enguany celebren cinquanta anys d'història, i això no ho aconsegueix qualsevol falla. Ho aconsegueix una falla que ha sabut créixer sense perdre la seua essència, una falla on la família, la tradició i l'estima pels detalls sempre han sigut el més important.

Quan pense en la vostra comissió sempre em venen al cap uns monuments fallers preciosos que llueixen a la placeta, però també coses molt especials, com "Tu Morera me suena", que ompli de música, somriures i talent el vostre casal, i que demostra que a la vostra falla sempre hi ha lloc per a la creativitat i l'alegria.

Des de la meua mirada de xiqueta, vos admire perquè sou una falla viva, acollidora i plena de detalls que fan que cada persona se senta part d'alguna cosa gran.

Que estos cinquanta anys siguen només el començament de molts més, plens de Falles, records i moments inoblidables.

Amb tota la meua estima,

Cristina Espiritusanto i Domingo

PresidentInfantil

FalleraMajorInfantil

FalleraMajor

Presidenta

Cinquanta anys no són només una xifra. Cinquanta anys són records, persones, somnis compartits i una manera molt nostra d'entendre la festa. Són rialles al casal, nervis abans de plantar, emocions a flor de pell i una passió que es renova cada mes de març. Aquest llibret naix, precisament, amb la voluntat de retre homenatge a tot allò que ens ha fet arribar fins ací: **el 50 aniversari de la Falla Plaça Tres Moreres.**

PRÒLEG

El **PRESENT**, representat pel **RUBÍ**, és intens, vibrant i ple de vida, com el roig de la flama fallera. En aquestes pàgines trobarem els nostres representants adults actuals i una mirada als pilars fonamentals de la festa, perquè no hi ha falles sense història, música, monuments, indumentària ni tradició. El rubí simbolitza tot allò que som hui, el batec constant d'una comissió viva i compromesa.

Per a contar la nostra història hem triat el llenguatge de l'al·legoria, perquè hi ha sentiments que només es poden explicar amb símbols. Així, aquest llibret s'estructura en tres etapes vitals –passat, present i futur– representades per tres pedres precioses que, al mateix temps, evocuen les tres moreres que donen nom i identitat a la nostra comissió.

El **PASSAT**, simbolitzat pel **SAFIR**, ens convida a mirar arrere amb estima i orgull. És el color de la memòria i del temps compartit. Aquesta part del llibret és un veritable memorial del nostre 50 aniversari: un recorregut pels representants que ens han precedit, per les persones que han format part de la comissió al llarg d'aquest mig segle i per tants moments que han quedat immortalitzats en imatges i records. Sense el safir del passat, el present no brillaria amb tanta força.

Finalment, el **FUTUR** pren la forma de la **MARAGDA**, el verd de l'esperança. Verd com el color que ens identifica i verd com la il·lusió que representen els nostres menuts, l'ànima del que està per vindre. En aquesta última etapa coneixerem els nostres representants infantils i la

seua comissió a través d'un original diari personal. El seu autor, un falleret impacient, ens farà partícips de l'espera eterna fins que arriben les festes josefines, submergint-se en històries increïbles, aprenent poemes i fins i tot imaginant i creant vestuaris fallers.

Aquest llibret és, en definitiva, una joia feta de rubí, safir i maragda; un reflex de tot allò que hem sigut, som i serem. Que aquestes pàgines servisquen per a recordar, compartir i continuar fent història, sempre sota l'ombra simbòlica de les nostres **Tres Moreres**.

Per molts anys més de falla, festa i germanor.

Aida Llopis

RUBÍ - PRESENT PÀGINA 10
SAFIR - PASSAT PÀGINA 92
MARAGDA - FUTUR PÀGINA 132

1975 2025
FALLA ●●● PLAÇA
3 MORERES

RUBÍ

El rubí, amb el seu vermell vibrant com la flama que recorre els carrers, simbolitza en el llibret el *present* de la nostra festa: un batec viu i apassionat. Com aquesta gemma de duresa eterna, el present faller es manté ferm davant les adversitats, brillant amb la intensitat del foc que tot ho envolta. Representa la sang de la festa que corre per les venes de la comissió, el moment precís on la tradició es fa realitat i l'ofrena es torna emoció. És la gemma que captura l'instant fugaç però inoblidable de la setmana gran, el cor que batega amb força sota la brusa i el mocador.

P2026 salutació

Fallers, falleres i família,

Enguany és realment especial. Celebrem els 50 anys de la nostra falla: mig segle d'històries que ens han fet créixer, de moments que han deixat empremta i de persones que, dia a dia, han construït esta gran família que som. Cadascun de vosaltres formeu part del camí que ens ha portat fins ací, i és impossible no emocionar-se en mirar arrere i veure tot el que hem viscut junts.

Este és el meu segon any com a presidenta, i poder viure este aniversari des d'este lloc és un regal immens. Després de 40 anys formant part d'esta comissió, tinc clar que allò que ens fa realment especials és la manera com ens recolzem, com ens unim en cada alegria i en cada repte, i com sabem convertir qualsevol moment en una experiència compartida. I ací no puc deixar de parlar de la meua junta: sou la meua força, la meua tranquil·litat i el meu suport constant. Gràcies per estar sempre, per donar tant, per fer fàcil allò que sembla difícil i per caminar al meu costat amb tanta dedicació i estima. Sense vosaltres, res d'això seria possible.

A Carla, Marcel i Mariola, gràcies de tot cor per tot el que em va regalar l'any passat. No va ser un any senzill; el temps ens va

posar a prova en més d'una ocasió, però vosaltres va saber transformar cada dificultat en un moment compartit, en un somriure i en una lliçó de fortalesa. La manera com va representar la nostra falla ha deixat una empremta que guardaré sempre amb molt d'afecte.

I enguany, la il·lusió torna de la mà de Marta, Rober i Gema. Un trio que fa goig, sempre amb un somriure i amb ganes de gaudir de cada instant. Estic segura que ens faran viure un any ple de moments inoblidables. Cadascun aporta la seua manera de ser, i junts formen un equip molt especial. I, com a mare, compartir este somni amb Marta, la meua filla, és un orgull profund, d'eixos que et

fan tremolar l'ànima i que saps que recordaràs tota la vida.

Este 50 aniversari ens recorda que, encara que el camí no sempre ha sigut fàcil, sempre hem sabut alçar-nos, somriure i seguir endavant. Hem crescut, ens hem reinventat i hem mantingut viva la flama d'esta falla gràcies a vosaltres: cada faller, cada fallera i cada família que posa el cor en tot allò que fem.

Ara és moment de celebrar, de recordar i de continuar escrivint la nostra història. Que este aniversari siga un any ple d'emoció, de vida i d'instantes que ens unisquen encara més.

Continuem somiant.

Continuem sent família.

Continuem fent falla.

Presidenta2026

**DIANA
MARTÍ I
MORENO**

Equip Executiu

Presidència

Diana Martí i Moreno

1a Vicepresidència

Alfonso José López i Carbonell

2a Vicepresidència

Eloi Azorín i Tarrazona

3a Vicepresidència

Raúl Ribes i Felici

4a Vicepresidència

Salva Calaspa i Tatay

Secretaria

Edu Roig i Roig

Vicesecretaria

Jesús Calvo i Martí

Tresoreria

Alicia Doménech i Ferragud

Comptadoria

Isabel Camarasa i Pérez

Delegacions Econòmiques i Administratives

Loteries i Rifés

Isabel Camarasa i Pérez

Alicia Doménech i Ferragud

Rifés Casal

Eusebi García i Teruel

Bibliotecari i Arxiver

Eduardo Roig i Ferrís

Quotes, Cens i Recompenses

Sònia Mont i Roig

Delegacions de Patrimoni i Infraestructures

Monument

Raúl Ribes i Felici

Raúl Torrent i Sanfèlix

Manteniment

Marcos Blasco i Penadés

Aaron Muñoz i Messeguer

Alfonso López i Carbonell

Eusebi García i Teruel

Jorge López i Montagud

Mario Blasco i Carbonell

Rafa Rubio i Estrela

Rafi Girbés i Castell

Vicent Valls i Soler

Xavier Roig i Alonso

Pirotècnia

Marcos Blasco i Penadés

Compres

Eloi Azorín i Tarrazona

Jorge Nadal i Gil

Teresa Pla i Cleries

Intendència i Casal

Salva Calaspa i Tatay

Juan Sanfèlix i Girbés

José Pelechano i Osca

Salut Vendrell i Cortés

Delegació d'Infantils i Joventut

Coordinació

Maria Navarro i Carbonell

Andrea Ribes i Camarasa

Claudia Miravet i Pelechano

Lucia Girbés i Roca

Mario Cánovas i Oliver

Marta Català i Martí

Olga Borrás i Gimeno

Paula Blasco i Carbonell

Selene Pla i Nadal

Salut Garcia i López

Vicent Català i Martí

Delegacions de Festes i Cultura

Festes

Adrià González i Calaspa

Andrea Ribes i Camarasa

Carla Gascó i Belda

Claudia Miravet i Pelechano

Lucia Girbés i Roca

Mario Cánovas i Oliver

Marta Català i Martí

Olga Borrás i Gimeno

Paula Blasco i Carbonell

Jorge López i Montagud

Rafa Rubio i Estrela

Salut García i López

Sergi Celedonio i Marco

Vicent Català i Martí

Sara Galbis i Calero

Pau Llàcer i Navarro

Andreu Jaime i Trull

Cavalcada

Susana Julio i Martí

Ana López i Requena

Carla Gascó i Belda

Deyanira Calado i Faus

Lucia Girbés i Roca

Maria Navarro i Carbonell

Olga Borrás i Gimeno

Sara Galbis i Calero

Salut Garcia i López

Delegació de Marxandatge i Participació

Marxandatge, Bandes i Xaranga

Carmen Carbonell i Bresó

Maria Navarro i Carbonell

Delegació Junta local Fallera

Delegats

Deyanira Calado i Faus

Alejandro Torrent i Balaguer

Delegacions de Comunicació i Imatge

Protocol

Ana López i Requena

Almudena Carrasco i Gracia

Eloi Azorín i Tarrazona

Gemma Maravilla i Varela

Paula Clari i Julio

Salut Maravilla i Varela

Susana Julio i Martí

Teresa García de Dionisio i Matalí

Exaltació

Edu Roig i Roig

Alejandro Clari i Julio

Joan Nácher i Bueno

Paula Clari i Julio

Susana Julio i Martí

Ana López i Requena

Llibret

Aida Llopis i Tarrazona

Deyanira Calado i Faus

Xarxes Socials

Claudia Miravet i Pelechano

Marta Català i Martí

Paula Clari i Julio

Andrea Ribes Camarasa.

Web

Sergi Celedonio i Marco

ADAM FERRAGUD, Álvaro
 ADAM GREGORI, Llorenç
 ADAM GREGORI, Marc
 ALBA FORNER, Jose Raul
 ALBARRACÍN FERRAGUD, Ivan
 ALGARRA CAMARASA, Josep
 ALGARRA RODRÍGUEZ, Juan
 ALIAGA BOSCH, Vicent
 ALIAGA LÓPEZ, Iago
 ALMARCHA MONT, Adrián
 ARANDA RIAL, Ivan
 AZORÍN TARRAZONA, Eloi
 BALLESTER CALERO, Manel
 BELTRÁN CAMARASA, Álvaro
 BENAVENT MADRAMANY, Guillem
 BENITO ORTEGA, Alberto
 BLASCO CARBONELL, Mario
 BLASCO FORÉS, David
 BLASCO PENADÉS, Marcos
 BODI GIL, Alexis
 BORRÀS ALIAGA, Iago
 BORRÀS ESTEVE, Francisco Andrés
 BORRÀS i PONS, Ramon
 BORRÀS PARREÑO, Dario
 BRAVO CORTIJO, Raul
 BUENO PELECHANO, Sergio
 CABRERA BENAVENT, Martí
 CALASPA TATAY, Salvador

CALVO MARTÍ, Jesús
 CAMARASA BLASCO, Salvador
 CAMARASA CAMARASA, Jordi
 CÁNOVAS OLIVER, Mario
 CÁNOVAS ROMERO, Arsenio
 CARBONELL BRESÓ, Vicente José
 CARBONELL FOLCH, David
 CARBONELL FOLCH, Ivan
 CARPI ROCHER, Oriol
 CASAUDOUMECQ GARCÍA, Lluís
 CASTELL TORTOSA, Borja
 CATALÀ MARTÍ, Vicent
 CATALÀ PUIGVERT, Vicente José
 CEFERINO FERRÍS, Mario
 CELEDONIO MARCO, Sergi
 CHAMBÓ BARBERÀ, Vicente Joaquín
 CLARI FERRER, Daniel
 CLARI JULIO, Alejandro
 CLIMENT MASIÀ, Arturo
 COLOMAR GÓMEZ-CAMBRONERO, Francesc
 CUBELLS FELICI, Pablo
 DÍAZ TARRAZONA, Miguel
 DOMÍNGUEZ LLORET, Óscar
 ESCARTÍ MORALES, Jorge
 ESTEVE FERRERO, Damián
 ESTEVE GIRBÉS, Marc
 ESTEVE VARGAS, José Antonio
 FANDOS GÓMEZ-CAMBRONERO, Adrià

FANDOS GÓMEZ-CAMBRONERO, Joan
 FAUS BORRÀS, Carles
 FELICI MONTRULL, Arnau
 FERRADA GARCÍA, Manuel
 FERRAGUD ALMARCHA, Xavier
 FONS GARCIA, Alejandro
 FORES TRULL, Eric
 FORTEA MASIÀ, Lucas
 FRÍAS CHAMBÓ, José Antonio
 GARCÍA MARTOS, José Vicente
 GARCÍA OTO, Walter
 GARCÍA TERUEL, Joan Eusebi
 GARRIDO ARANDA, Sergio
 GASCÓ BELDA, Víctor
 GASCÓ GONZÁLEZ, Bernardo
 GASCÓ GONZÁLEZ, José Javier
 GINER GIRBÉS, Francesc
 GIRBÉS CASTELL, Rafael
 GIRBÉS DÍEZ, Andreu
 GIRBÉS DONDERIS, Lucas
 GIRBÉS FONTANA, Bernardo
 GIRBÉS LLORCA, Álvaro
 GIRBÉS PALANCA, Enrique
 GIRBÉS PALANCA, Juan Vicente
 GIRBÉS ROCA, Miguel
 GIRBÉS RUBIO, Joaquín
 GÓMEZ ROIG, Andrés
 GÓMEZ TALENS, Òscar

GONZÁLEZ CALASPA, Adrián
 GONZÁLEZ CENTENERA, Andrés
 GUALDE BORRÁS, Salva
 HERRERO TORTAJADA, Javier
 HERVÁS SÁNCHEZ, David
 JAIME TRULL, Andreu
 JORDÁN GARCIA, Alexandre
 JUAN ESTEVE, Adrià
 JUAN ROSELL, Mario
 JURADO RIBES, Martí
 LLÀCER HERNÁNDEZ, Aleix
 LLÀCER NAVARRO, Pau
 LLÀCER SEBASTIÀ, Bernat
 LLEÓ FALOMIR, Carlos
 LLORET ROCA, Adrián
 LLUCH MEDINA, Arnau
 LÓPEZ CARBONELL, Alfonso José
 LÓPEZ MONTAGUD, Jorge
 MACHÍ CANUT, Ferran
 MARTÍNEZ ALIAGA, Xavi
 MARTÍNEZ CARRASCO, Jairo
 MARTÍNEZ FELICI, Juan Luís
 MARTÍNEZ GONZÁLEZ, Manolo
 MARTÍNEZ HERVÁS, Gorka
 MARTÍNEZ MAÑÓ, Francisco
 MARTÍNEZ SABATER, Marc
 MARTÍNEZ SORIANO, Marcos
 MEDINA DIAZ-CANO, Andreu

MONTEAGUDO MARTORELL, Pau
 MONTESINOS DOMINGO, Roberto
 MONTESINOS GIRBÉS, Javier
 MORALES GARCÍA, Vicente
 MORALES GARCÍA DE DIONISIO, Vicent
 MOYA ESTEVE, Pere
 MULET ESTRELLES, Vicent
 MUÑOZ MESEGUER, Aaron
 NADAL GIL, Jorge
 NAVAL ADAM, Carlos
 NAVAL ALANDETE, Raul
 NAVARRO ADÁN, José
 NOGUÉS ARGENTE, Joan
 NOGUÉS SELLÉS, Pablo Ignacio
 ORTEGA GONZÁLEZ, Santiago
 OSCA GARCÍA, Vicente
 PADIAL MAZAGATOS, Mario
 PADIAL PONS, Mario
 PASTOR CRESPO, Mario
 PELECHANO LLOPIS, José
 PELECHANO OSCA, Jose
 PELECHANO TEBAR, Sergi
 PENADÉS MAUREL, Ricardo
 PÉREZ BLASCO, Álvaro
 PÉREZ FRAU, Raúl
 PÉREZ MONTORO, Alan
 RIBES FELICI, Raül
 RODRÍGUEZ SANCHIS, Sergio

ROIG ALONSO, Vicent Xavier
 ROIG FERRÍS, Eduardo
 ROIG ROIG, Eduardo
 RUBIO CARBONELL, Rafael
 RUBIO ESTRELA, Rafael
 RUIZ RUBIO, Pedro
 SAN CIRILO SORIANO, Javier
 SÁNCHEZ LUCAS, Víctor Manuel
 SANFÈLIX GIRBÉS, Juan
 SATORRES ADAM, Alberto
 SATORRES NOGUÉS, Salvador
 SEBASTIÀ MONTORO, Curro
 SEBASTIÀ MONTORO, Mateo
 SORIANO CORTS, Andreu
 TALAMANTES GARCIA, Juan Vicente
 TORRENT BALAGUER, Alejandro
 TORRENT SANFÈLIX, Raúl
 TORTOSA PUCHADES, Pablo
 TRULL ÚBEDA, Pablo
 VALLÉS REIG, Ivan
 VALLS SOLER, Vicent
 VÉLEZ VIDAL, Vicent
 VENDRELL MUÑOZ, Óscar
 VENDRELL RUBIO, Joan
 VENDRELL RUBIO, Marc
 VIDAL TERRÉS, Juan Vicente
 ZAERA CAMPOS, Manuel

Presidenta 2026
Diana Martí i Moreno

FM2026

salutació

Estimats tresmorerencs i tresmorerenques,

És difícil posar en paraules tot el que sent en aquest moment. Hui, quan vos escric com a Fallera Major, no puc evitar mirar arrere i recordar cada instant viscut en aquesta placeta que m'ha vist nàixer, créixer i somiar.

Cada rialla, cada passacarrer, cada abraçada i cada dia de falles han anat construint la persona que soc, i és per això que aquest càrrec és, per a mi, molt més que un somni: és un somni compartit que vosaltres heu convertit en realitat.

Enguany celebrem el **50 aniversari** de la nostra comissió, mig segle d'històries compartides, de tradició, de germanor i d'estima per la nostra festa. Quin privilegi poder representar-vos en un any tan especial, on el passat i el present es donen la mà per continuar escrivint, junts, el futur de la nostra falla.

Desitge que aquestes falles siguin un punt de trobada per a tots: per als

que fa anys que ens acompanyeu i per als que acabeu d'arribar; per als xiquets que descobreixen la màgia del primer coet i per als majors que continuen vivint la festa amb la mateixa il·lusió de sempre. Que omplim el barri de música, de colors i de vida, i que cada acte siga una celebració del que som: una gran família fallera.

Vull donar les gràcies, de tot cor, a totes les persones que fan possible que la nostra comissió continue creixent: a la junta, als artistes, als músics, als col·laboradors i, sobretot, a cada faller i fallera que posa el seu granet d'arena perquè la nostra falla siga casa, un lloc on sempre volem tornar.

Gema, Roberto i Diana, gràcies per ser refugi, calma i força. la vostra manera d'estimar-me, tan sincera i tan constant, ha fet que aquest camí siga més bonic del que mai hauria imaginat.

Que comence la màgia. Que visquen les falles. I que visca, per molts anys més, la nostra estimada comissió.

**Amb tota la meua estima,
la vostra Fallera Major 2026.**

FalleraMajor2026

**MARTA
CATALÀ
I MARTÍ**

El gran privilegi de tindre tres iaies

Marta,

vas nèixer un 24 de novembre, però no sols tu, vingueres acompanyada pel teu germà Vicent.

Quina alegria més gran tinguérem de vore eixes caretetes tan xicotetes i boniques! La vostra arribada al món va omplir de felicitat i orgull a tota la família.

Hauria de dir sols coses teues, que en aquest moment eres la "protagonista" del conte, però moltes vegades és impossible, Vicent i tu formeu un tàndem que Diana no volia separar: "on va un, va l'altre", ens deia.

Des de xicoteta i gràcies als teus pares que m'ho han permès, he pogut participar de les teues alegries, preocupacions i il·lusions de la teua vida, consolidant amb complicitat el nostre afecte i la nostra estima.

Vas nèixer en aquesta falla. Amb tres mesets ja feres la teua primera passarel·la als braços de ta mare. Quin record més bonic!

Eixa nit, després de l'exaltació de la Fallera Major, et quedares a dormir amb els abuelitos. Era la primera vegada que dormíeu fora de casa, i em vaig passar tota la nit sense pegar ull, mirant-vos a vore si respiràveu! L'endemà de matí, et vaig donar un "bibe", i l'abuelito a Vicent. No podia creure'm el que estava veient: Matietes donant un biberó.

Al col·le, jo era, a més de la teua abuelita, metgessa, psicòloga... et passava alguna cosa i ja et tenia a la meua classe per a solucionar el problema: "una pastilleta miraculosa" i et passava tot.

Ara ja eres tota una dona: bonica, simpàtica, carinyosa, i estàs complint tots els teus somnis fallers que t'han

agradat des de menuda.

Em sent molt orgullosa de ser la teua abuelita, perquè no sé si recordaràs que, de xicotets, déieu als vostres amiguets "jo tinc tres uelites", i és veritat, perquè sempre m'he considerat una més.

Quina Fallera Major de més categoria té enguany la Falla Plaça Tres Moreres, i la seua Presidenta (la mami), que tens al teu costat per a ajudar-te i acompanyar-te.

Aaaah!! Marta, no podia acabar sense dir-te una parauleta que pocs saben el que vol dir: "LA MEUA BRASERETA!"

T'estime Marta, i desitge que gaudisques moltíssim d'aquest any tan especial per a tu. Ho faràs fenomenal!

Et vull molt!

L'abuelita Manoli

Marta,

Jo no soc fallera, però gràcies a la mami la falla va entrar a casa. Mai haguera pensat que el meu fill Vicent acabaria sent tan faller. Vos apuntaren a la falla Plaça Tres Moreres des del mateix dia que vau nèixer.

Encara et veig com aquell bebé menudet, vestida de fallera amb només tres mesets, junt al teu germà. Recorde les vesprades de biberons, el teu somriure tranquil i com passaves hores i hores al braç del teu abuelito, que et mirava com si fores el seu tresor.

Tu i jo discutim sovint, perquè tens caràcter, molt, però jo sé que darrere d'eixa força hi ha una xiqueta dolça, sensible i plena d'amor. Eres i seràs sempre la meua rateta.

Vore't hui com a Fallera Major de la teua falla m'ompli el cor d'orgull. És un somni que estàs vivint amb una il·lusió immensa, un regal dels teus pares que estàs cuidant com cal.

I sé que, si l'abuelito estiguera ací, et miraria amb els ulls brillants i diria ben fort com d'orgullós està de tu.

Gaudeix-ho tot, rateta meua. Estes vivències et quedaran guardades al cor per sempre, igual que tu estàs guardada al meu.

L'abuelita Vicen

Marta,

Encara recorde com si fora ahir la primera vegada que et vaig agarrar al braç. Pesaves només un quilet i mig, i et tragueren de la incubadora per a posarte als meus braços. Jo plorava tant d'alegria que els ulls se m'ompliren de llàgrimes i no vaig poder ni vore't bé la careteta, però el cor em va parlar abans que la mirada: en aquell instant vaig saber que t'estimaria per sempre.

Des de ben menudeta ja sabíem que les Falles t'esperaven. Has crescut a la falla Plaça Tres Moreres, entre música, pólvora i

somnis, i sempre les has portades dins del cor.

Com que la mami no es podia multiplicar en una bessona, jo vaig tindre la sort de viure't molt de prop: portar-te a ballet totes les vesprades, agafar-te de la maneta, compartir silencis i rialles. Aquells moments tan senzills ens van unir per sempre, i amb els anys s'han convertit en una complicitat preciosa, d'eixes que no necessiten paraules.

Has viscut moments meravellosos, com ser Fallera Major Infantil de la falla en 2015 i del poble en 2018, i ara aquella xiqueta tan menuda és ja una senyoreta que complix un dels seus grans somnis: ser Fallera Major de la seua falla.

Fer-ho, a més, al costat de ta mare Diana com a presidenta, m'ompli el cor d'una emoció impossible d'explicar. Veure-vos juntes és un orgull immens i un regal per a l'ànima.

Viu cada instant, assaboreix cada emoció i guarda aquest any com el tresor que és. Saps que jo estaré sempre al teu costat, hui i sempre. T'estime amb tot el meu cor.

L'abuelita Carmina

ADAM FERRAGUD, Arantxa
ADAM PASTOR, Carmina
ALANDETE BARBERÀ, Felicidad
ALBUIXECH BORRÀS, Carla
ALEMANY RIBES, Silvana
ALGARRA CAMARASA, Ariana
ALIAGA DELCAMP, Mireia
ALIAGA REVERT, Noemí
ANDRÉS COLOMER, Rebeca
ANDREU PIERA, Soledad
ARLANDIS FERRAGUD, Maria
ARRANZ ALMERICH, Blanca
ASENSI ALBELDA, Júlia
AZORÍN GRANDE, Meritxell
AZORÍN TORTAJADA, Carmen
BARBERÀ ROIG, M. Amparo
BAS NAVARRO, Sara
BASCUÑANA MARTÍNEZ, M. Teresa
BELDA MARTÍNEZ, M. Trinidad
BELTRÁN MIRALLES, Ana
BISBAL TOLDRÀ, Gema
BLASCO CARBONELL, Paula
BLASCO FERRAGUD, Elisa
BLASCO FORÉS, Raquel
BLASCO POL, Gema
BLAT SOS, Helena
BORRÀS GARCÍA, Raquel
BORRÀS GIMENO, Julia
BORRÀS GIMENO, Olga
BORRÀS PARREÑO, Martina
BOTELLA NÀCHER, Marta
BRAVO PALLARÉS, África
BRIONES ADAM, Carmen Maria

BRIZ VIDAL, Eva J.
CALABUIG BURGUET, Dámaris
CALADO FAUS, Deyanira
CALASPA TATAY, Ester
CALASPA TORTAJADA, Lola
CAMARASA PÉREZ, M. Isabel
CAMARENA FERRÍS, Andrea
CAÑAMERO GARCÍA, Marta
CARBONELL BRESÓ, Carmen Maria
CARBONELL BRESÓ, M. Salud
CARBONELL FOLCH, Laura
CARBONELL MORATALLA, Lucía
CARRASCO GRACIA, Almudena
CARRASCO GRACIA, Ester
CASTAÑER JUAN, Claudia
CASTELL GUAITA, M. Carmen
CASTELL HERNÁNDEZ, Estefania
CASTELL NÀCHER, Andrea
CASTILLO FERRER, M. Carme
CASTILLO PUCHADES, Paula
CENTENO REY, Pilar Beatriz
CERVERÓ ALVENTOSA, Helena
CERVERÓ LLÀCER, Nuria
CHAMBÓ RIBES, Lara
CHAMBÓ SALVADOR, Mar
CHINESTA LLOPIS, Elisabet
CHINESTA ROCA, Carla
CHIRIVELLA MARTÍNEZ, Paula
CLARI JULIO, Paula
COLOMER GARCÍA, Nadia
CORTS VILLAR, Àngela Maria
CUBELLS FELICI, Mar
CUBILLOS FAUS, Carla

DIAZ-CANO GUERRERO, Noelia
DÍEZ REYES, M. Salut
DOMÉNECH FERRAGUD, Alicia
DOMÉNECH FERRAGUD, Imma
DONDERIS CERVERA, Silvia
DONDERIS DELCAMP, Carolina
ESPAÑA ORTIZ, Carla
ESPERT BUENO, Ana
ESTARLICH ALEEXEVA, Marina
ESTELLÉS TERRÉS, Núria
ESTEVE BALDOVÍ, Patricia Salud
ESTEVE BOTELLA, Almudena
ESTEVE DOMÉNECH, Marta
ESTEVE GREGORI, Sonia
ESTEVE NAVAL, Paula
ESTRELA GARCÍA, M. Sandra
ESTRELA GINER, Irene
FANDOS CARRASCO, Iris
FELICI GARCÍA, Lidia
FEMENIA ALMIÑANA, Mónica
FERNÁNDEZ LÓPEZ, Patricia
FERNÁNDEZ MORENO, Carmen
FERRADA CERVERÓ, Carla
FERRAGUD NAVARRO, Nuria
FERRER GRAMAJE, Blanca
FOLCH MARTÍNEZ, Sonia
GALBIS CALERO, Sara
GALLEGO BERMUDO, Iraia
GALLEGO BRESÓ, Eva
GARCÍA DE DIONISIO MATALÍ, M. Teresa
GARCÍA LÓPEZ, M. Salut
GARCÍA PARRILLA, Irene
GASCÓ BELDA, Carla

GASCÓ SUCH, Paula
GINER ESPERT, Imma
GIRBÉS ALAGARDA, Nerea
GIRBÉS BAY, Claudia
GIRBÉS BÉJAR, Araceli
GIRBÉS BORRÀS, Raquel
GIRBÉS BORRÀS, Tessa
GIRBÉS DÍEZ, Maria
GIRBÉS ESPLUGUES, Bárbara
GIRBÉS FERNÁNDEZ, Marta
GIRBÉS MEGÍAS, María
GIRBÉS PLAZA, Paula
GIRBÉS ROCA, Lucía
GIRBÉS SENDÍN, Carla
GÓMEZ BLASCO, Carla
GONZALVO OLTRA, M. Josefa
GUTIÉRREZ FERRÍS, Carolina
IGLESIAS ESCANDELL, Paula
JULIO MARTÍ, Susana
LÁZARO GIL, Andrea
LÁZARO GIL, Rocío
LLÀCER GIL, Lucía
LLÀCER SEBASTIÀ, Amparo
LLEÓ BAYONA, Ester
LLOPIS TARRAZONA, Aida
LLORET LÓPEZ, Beatriz
LÓPEZ CARRASCO, Paloma
LÓPEZ GUITART, Carolina Salud
LÓPEZ MARAVILLA, Gemma
LÓPEZ REQUENA, Ana Maria
MAESO BAÑOS, Ana Isabel
MARAVILLA VARELA, Gemma Maria
MARAVILLA VARELA, Salut Josep

MARCH BONO, Maria
MARTÍNEZ BARBERÀ, Alba
MARTÍNEZ BRIONES, Mariona
MARTÍNEZ BRIONES, Mercé
MARTÍNEZ CARRASCO, Aitana
MARTÍNEZ CORTÉS, Amparo
MARTÍNEZ FERRAGUD, M. Isabel
MARTÍNEZ LLORET, Carla
MARTÍNEZ PONS, Noa
MARTÍNEZ SABATER, Maria
MARTÍNEZ SANCHIS, Laia
MASCARELL TERRÉS, Paula
MASIÀ FORÉS, M. Arantzazu
MAZAGATOS CAMARASA, Amparo
MERINO MERINO, Carolina
MESTRE MORALES, M. Amparo
MIRAVET PELECHANO, Claudia
MONT ROIG, Sònia
MONTAÑÉS LÓPEZ, Sandra
MONTEAGUDO CORTS, Marta
MONTEAGUDO CORTS, Mireia
MONTESINOS GIRBÉS, Marta
MONTIEL SANFÈLIX, Aitana
MORAGÓN AHUIR, Claudia
MORALES CATENA, Carla
MOYA LÓPEZ, Eva
NÀCHER BUENO, Joan
NÀCHER CHINESTA, Anna
NÀCHER SEGURA, Paula
NAVARRO CARBONELL, Maria
NAVARRO CARBONELL, Salut
NAVARRO MONT, Trini
NAVARRO PONS, Consuelo

NAVARRO SOLER, Carla
NOGUÉS MOYA, Nahia
ORTEGA GUTIÉRREZ, Claudia
ORTIZ FERRAGUD, Claudia
PALLARÉS GÁMEZ, M. Cristina
PELECHANO FERRAGUD, M. Milagro
PELECHANO TEBAR, Alba
PELLICER POUS, Sandra
PENADÉS MAUREL, Ana
PÉREZ MONTRULL, Andrea
PÉREZ PALLARÉS, Ahinoa
PERPIÑÀ SISTERNES, Paula
PLÀ CLERIES, M. Teresa
PLÀ NADAL, Selene
POBLADOR GARCÍA, Ruth
POBLADOR GARCÍA, Sandra
PONS NAVARRO, Amanda
POUS PÉREZ, Mireia
QUINTANA LLANES, Alba
REVENGA FUENTES, Noelia
RIBES CAMARASA, Andrea
RIBES FERRER, Sara
RIBES NÀCHER, Alba
RIPOLL GARCÍA, Sara
RIPOLL REDONDO, Carla
RODRÍGUEZ VILLAESCUSA, Inés
RODRÍGUEZ VILLAESCUSA, Maria
ROIG BARBERÀ, M. Salut
ROIG LÓPEZ, Alba
ROIG LÓPEZ, Candela
ROIG ROIG, Andrea
ROIG ROIG, Laura
ROSA MONT, M. Amparo

ROSELL ALANDETE, Felicidad
RUBIO BELTRÁN, Noa
RUBIO CLIMENT, Fina
RUBIO ESTRELA, Alejandra
RUBIO MARTÍNEZ, Emi
RUBIO MARTÍNEZ, Maria
SALA ESPIRITUSANTO, Leyre
SÁNCHEZ JIMENEZ, M. Dolores
SÁNCHEZ VARGAS, Sandra
SANCHIS MARTÍNEZ, Paula
SANFÈLIX MARTÍNEZ, M. Amparo
SANTOS BELTRÁN, Pau
SENDÍN PEIRÓ, Sonia
SILLA DURÀ, Alba
SOLER PENADÉS, Virginia
SUCH PARRA, Carmen Maria
TEBAR CRESPO, Mónica
TERRÉS RUIZ, Clara
TOMÁS AZORÍN, Maria
TORRES VIVES, Candela
TORTAJADA AHUIR, Mónica
TRULL ORTEGA, Pau
TRULL ROCA, Martina
VALLÉS DÍEZ, Aitana
VENDRELL CORTÉS, M. Salut
VIGUÍN BARRÉS, Gisela
VILLAESCUSA TORTAJADA, M. Salut
YUSTE REYES, Itziar
ZAERA ESTEVE, Lucía
ZUCCHI, Anna

FG2026

explicació

En esta falla gran, el nostre barri viatja fins a un paradís tropical on els hawaïans, convertits en autèntics fallers, celebren la vida entre colors vius i rialles.

Al centre destaca un gran hawayà rialler, tatuat i envoltat de fulles gegants, assegut sobre una tortuga decorada mentre els xiquets juguen al seu voltant: una xiqueta toca l'ukelele, un altre grimassa divertit, i altres escalen les fulles com si formaren part natural de la festa.

Als costats, ballarins i ballarines amb flors enormes i plomes llueixen gestos exagerats i festius, simbolitzant l'energia compartida entre les danses hawaïanes i l'ambient faller.

A la base del monument, figures humorístiques com l'home panxut

i tatuat, que riu mentre una xiqueta li col·loca flors, mostren l'afecte intergeneracional tan típic de les nostres falles, mentre animals fantàstics – tortugues, aus tropicals, llargardaixos de colors – s'afegeixen a l'escena com si també volgueren participar en la celebració.

Entre flors gegants, música i expressivitat, esta falla transmet que, siga al Pacífic o al Mediterrani, les festes naixen de la unió, la imaginació i l'alegria compartida; i que, tant amb una dansa hawaïana com amb l'esclat d'una mascletà, el que de veritat importa és mantindre viva la il·lusió que encén cada any el nostre foc interior.

Welina, i visca les Falles!

Raúl Torrent i Claudia Miravet

FallaGran2026
Lema Welina
Artista Alci-Gali

versat

En aquest barri plantat amb traça
no hi ha cendra, hi ha coco i palmera,
que la falla enguany se n'ha anat de viatge
i ha deixat la manta... per la falda lleugera.

Del casal ix olor a cassalla
mesclada amb pólvora i bunyol,
que ací el Pacífic fa colla
amb el crit sagrat de "Som la millor!".

Al centre mana un hawaïà somrient,
tatuat fins a l'últim pensament,
més faller que un jupetí ben lluent
i més feliç que un xiquet amb petard potent.

Seu damunt d'una tortuga gegant
que no corre, però aguanta el pes,
com fan les iaies del barri
quan planten la falla... i ningú els diu res.

Els xiquets juguen sense fre
com si el món fora de cartró i color,
un rasca l'ukelele amb gràcia
i un altre fa caretes d'autèntic actor.

Pugen per fulles com si foren escales,
ni normativa, ni senyal, ni por,
que en esta selva fallera
es juga millor que al parc de davant de la comissió.

Als costats ballen plomes i flors
amb més moviment que la política local,
que estos ballarins mouen més cintura
que molts discursos al ple municipal.

Les ballarines, flors al cap,
somriuen més que el faller quan va bé,
i cada pas és una invitació
a riure, ballar i no queixar-se de res.

A la base apareix el panxut tatuat,
riu fort, sense complex ni mirament,
mentre una xiqueta li posa flors
i li roba el cor i també pensament.

És l'afecte que passa de generació,
sense contracte ni llei escrita,
com passa a les falles de sempre,
on l'amor es planta i no es critica.

Entre tortugues, aus i llargardaixos
de colors que no ixen ni al mercat,
fins els animals volen fer comboi
i eixir en la foto del monument plantat.

Que si el Pacífic queda lluny, diuen,
però l'esperit és el mateix ací:
juntar-se, riure, fer comboi
i creure que el món pot ser un poc millor.

Perquè tant dona si és mascletà
o un ball amb ukelele afinat,
allò important és tindre il·lusió
i foc per dins encara que siga maquillat.

Així que Welina des del barri
que s'ha tornat illa i també casal,
visquen les Falles, la sàtira i la festa
i que l'alegria no apague mai més el valencià!

Fallers i falleres,

És per a mi un honor i un privilegi poder dedicar-vos unes últimes paraules com a Fallera Major 2025 d'aquesta comissió.

Aquest any faller ha sigut diferent i un tant complicat, passat per aigua en tots els sentits, però m'heu demostrat que el sentiment faller perdura davant tot i contra tot. M'heu fet molt feliç, i m'heu fet sentir molt especial. Em plena d'orgull haver tingut l'oportunitat de representar a aquesta comissió que tant m'ha donat sempre i que tant estime.

Per a mi les Falles 2025 sempre seran representades per dracs i faraons, i tindran per banda sonora "La Morocha" i "Ja dormiré". Però, si pense en algun moment de tots els viscuts aquest any, encara que se'm fa difícil escollir tan sols un, sense dubte em quede amb el moment d'entrada a la placeta després de l'entrega de premis. Veure totes les llums verdes, la gent plena de goig, cantant i ballant, és un moment que sempre perdurarà a la meua ment i al meu cor.

Aquest any no tan sols he viscut moments i actes inoblidables, també he estat molt ben acompanyada, cuidada i estimada. El 2025 no ha sigut tan sols meu, sinó també de tres persones molt importants per a mi.

Diana, la nostra presidenta, has sigut exemple, guia i suport constant. Estic molt orgullosa d'haver anat acompanyada de la teua mà durant aquest any, gràcies per haver estat sempre al nostre costat i per haver fet tot el possible per veure'ns feliços.

Mariola i Marcel, sense vosaltres, res haguera sigut el mateix. Conèixer-vos i viure amb vosaltres aquest viatge ha sigut el millor que em podia passar, sou únics i especials. Gràcies per cada abraçada, per cada rialla i per haver-me fet sentir com la vostra germaneta major. Vos estime hui i per sempre.

I, per descomptat, gràcies a la meua família. Gràcies per estar sempre al meu costat en cada decisió que prenc a la meua vida, soc el que soc gràcies a vosaltres. Heu sigut el meu refugi, el meu motor i la meua força durant aquest any tan especial i sempre. Vos estime.

Amb el cor ple vos done les gràcies a totes i cadascuna de les persones que heu fet que aquestes falles siguen, un any més,

inoblidables. Per a haver-me fet riure quan més ho necessitava i per haver-me fet gaudir tantíssim. No perdeu mai la màgia de ser i fer falla.

Amb infinita estima,
vostra Fallera Major 2025.

Carla Gascó i Belda

Recompenses2026

BUNYOL D'OR AMB FULLES DE LLOER I BRILLANTS:

Eloi Azorín i Tarrazona

María Teresa Garcia de Dionisio i Matalí

Maria Navarro i Carbonell

BUNYOL D'OR AMB FULLES DE LLOER:

M. Teresa Plà i Cleries

BUNYOL D'OR:

Nadia Colomer i Garcia

Sara Galbis i Calero

Carla Gascó i Belda

Rafael Girbés i Castell

Sandra Montañés i López

Jose Pelechano i Osca

Maria Tomás i Azorín

Ivan Vallés i Reig

BUNYOL D'ARGENT:

Carmina Adam i Pastor

Ester Carrasco i Gracia

Marta Català i Martí

Vicent Català i Martí

Mar Cubells i Felici

Adrián Lloret i Roca

Carlos Naval i Adam

Andrea Pérez i Montrull

Rafael Rubio i Estrela

Lucía Zaera i Esteve

1. Quin record vos queda del dia de la vostra coronació?

Ens queda un record inesborrable, gravat a foc en el cor. Per damunt de tot, guardem amb molta estima la cara de felicitat de les nostres filles, una imatge que donava sentit a tot el que estàvem vivint. També recordem el privilegi de disfrutar d'un acte tan solemne i d'una festa posterior tan alegre envoltats de la nostra família i amics. Tot açò va ser possible gràcies a l'esforç incansable de Salut, que va dur la batuta de l'organització amb una dedicació admirable, i al treball conjunt d'amics i familiars que es van bolcar per a tematitzar la carpa i convertir-la en l'Índia més màgica que havíem imaginat mai.

2. Us vau imaginar que eixe dia seria així, després d'estar esperant-lo tant de temps, o va superar les vostres expectatives?

Encara que havíem idealitzat moltes vegades este moment, la realitat va superar amb escreix qualsevol expectativa. L'ambient que es va crear, el nivell de detall en el muntatge i l'onada d'estima que vam rebre de tota la comissió van fer que el dia transcendira el que és un simple acte protocol·lari. Es va convertir en una experiència transformadora on ens vam sentir els protagonistes d'un conte real que anava molt més enllà de les nostres previsions.

3. Quin és el moment de la vostra exaltació que més vos va sorprendre?

El moment que més ens va colpir i sorprendre, sense cap dubte, van ser les paraules dels nostres mantenidors: Amparo, Salut, Maroto i Gemma. Va ser un moment de connexió profunda on, a través dels seus discursos, ens van fer reviure instants que han quedat marcats en la nostra vida al costat de les persones que tant estimem. Ser capaços de fer-nos brollar els sentiments d'eixa manera, recordant vivències compartides, va ser el regal més gran de la nit. Juntament amb això, ens van encantar les diferents actuacions que ens vau preparar; veure l'energia i el talent de tants amics i grups damunt de l'escenari va ser una sorpresa meravellosa que va fer la festa completa.

4. Què els aconsellàreu als futurs Reis del Casal 2026?

A Juanlu i Mari Carmen els diríem

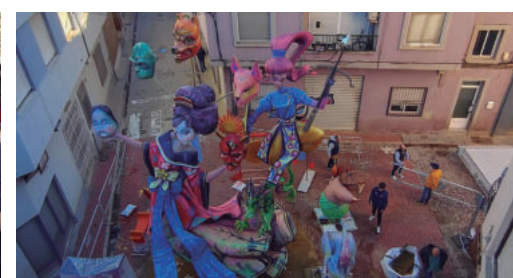
que no es guarden res, que visquen cada instant amb els cinc sentits. El temps en el càrrec vola, és un sospir, però la intensitat amb què es viu és el que fa que els records perduren per sempre. Que es deixen portar per l'estima de la falla i que assaborisquen cada detall, perquè el que viuran és un regal únic que els acompanyarà tota la vida.

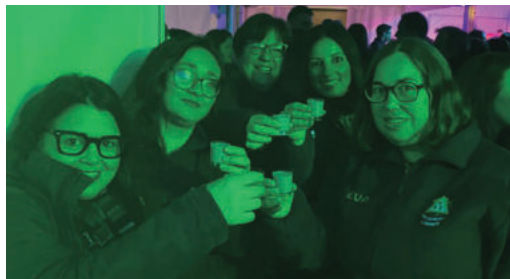
5. Per finalitzar, podeu dedicar unes paraules als vostres súbdits com a acomiadament?

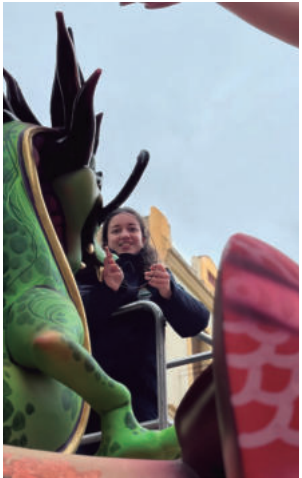
A tota la gran família de la Falla Plaça Tres Moreres i als amics que ens heu acompanyat: gràcies per ser els còmplices d'esta aventura. Marxem amb el cor ple de gratitud cap a l'organització, cap a les nostres famílies –que sou el nostre millor suport– i cap a cadascú de vosaltres per fer-nos el camí tan fàcil i bonic. Ha sigut un honor i un orgull immens representar-vos com els vostres Reis 2025. Ens veiem al casal, sempre amb la mateixa il·lusió!

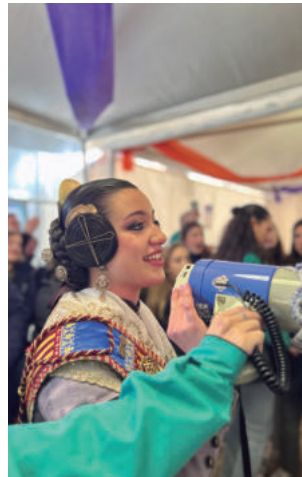
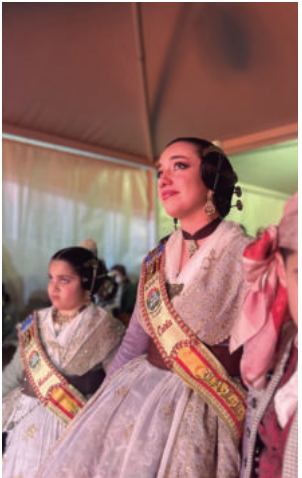

QR IMATGES

QR VÍDEOS

les Primeres Falles d'Algemesí: els Orígens d'una Festa Moderna

Les Falles són, per excel·lència, les festes dels temps moderns. A Algemesí es consolidaren al llarg de la dècada dels setanta del segle passat, en un moment en què les celebracions tradicionals –com les festes patronals i les festes de carrer– patien des de feia anys una crisi sense precedents.

Festa ja prestigiosa al Cap i Casal des dels inicis del segle XX, les Falles havien assolit un enorme impacte turístic durant les dècades dels vint i dels trenta. El seu contingut estètic, espectacular i innovador, les feia especialment atractives, i ben prompte es van estendre per moltes ciutats i pobles de la contornada. També a Algemesí, encara que la seua presència inicial fou més bé efímera.

En aquell moment, la mentalitat burgesa començava a intervindre en la festa, reconvertint les falles en veritables monuments artístics, allunyats de les primitives falles satíriques que

tants maldecaps causaven a les autoritats. Tot i això, encara trobem exemples d'aquell període en què la falla mantenia la seua funció crítica: escenificar públicament el comportament censurable d'alguns membres de la comunitat o denunciar certes actituds considerades immorals. Durant molts anys s'ha cregut que l'origen de les Falles a Algemesí es remuntava a 1933, quan l'Ajuntament autoritzà, el 25 de gener, el gremi local de fusters d'envasos per a celebrar «la típica fiesta de las fallas, realizando oportunamente la elección de la Belleza Fallera», segons un document publicat pel cronista Josep Antoni Domingo en el seu conegut treball *Festes a la Ribera. Les festes d'Algemesí*. Tanmateix, tot semblava indicar que aquell any no s'arribà a plantar cap monument, ni tampoc el següent, i que no fou fins al 1935 quan es bastí una falla a l'actual plaça Major, llavors anomenada plaça de la República.

No obstant això, dècades després, María Nieves Bueno Ortega publicava noves dades en el seu blog *Algemesí en la memòria*: una notícia apareguda al diari *La Correspondencia de Valencia* del 16 de març de 1932 mostrava els esbossos de les falles plantades aquell any al Cap i Casal i a altres localitats valencianes. Entre elles, n'hi havia tres clarament identificades com d'Algemesí.

Tres monuments! Quina troballa! Malauradament, el diari no ofería més informació. Amb tot, una recerca posterior en publicacions falleres de l'època, com la veterana *Pensat i Fet* i, sobretot, aquella titulada *El Fallero, periòdic festero, buñolero y sandunquero* (núm. 12, 1932), ens ha permés localitzar els mateixos tres esbossos, però aquesta vegada amb una miqueta més d'informació.

Eixos tres monuments responen encara a la tipologia antiga de "falla de visió frontal", una construcció senzilla on unes poques figures representaven escenes satíriques o quotidianes damunt d'un cadafal.

El primer esbós indicava que la falla s'anava a plantar en el carrer de la Muntanya, realitzada per la pròpia comissió i amb el lema: "És la dona la que impera, / y el home se desespera". L'escena mostrava tres situacions diferents on les dones exercien un rol dominant, en al·lusió a l'emancipació femenina d'aquells anys, mentre els homes feien tasques domèstiques com netejar, cuidar els xiquets o fregar els plats.

El segon esbós afirmava que el monument s'anava a plantar front a la fàbrica de Ripoll –ubicada al camí de Benifaió, junt a la sèquia d'Albalat, poc més avant del Carrascalet i de la qual encara s'alcen algunes runes–. El seu autor era A. Domingo i el lema: "Cuan arriba a casa Rios, / sufix l'auto els 'desvarios'". Representava un home davant d'un automòbil aparcant front a la Casa Ríos.

El tercer també indicava que la falla estaria situada front a la mateixa fàbrica dels germans Ripoll i que el seu autor era també A. Domingo. El lema, però: "Entre bars y espiritismes / anem tots al cataclisme".

Sobre el cadafal, hi apareixien tres taules amb homes i dones parlant, menjant i bevent, possiblement un restaurant o taverna.

Tot i que no s'ha trobat cap document que confirme que aquelles falles finalment arribaren a plantar-se, la seua menció és una prova inequívoca de la voluntat fallera d'Algemesí ja a inicis dels anys trenta. Tampoc hi ha cap informació més al voltant de les falles de l'any següent, tot i que, com ja es va documentar, l'Ajuntament havia concedit el permís per a celebrar la festa de les Falles. Malauradament, cap esbós es publicà aquell any a la premsa ni es conserva cap altre testimoni.

En canvi, l'any 1934 sí que es pot documentar la presència d'una nova falla, pràcticament desconeguda per a la major part dels nostres veïns i veïnes. L'esbós, publicat al diari *Las Provincias* (17/III/1934) amb el lema: "*Las rifas de caramelos*", aparegué també en revistes *Foc valencià en la Semana Fallera*; *El Fallero, periòdic festero, buñolero y sandunquero* i *Album*

Fallero dedicado a propagar las típicas fiestas de las fallas y grandezas valencianas.

Aquest últim recollia una inscripció al peu de l'esbós: "P. del Mercado. La indichestió dels caramelos y la llum vaixa", i davall d'aquesta la informació facilitada per la revista: "Núm. 99. Algemesí. Plaza del Mercado. Lema: Tot lo mon sa profitá. Autor, Sales y Beltrán". Segons testimonis orals d'aquell moment, el 1934 es va publicar un llibret per a aquella falla, obra del poeta local Salvador Escartí Naval.

El monument representava una casa tradicional, on una figura masculina alçava la cortina de l'excusat i, per a la seua sorpresa, descobria una dona d'esquenes mig despullada. Sobre la casa, hi havia una lluna humanitzada amb un cresol penjant que observava diverses escenes: dues persones davant una taula i altres dues assegudes en un banc.

Finalment, arribem a les Falles de 1935. Sense dubte, un any clau en la història fallera d'Algemesí. D'aquell moment es conserven fotografies i molta més

informació que permet aproximar-nos a la festa i els seus protagonistes. La falla, situada al que hui és la plaça Major, fou impulsada per una comissió encapçalada per Eduard Borràs Sabater, conegut com el *Campanero* (1901-1964). Lliurat en cor i ànima en tot allò que empenia, bé foren falles, carrosses per a cavalcades o la que va ser una de les seues passions: el Ball de les Llaures, que dirigí entre els anys 1934 i 1943, el *Campanero* i la seua colla d'amics –la majoria fusters d'envasos de magatzems de taronja–, probablement havien organitzat també les festes dels anys anteriors.

El llibret de falla tornà a ser obra de Salvador Escartí Naval, amb confecció i impressió de Juan B. Juan Baldoví. El monument estigué a càrrec de Josep Beltrán i del pintor Salvador Torres i el seu lema fou: "Una poma es la que fon la perdició d'este mon".

Afortunadament, es conserva alguna fotografia de la cremà d'aquella falla, així com també el seu esbós, publicat de nou

per Juan B. Juan el 1974 en el llibret de la falla de la plaça Major –llavors del *Caudillo* o del Capdill (sic)–. En aquell text, titulat *Les falles i els fallers de 1935*, Juan B. Juan relatava amb detall com era aquella falla i qui foren els protagonistes d'aquella comissió:

«Era aleshores la crítica de la falda curta rant als genolls, [...], en la qual els personatges que hi havien al voltant els representarem vestits amb roba, sabates o espadenyes, segons l'indumentària que li pertocava a cadascú. [...] Alló va constituir un gran èxit, gracies a la col·laboració del poble, a l'ajud econòmic de certes persones, com per exemple el cas del metge don Miguel Tortajada, que per uns numerets de rifa ens va donar VINT DUROS [...].

La Comissió Fallera (si així podia considerarse), es componia d'una colla d'amics, la majoria tots fusters d'envasos de magatzems de taronja.

El lloc on es reunia la Comissió era la casa del promotor de tot, i també, com era natural, President, Eduard Borràs Sabater

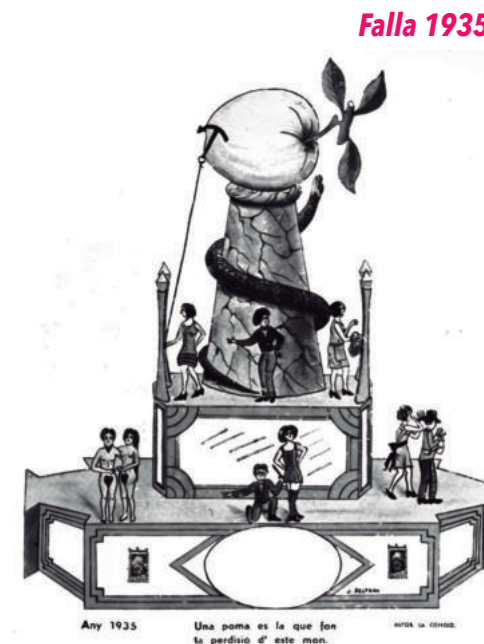
(el Campanero), com popularment el coneixia tothom. De vice-president estava Baptista Girbés Bresó; secretari, Joan Vendrell Alventosa; vice-secretari, Jaume Trull Carrasco; depositari, Vicent Garí Llopis; comptador, Josep Girbés Sabater, i certs càrrecs més que de moment no recorde, però que'n desempenyaven entre altres, Francesc Girbés Naval, Vicent Poblador Alvarez, Vicent Lloret, Vicent Masiá Morales i Vicent Bay. Els càrrecs artístics recaigueren en els pintors Salvador Torres, i Josep Beltrán (autor del bocet de la falla). Salvador Escartí Naval s'encarregava d'escriure amb fina ironia l'explicació i relació de la falla, i, a l'autor d'aquestes línies li pertocava la tasca d'impremtar el llibret de la millor manera que poguera sortir al carrer».

La falla de 1935, que ja havia evolucionat en la seua tipologia cap a formes més monumentals, abandonava la tradicional visió frontal per a adoptar una estructura circular i escenogràfica, amb diverses escenes que giraven al voltant d'un element central de marcada verticalitat.

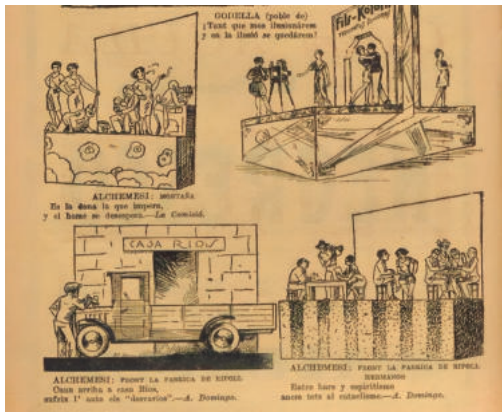
NUM. 99.—Algemesí. Plaza del Mercado. Lema: *Tot lo morr sa profitá*. Autor, Sales y Beltrán.

Falla 1934. Album Fallero dedicado a propagar las típicas fiestas de las fallas y grandezas valencianas

Falla 1935

Any 1935. Una poma es la que fon la perdició d'este mon. AUTOR: SA GEMIDA.

El Fallero periòdic festero, buñolero y sandunquero Año 1932 Número 12 - Algemesí

Malgrat aquesta evolució formal, mantenia plenament el caràcter satíric i moralitzant, inspirat en la crítica cap a determinades modes i comportaments socials.

En el centre de la composició destacava una gran poma situada al capdamunt d'una espècie de pilar, al voltant del qual s'enroscava una serp, en clara al·lusió al relat bíblic del pecat original d'Adam i Eva. Ambdós apareixien a la base del monument, acompanyats d'altres figures disposades en diferents nivells que representaven escenes relacionades amb al tema central.

Per desgràcia, la guerra civil i la dura postguerra tallaren de soca-rel aquelles primeres iniciatives falleres, igual que tantes altres esperances nascudes en aquells anys breus de llibertat i modernitat. El 1944 s'intentà reviscolar la festa, però les autoritats municipals ho impediren, tal com deixa constància l'acord datat el 30 de març d'aquell any: "*Leída la instancia de varios vecinos que desean restaurar la antigua y tradicional costumbre de las típicas fallas en*

esta población, [...] se acuerda no conceder la autorización solicitada para la proyectada falla en la plaza del Mercado".

No seria fins al 1973 que l'Ajuntament tornaria a concedir permís per a formar una nova comissió i, finalment, plantar una nova falla, ara a la plaça Major, l'any següent. Aquella fita marcà la represa definitiva d'una tradició que havia romàs en silenci durant vora quatre dècades. A aquella primera falla li seguirien amb entusiasme creixent altres comissions: el 1975, la Falla Víctor Pradera i la Falla Plaça Tres Moreres; el 1976, la Falla Barri Santa Bàrbara, la Falla Ideal Terrassa i la Falla Plaça del Mercat; el 1977, la Falla Sant Josep de Calassanç; el 1978, la Falla Plaça Cabanilles, la Falla Plaça del Cid i la Falla Crist de l'Agonia. Un quart de segle després, la flama fallera tornà a estendre's per la ciutat amb una nova revifada que donà pas a la creació, el 2006, de la Falla El Pla; el 2009, la Falla Parc Bernat Guinovart; el 2010, la Falla Nou Mercat i, el 2018, la Falla Parc Salvador Castell.

La història de les Falles a Algemesí és, doncs, la d'una festa renascuda de les cendres. El que començà com un experiment festiu als anys trenta, truncat per la guerra i el silenci de la postguerra, ressorgí dècades després per a quedar-se. Les falles contemporànies són, potser, l'eco llunyà d'aquells primers monuments efímers, oblidats pel temps, però que, malgrat interrupcions i parèntesis, acabaria arrelant amb força en la vida festera de la ciutat.

Comissió fallera Algemesí 1935

MigSegle*de*TresMoreres

Hi ha xifres redones i altres de mitja galta. El 100 i el 50 representen molt bé el cercle i el redolí partit pel mig; però no són les úniques xifres en què podem dividir la línia corba tancada: el redolí. Pensem en el rellotge, la nostra mesura del temps calcula 12 hores en un cercle perfecte. La meitat són, per tant, sis hores; tot i que tots sabem que el dia té 24 hores; cosa que fa que la meitat del dia siga un redolí sencer. Si parlem d'esferes i d'angles, són 360 els graus que conformen l'esfera i la meitat, 180. Novament apareixen els múltiples de 6 en lloc dels de 5 que tant ens agraden celebrar.

La numerologia té raons amagades darrere de cada xifra que els fa profetitzar i fer prediccions de futur en funció de si tries un número o un altre. La cábala, la «interpretació mística de la Bíblia entre els rabins jueus i entre certs cristians medievals» ha esdevingut també un sinònim de conjectura «que es fan amb dades incompletes o suposades» i és que ens agrada trobar patrons que ens confirmen idees, que ens mostren un camí en un món ple d'incerteses.

La natura ajuda en allò de trobar patrons. Veiem simetries i formes geomètriques

Quan la Falla Tres Moreres va Nàixer a l'Hèl·lade

Conta un vell relat que, fa molts segles, en algun punt de la costa grega, va nàixer una *fratria*, una comunitat unida per un misteri compartit: la flama. No una flama qualsevol, sinó aquella que, segons els poetes antics, porta tres poders: crear, purificar i estimar.

Una flama que, sense saber-ho, s'assemblava molt a la que hui manté viva la Falla Tres Moreres.

Els membres d'aquella *fratria* es guarnien amb túniques tenyides amb safrà i roig magenta, colors triats per evocar la llum interior que tots portaven dins. Era la manera de dir que cada persona és una espurna, i que cap vent pot apagar-la si la comunitat la protegeix. Com els fallers i falleres de Tres Moreres, que any rere any es vesteixen per a honrar la tradició, aquella gent sabia que la festa es porta al cos però també al cor.

Quan arribava la nit gran, els artesans del foc encenien estructures de fusta que esclataven en espurnes que feien tremolar l'aire. Era la seua manera de parlar amb Hefest, el déu de la forja. I, igual que nosaltres quan escoltem una *mascletà* a Tres Moreres, el poble restava en silenci. Perquè el foc, quan parla, diu veritats que no caben en paraules.

Els joves alçaven figures de fang que representaven herois, déus i personatges satírics. Sabien que duraven poc, i potser per això les modelaven amb una dedicació encara més fonda: en la brevetat naix la intensitat. Al final de la festa, les ofrenaven a la flama, que les transformava en un últim alé de llum. Com els monuments de Tres Moreres, que cada any ens recorden que l'humor, la crítica i la bellesa són també un acte de valentia.

Al so de l'*aulós* o flauta doble, les veïnes i els veïns grecs dansaven formant cercles que imitaven l'etern moviment d'una flama. Cada nota era una xicoteta explosió de vida. Com les bandes i pasdobles que ressonen hui al barri, la música feia que l'alegria es convertira en un bé comú.

Abans d'encendre el monument, aquell poblat grec feia una breu invocació a Afrodita, perquè la deessa manté viva una flama distinta: la flama de l'afecte, de la unió i de la passió compartida. I així com Afrodita encén els sentiments més nobles, també la Falla Tres Moreres ha mantingut, al llarg de mig segle, una flama humana, la dels qui s'estimen el barri, la festa i la gent.

Conta el relat que, un any, aquella comunitat grega va fer la seua última crema. Però, mentre

les flames pujaven al cel, algú va dir que el foc no mor: viatja. Travessa mars, segles i llengües. I reapareix quan troba un col·lectiu preparat per a custodiar-lo.

Potser -només potser- aquella flama antiga va decidir renàixer ací, entre les cases de la plaça, on creix la Falla Tres Moreres. Potser va trobar un temple nou en les vostres mans.

Un temple on la flama no sols crema: crea, uneix, estima.

Ara que Tres Moreres celebra els 50 anys, podem dir que és hereva d'aquella mateixa flama eterna: la flama que encén tradicions, que purifica el passat i que, com Afrodita, manté viu l'amor d'un poble per la seua festa.

Perquè cada any la flama reneix. I amb ella, reneix la nostra història.

Entrevista a Víctor Hugo Giner

Sobre els inicis i la vocació

1. Quan va nèixer en tu la passió per les Falles i com vas descobrir que volies ser artista faller?

La meua passió per les falles comença des de ben menut. Jo vivia ben a prop d'una falla (la de la Plaça Cabanilles) i quan començaven a traure ninots al carrer per a plantar-los jo perdia la noció del temps veient com plantaven la falla...

2. Quin va ser el teu primer contacte amb un taller faller o amb un monument?

El meu primer contacte en un taller faller va ser quan vaig anar a la ciutat de l'artista faller de València, al barri de Benicalap. Allí hi havia uns 50 tallers que es dedicaven a l'elaboració de les falles. Malauradament de 50 tallers que hi havia, a dia de hui, en queden una quinzena.

3. Qui o què et va inspirar per dedicar-te a aquest ofici?

No ho sé. No me va inspirar ningú. Era una cosa que tenia molt clara des de ben menut.

Formació i aprenentatge

4. Com vas aprendre l'ofici: de manera autodidacta, en un taller, amb mestres artesans...?

Doncs l'ofici el vaig aprendre de manera autodidacta. Sí és ben cert que, quan vaig poder, vaig entrar a treballar a un taller on me vaig ensenyar pràcticament a fer moltes coses més. I quan vaig tindre 16 o 17 anys, no recorde massa bé, vaig entrar a l'Escola d'Artistes Fallers de València, ja que fins l'edat de 16 o 17 anys no es podia accedir.

5. Quines tècniques o coneixements consideres fonamentals per a un artista faller?

Tècniques totes. En el procés d'una falla totes són importants: modelat, pintura, fusteria, etc. Però, el més important de tot és el dibuix, a partir d'ahí va tot.

6. Com ha evolucionat la teua manera de treballar al llarg dels anys?

La meua manera de treballar al llarg dels anys ha sigut de la següent manera: vaig començar amb el cartó, omplir moles, raspar cartó, pintar a l'oli... aleshores les falles rodaven al voltant del cartó. Ara és suro blanc, paper, pintura plàstica a l'aigua...és diferent.

Trajectòria i monuments

7. Recordes quina va ser la teua primera falla plantada? Com la descriuries?

La primera falla que vaig plantar va ser per a la Plaça Cabanilles. Era infantil i va ser perquè jo era faller d'allí. Va ser una experiència molt xula i molt il·lusionant. Ara veig eixa falleta en fotos i me llance les mans al cap de vore com estava. Així i tot s'emportà un tercer premi.

8. Quins monuments destacaries de la teua trajectòria i per què?

En la meua trajectòria destacaria algunes falles que he plantat ací a Algemesí per a la Plaça del Cid, ja que porte 27 anys plantat en aquesta comissió. Al llarg d'aquests 27 anys he plantat algunes falles que, en aquells temps, eren prou grans i d'altres amb prou de risc. També he plantat a la localitat d'Alzira en la secció primera i, com no, a la ciutat de València, on a dia de hui plante en la secció primera.

9. Hi ha algun detall o estil propi que sempre tractes d'incloure en les teues creacions?

El detall és deixar les falles el més detallades possible, ja que el jurat i el públic en general això ho mira molt.

Premis i reconeixement

10. Quins premis has rebut que t'han fet més il·lusió?

Premis, tots els que són bons me fan il·lusió, els primers sobretot. I els que més il·lusió me fan són els d'Algemesí, per ser el meu poble, però també els de València.

11. Penses que els premis reconeixen de veritat l'esforç i l'art dels artistes fallers?

No. Els premis no reconeixen l'esforç i encara menys l'art. Hi ha vegades que fas una bona falla i no te la premien com cal, i hi ha vegades que sense esperar-t'ho guanyes.

L'ofici i la comunitat

12. Quines són les majors dificultats de ser artista faller hui en dia?

Les dificultats en són prou. Nosaltres tenim un taller artesanal on les hores volen i això no està pagat. Molt poca gent ho veu.

13. Hi ha un sentiment de companyonia i agermanament entre els artistes fallers, o més bé predomina la competència?

Entre artistes hi ha de tot. Hi ha companyonia i també hi ha molta competència.

14. Com veus el futur de l'ofici davant dels canvis tecnològics i socials?

El futur de l'ofici pinta prou malament. Com bé t'he dit abans, s'han tancat molts tallers, es treballa molt, es fan moltes hores i no estan pagades. Això, hui en dia, no ho vol ningú. Per a postres, quan vingué la pandèmia estigueren dos anys sense treball, perquè no es feren falles durant eixos anys i molta gent que treballava en la falla es buscà altres alternatives i ja no tornà mai més a la falla.

Reflexions personals

15. Què és el que més t'emociona cada vegada que veus una de les teues falles en la plaça?

Doncs allò que més m'emociona és vore-la envoltada en flames. M'il·lusiona molt la plantà, perquè la veig tota plantada per primera vegada i això emociona. Però quan la cremen crec que emociona més.

16. Si hagueres de descriure amb una sola paraula el que significa per a tu ser artista faller, quina seria?

Felicitat.

17. Quin consell donaries a un jove que vol iniciar-se en aquest món?

A un jove que vol iniciar-se en aquest món li diria que, si li agrada i ell vol això, que endavant i sense por. A bé, si fora un jove al que jo aprecie (un fill, un nebot, etc.) li diria que es decantara per una altra cosa.

Poble

18. Què ens pots contar de la història dels monuments a la nostra localitat?

Els monuments ací a Algemesí han anat a més. Hem passat de plantar falles a plantar *fallons* sense tindre-li que envejar res a monuments de poblacions veïnes.

19. Tens alguna anècdota o coneixes alguna anècdota ocorreguda a la nostra localitat sobre els monuments o la plantada dels monuments que t'hagen contat els nostres majors?

L'anècdota que tinc és la falla d'Ideal Terrassa de l'any 1979. Una falla que, segons m'han contat, era prou gran, en moviment i crec que es podia entrar per dins. De segur que haguera estat una passada haver-la vist!

Entrevista a Juanjo Salom

Sobre els inicis i la vocació

1. Quan va nàixer en tu la passió per les Falles i com vas descobrir que volies ser artista faller? Qui et va inspirar?

La meua passió no sabia ben bé dir-vos quan va començar. Des de ben menut ja m'agradaven molt les falles, encara que mai havia sigut faller, però sempre anava a veure-les. El record que tinc molt viu és el de mon pare, que treballava per a un artista faller; no feia falles pel seu compte, ell es dedicava a escatar i empaperar per a un artista faller de Carcaixent. Aleshores recorde anar amb ell alguna vesprada i agradar-me moltíssim tot el que feien.

També recorde, especialment, que quan anava a escola,

passava per l'avinguda i en un carrer que creuava estava la falla Cànovas de Carcaixent, jo sempre estava pendent de mirar si en eixe carrer ja hi havia falla al carrer, si estava la grua o ja hi havia monument plantat. Era molt emocionant per a més. A més, també visitava l'exposició del ninot que feien en Alzira, i se'm feia etern des que anava a veure els ninots fins el dia que estaven plantades les falles al carrer.

I d'ahí va vindre, poc a poc, la meua passió per la meua professió.

2. Quin va ser el teu primer contacte amb un taller faller o amb un monument?

El meu primer contacte va ser quan anava al taller que treballava mon pare, el de Roberto Palop en Carcaixent.

Formació i aprenentatge

3. Com vas aprendre l'ofici: de manera autodidacta, en un taller, amb mestres artesans...?

M'agradava tant que, quan vaig acabar l'ESO, vaig veure que hi havia una escola taller en Carcaixent que, a més de tindre curs d'obrer, fuster, fontaner, també tenia el d'artista faller. Em va semblar molt interessant ja que en aquell moment no hi havia els mitjans que hi ha hui en dia; ara la formació professional obri moltes portes.

L'escola taller em va servir per tindre una noció, però en realitat, la meua formació ha vingut de tots els tallers pels quals he passat. El taller que, per dir-ho d'alguna manera, més estima li tinc, és el d'Enric Oliver en Carcaixent, perquè a més d'escatar i empaperar, em va donar l'oportunitat de pintar. I això per a mi va ser un

punt d'inflexió, perquè em va ensenyar tal i com ell ho feia i vaig aprendre molt.

4. Quines tècniques o coneixements consideres fonamentals per a un artista faller?

Per a mi, el més ideal, és que un artista faller sàpiga fer de tot: saber dominar la pintura, el modelat, la fusteria. I ja saber fent de tot, decantar-te per una de les tècniques. A mi el que més m'agrada és la pintura. Però el més important és saber un poc de tot, i no tancar-te a res, anar aprenent i renovant tècniques.

5. Com ha evolucionat la teua manera de treballar al llarg dels anys?

Ha anat segons les modes. En cada època s'estila una cosa, aleshores has d'anar adaptant-te a tot el nou que vinga.

Trajectòria i monuments

6. Recordes quina va ser la teua primera falla plantada? Com la descriuries?

La meua primera falla plantada va ser un desastre monumental. Només eixir de l'escola taller, Enric Oliver em va donar l'oportunitat de muntar una falleta en Carlet, una falleta molt barata que valia 600€, però era ideal per a trencar mà. Una vegada la vaig fer, vaig veure que va ser desastrosa i, en eixe moment, vaig decidir no fer més falles i formar-me més. Això va ser al 2006 i fins el 2011 no vaig firmar la meua següent falla.

7. Quins monuments destacaries de la teua trajectòria i per què?

Per a mi tots són importants, tots tenen algo meu. Per exemple en València, la falla que vaig fer en tercera, és la secció més alta que he pogut fer, això va ser molt important per a mi. L'especial d'Alzira, la de Camí Nou també va ser un projecte molt important per a mi.

8. Hi ha algun detall o estil propi que sempre tractes d'incloure en les teues creacions?

A mi, personalment, el que m'agrada molt és pintar amb tintes planes. Pràcticament pinzellades pegue ben poques. El que m'agrada és fer efectes de llum amb la pistola, cintes, fer contrast de colors.

Premis i reconeixement

9. Quins premis has rebut que t'han fet més il·lusió?

Com no, els primer premis que vam aconseguir en la falla Parc Bernat Guinovart d'ací d'Algemesí, ja que quan eixa comissió em va contractar jo sols havia fet només que una falla en el poble i no em coneixia ningú.

10. Penses que els premis reconeixen de veritat l'esforç i l'art dels artistes fallers?

És molt complicat, ja que ahí entra en valor el gust personal del jurat. El que em pareix trist, és que es jutje el treball de la falla segons el premi que t'hagen donat.

L'ofici i la comunitat

11. Quines són les majors dificultats de ser artista faller hui en dia?

Hui en dia cada vegada és menys viable ja que pugen els costos dels materials, del personal, i el gran problema d'aquest ofici és que no ens tracten com a la peculiaritat que tenim, que som artesanía, ens tracten com qualsevol altra empresa.

12. Hi ha un sentiment de companyonia i agermanament entre els artistes fallers, o més bé predomina la competència?

Depén de com s'ho agafe cadascú. Jo per exemple, competència ninguna. Al poble, tinc molta amistat amb Víctor Hugo. Per davant de tot està l'amistat, amb ell i amb la resta de companys, la competència la tenen les falles.

13. Com veus el futur de l'ofici davant dels canvis tecnològics i socials?

Ho veig complicat. Encara que veig a favor els canvis tecnològics, de vegades juguen

en contra. Per exemple, ara veus un ninotet amb molts detalls i abans dèiem -que xulo, que ben treballat-, ara ho veiem i diem -això ho ha fet una impressora 3D-, quan la realitat és que tu has hagut de dissenyar-lo en l'ordinador, fer un motle, traure'l, imprimir-lo, has de donar-li un bon acabat ja que la impressora no ho trau bé del tot. Aleshores va devaluant-se el valor del que és la falla.

I canvis socials, el que necessitem més ajuda i recolzament institucional.

Reflexions personals

14. Què és el que més t'emociona cada vegada que veus una de les teues falles en la plaça?

M'emociona haver aconseguit el meu propòsit i veure que el faller estiga content i satisfet. Que independentment del premi que s'emporten, els agrade el monument.

15. Si hagueres de descriure amb una sola paraula el que significa per a tu ser artista faller, quina seria?

Il·lusió.

16. Quin consell donaries a un jove que vol iniciar-se en aquest món?

El meu consell és que no intente dependre de ningú. És a dir, que no intente llogar algú que li modele, altre que li pinte... que poc a poc s'ho vaja fent ell i cree el seu estil personal.

Poble

17. Què ens pots contar de la història dels monuments a la nostra localitat?

Per a mi ha sigut una evolució molt gran. Hui en dia els pressupostos estan molt més alts del que estaven i els monuments tenen molt de nivell. És súper important fomentar això i que es mantinga.

18. Tens alguna anècdota o coneixes alguna anècdota ocorreguda a la nostra localitat sobre els monuments o la plantada dels monuments que t'hagen contat els nostres majors?

La veritat és que no conec molt però, Toni Roig, amb el que tinc una gran amistat, sempre em conta que alguns anys van fer ells mateix la falla d'Ideal Terrassa.

a la Llum de Fogueres s'Abaniquen les Palmeres

Com en un mirall del temps vaig veure'm reflectit, el passat 22 de juny a la ciutat d'Alacant en la seua festa de les Fogueres, amb un jove anomenat Joan.

L'acompanyava sa mare i havien pujat al bus que feia la circumval·lació a la ciutat per tal de veure les Fogueres de secció especial, mentre parlaven amb un matrimoni que havien acabat de conèixer. S'havien reconegut els parlars i tots ells venien dels pobles fallers del nord de la província de Castelló.

Parlant entre ells, la mare de Joan que seia al meu costat va dir al matrimoni que el fill era, com diem ara, un friki de les Falles, les Fogueres i dels i les artistes, i que Joan volia ser artista faller i que estava estudiant Belles Arts.

Amb tota aquella situació vaig reviure aquella il·lusió juvenil per la passió a tot el que era les Falles, les Fogueres i els seus constructors.

No debades, amb 16 anys, allà pel 1994 o 95 jo mateix i acompanyat de l'amic Victor Hugo Giner vàrem agafar un tren cap a la ciutat on **"a la llum de fogueres s'abaniquen les palmeres"**.

Vaig veure en aquell jove a mi mateix, de manera que no vaig poder resistir de parlar-los i vaig dir-los: jo soc artista

faller. Quan no tardà la pregunta de: i com et dius tu? Com qualsevol jove amb esta il·lusió primerenca i un poc obsessiva per descobrir i conèixer els i les artistes i tots els seus treballs. Joan s'ho sabia tot i en dir soc Salva Ferrís començà a recitar-li a sa mare els meus últims treballs. Vaig quedar-me un poc de cartró pedra, de suro blanc o de filament de plàstic o PLA.

La posada en pràctica d'aquella il·lusió primerenca o el meu primer contacte amb els tallers de falles va ser a Sueca. En aquella època no existien estudis reglats per accedir a la professió i s'aprenia al taller.

Tenia 16 anys aleshores, i molt clar que la meua vocació era la d'artista faller. I, després d'alguns tombs per l'escola d'Arts i Oficis de València, convingueren els meus pares en què provara a entrar d'aprenent en el taller de Josep A. Ibor conegut com a Pansa que, per aquells anys, s'encarregava de plantar la falla a la qual pertanyíem la meua família i jo.

Lluny queda ja el soroll de la séquia vorejant aquella nau destartalada del Molí de Pasiego on s'ubicava aquell taller en el qual vaig donar les meues primeres passeres en l'ofici de les falles.

L'olor peculiar de la séquia i el soroll constant inundava tota aquella estança de dos espais: el principal i més gran a dos

aigües i el més menut recaient on justament desaiguava el canal que es feia servir per als diversos mecanismes del Molí.

Hi havia diverses andanes on s'amuntegaven diverses peces de cartró de ninots grans i menuts i altres peces decoratives, com no empolegades, esperant el seu torn per formar part d'alguna falla. A l'exterior del taller on hi havia l'hangar amb alguna segadora i diversos estris rovellats s'amuntegaven motles d'escaiola que restaven ja inservibles al trobar-se exposats a la intempèrie.

Recorde perfectament aquell primer dia de contacte en aquell taller i el que vaig fer sota les indicacions de l'artista que em va acollir com un més a la seua família.

En aquell temps et redirigien als estudis superiors de BBAA quan deies que allò que volies ser era artista faller, però l'avidesa per fer falles era molta i la paciència per passar alguns anys més estudiant poca.

En aquells anys noranta hi va haver un intent per reglar l'ensenyament de l'ofici, però es va quedar en una mera branca de la xarxa d'escoles taller dependents de la Diputació de València, tot i que la majoria dels joves que vàrem accedir buscàvem un ensenyament més específic, el qual no hi trobàrem a aquelles aules. Unes aules, per altra banda, que formaven part d'un flamant edifici el qual albergava el Gremi d'Artistes Fallers de València i el seu museu.

Avui en dia existeix ja el mòdul que permet als joves obtindre el títol d'artista faller, i és tot un avanç per tal de perpetuar l'ofici, tot i que els problemes als quals s'ha d'enfrontar este canvien molt ràpidament, costos, volums, materials

Els preus dels materials s'elevan més i més a nivells els quals resulten escandalosos i que sovint queden fora dels pressupostos que no augmenten al mateix ritme.

Els volums són un assumpte del qual els artistes tenen una brega constant i té difícil solució, en tant en quant és difícil dilucidar quin volum correspon a quin pressupost. La competició sempre tindrà l'última paraula i no són poques les reunions en les quals hem intentat buscar un consens sense arribar a una conclusió.

Els materials suposen un problema interessant que no deixarà de ser-ho fins que es done amb una matèria sostenible, ecològica i suficientment econòmica, que permeta reduir la combustió de plàstic derivat del petroli i permeta continuar amb la mateixa tècnica constructiva del fresat de peces, el qual va substituir fa prou temps la tradicional tècnica dels motles.

La COVID19 va fer tremolar els fonaments de molts tallers que van veure com molts artistes han d'haver de diversificar el seu treball o lamentablement buscar una altra eixida laboral a causa de la postergació inevitable de les festes falleres.

A hores d'ara, en plena tardor, els treballs als tallers comença a ser frenètic, i jo al meu, recorde aquell del Molí de Pasiego i aquells dies de treball viscuts a Sueca, com també les meues primeres passeres com a faller en la vostra estimada comissió Tres Moreres, a la qual ens van apuntar a mi i la meua germana els nostres pares quan érem menuts, ja que els nostres avis vivien al Carreró de la Conquesta.

Quan llegiu estes línies la festa serà al damunt i el cicle es tancarà com de costum amb flames i un fum de sensacions contrades.

la Catarsi i Poder de la Música

Enguany la Falla Plaça Tres Moreres d'Algemesí celebra el seu 50 aniversari. És un moment crucial per a tots i totes. Mitja vida on diferents generacions han format part d'aquesta entitat i per als que la coneixem és única i amb un gran valor d'humanitat.

Molts són els actes que s'han preparat al llarg de la seua història però si hem de destacar un, la música ha estat acompanyant-los sempre, i a més pose el focus com ja va fer el filòsof Aristòtil en la utilitat ètica que té la música. I és que de la mateixa manera que els grecs l'han considerada una activitat amb una funció social lligada a totes les pràctiques de la vida. L'art dels sons forma part de la tragèdia, la poesia, l'humor, el foc i els grans monuments fallers.

Ara bé, en contra del que aquest també va dir, l'educació musical com una educació per a l'oci és tan lícita com l'ensenyament musical com a professió.

Cal saber com i per què s'ensenya música, sobretot en una comunitat com la nostra, en la qual l'opinió més generalitzada és aquella que considera l'assignatura de música com una cosa imprescindible. Ara bé, portem ja uns anys on el sistema educatiu ens mostra tot el contrari, és cert que per a molts és un passatemps més o menys agradable però per a altres és un mecanisme d'alliberament, de formació fins i tot, la seua professió.

La política és a tots els racons i en la música també. I, en el nostre país i la nostra comunitat,

fa anys que patim el desmantellament de l'educació musical en l'educació obligatòria, de mans d'una generació de polítics que no creuen en els avantatges de la pràctica musical o que prefereixen ciutadans que no tinguen formació. Als centres educatius s'ha arribat a situacions d'una nefasta infraestructura per a les aules de música: pocs recursos que no s'adapten per a res a les programacions ni a les exigències de les actuals generacions.

La qüestió no és trivial. Així doncs, caldria un debat entre professionals d'aquesta disciplina que ha patit totes les vexacions de les lleis educatives i ha quedat relegada a unes poques hores setmanals. L'educació musical és fonamental per a qualsevol persona, és una part fonamental en la personalitat individual i col·lectiva i ha d'estar present en l'educació des de les primeres etapes de xiquets i xiquetes. Arran d'això, avui en dia els ciutadans en general tenen poc o cap coneixement musical i el seu entreteniment en aquest àmbit es basa en el consum i no en la realització de música.

En aquest context, la bona educació musical adquireix més valor perquè interpretar música o crear-la no és desxifrar notes, és una activitat que implica aprendre a viure. Totes les capacitats cognitives del cervell es posen en funcionament, tant per al que ensenya com per al que aprén, com per al que compon i interpreta. I el sistema educatiu ha de ser eixa finestra oberta d'accés a la vivència musical.

Si Plató, el filòsof de les Idees es despertara... segurament s'agafaria del cap. I és que per a ell la música era fonamental en la formació moral dels ciutadans ja que influïa en l'emotivitat de l'ésser humà. Tant per a Plató com per al seu deixeble Aristòtil, tots dos consideraven que la música era necessària per a disciplinar la ment i, depenent de les melodies, podien produir sentiments d'harmonia, ordre i bondat. Interessant és, també, la Teoria Catàrtica de la Música en Aristòtil, que plantejava que tot aquell que escoltara música podia experimentar un procés de purificació elevat l'ànima a un nivell superior. I, d'altra banda, Plató considerava la música com la

base de l'educació ciutadana.

I si el tema que ens ha portat a aquestes reflexions no és altre que la importància i el paper que juga la música en les persones, no podem deixar de banda la Falla Plaça Tres Moreres d'Algemesí. Una entitat que ha basat tots els seus esdeveniments en referents pedagògics i constructius dirigits a tots els que formen part d'aquesta gran comunitat fallera però, especialment, als menuts, menudes i adolescents. Jocs, activitats, concursos, actes on la música no ha faltat, acompanyant-los, delectant-los, captivant-los i enriquint el seu esperit. Què li ho diguen a la Banda d'Agullent, que ja forma part d'aquesta gran família i de la seua història!

Una falla que ha fomentat sempre el valor i l'amor a la música, un exemple que ha deixat una empremta inesborrable. Fruit d'aquest inalienable compromís moral, ha estat el pas doble que el professor de la B.S.M.V. Pedro Giménez Ballesteros li ha dedicat a la Falla, notes inspirades en emocions i vivències, escrites sobre un pentagrama i que seran sempre eternes.

Any 1996

Diu Serrat en una de les seues cançons: *fa vint anys que tinc vint anys*. Però la falla Plaça Tres Moreres en té aquestos i uns quants més. I això és motiu, no només de celebració, sinó d'orgull per haver fet història al món de les falles d'Algemesí. Una història farcida de 50 anys d'il·lusió, comboi, germanor, tradició i sobretot, als últims anys, resiliència.

Parlar de 50 anys d'una comissió de la que mai has format part sembla, en principi, una mica complicat, però no obstant això, si faig una ullada enrere no em resulta gens difícil, ja que per la meua edat he pogut viure i veure el creixement d'aquesta comissió, pràcticament des dels seus inicis. A més a més, puc dir que d'alguna manera forme part d'un trosset menut de la història d'aquesta falla.

Corria l'any 1996 i en Algemesí encara n'eren set les comissions falleres de la ciutat. Es tractava de falles molt familiars, formades per diferent nissagues i algun que altre amic o veí del barri que s'apuntava perquè li "picava el cuquet faller".

La Junta Local Fallera d'aquell moment, també era una junta molt familiar, formada per dos representants de cada comissió i amb Alfredo

Mont com al seu president. Només es comptava amb fallera major de la ciutat i la seua cort d'honor, que de la mateixa manera que passa avui en dia, estava formada per aquelles xiques que havien sigut falleres majors de la seua comissió l'exercici anterior. I ahí estava jo, formant part de la Cort d'honor de la Fallera Major de la Ciutat l'any 1996 i compartint experiència amb altres 6 xiques, entre les quals estava Maria Roig, de la falla Plaça Tres Moreres.

Aquell any no va ser un any on jo poguera gaudir de la cort al màxim per qüestions de salut. La meua experiència en cort va acabar un 18 de març a migdia en la placeta de les Tres Moreres. Aquell any 1996, havíem gaudit de les set exaltacions de les falleres majors de cada comissió, que aleshores es celebraven en el centre cultural Jaume I. Havíem fet una Crida des del balcó de l'improvisat Ajuntament a l'antic Casino Lliberal, ja que l'edifici de l'ajuntament es trobava en obres. Havíem viscut una cavalcada passada per aigua, on només unes poques comissions desfilaren dissabte de vesprada i altres ho feren diumenge de matí sense pluja. Havíem viscut una intensa entrega de premis (com sempre) i havíem visitat diferents casals amb dinars, sopars, berenars...

Arribava el dia 18 de març, dia molt emotiu amb l'esperada ofrena. Eixie dia jo no em trobava molt bé físicament, l'esgotament i la falta de forces per no menjar com calia acusaven el meu estat de salut, però no em volia perdre res del que em quedava per davant. Després del passacarrer tocava dinar en la plaça de les Tres Moreres pollastre al forn en creïlles. Recordaré perfectament aquell dia: un sol de març que acaronava la pell al migdia, taules parades sota les Moreres de la placeta, set xiques fent colla al voltant de la seua fallera major, Salut Ferris, i la comissió de la falla Plaça Tres Moreres bolcada en totes nosaltres. No ens faltava de res, però jo no em sentia bé. No obstant això, no volia deixar de sentir aquella sensació de goig i comboi de ser una més en una comissió que ens havia acollit al seu cau. Ens serviren el dinar i només em vaig poder empassar dos trossos del pollastre. De sobte, un malestar general em va embair tot el cos: mal de cap, calfreds, angoixa. No podia seguir. No recorde qui va ser, però algú va avisar els membres

de la comissió Tres Moreres i el que sí recorde és a Ximo Borja i la seua dona Tomasa al meu costat. Recorde molts rostres de dones de comissió preguntant-me què necessitava, preparant-me una camamilla, ficant-me al solet i, finalment... cotxe de la policia i a casa.

El 18 de març de 1996, a la placeta de les Tres Moreres va ser el meu últim acte faller com a membre de la Cort d'Honor.

Mai estaré el suficientment agraïda per tota l'atenció que vaig rebre d'una comissió en la que mai havia estat, de la que no coneixia pràcticament ningú i que ni tant sols era comissió veïna de la meua. Però en aquell moment em vaig sentir cuidada, protegida i estimada.

Sempre dic que el meu any de cort va acabar el 18 de març en la falla Plaça Tres Moreres i lluny de ser un record agre, s'ha convertit en un dolç record inesborrable.

Casal

El casal sempre ha sigut el cor de la nostra falla. Més que un lloc físic, ha sigut la nostra casa, l'espai on hem crescut com a família fallera, on hem compartit il·lusions, esforç, treball i celebracions. Al llarg d'aquests 50 anys d'història, el pas de casal en casal marca el nostre camí, el nostre creixement i l'evolució d'una falla que no ha deixat mai de mantindre viva la seua essència.

Tot començà en casa Lolita, el nostre primer casal, on es posaren les bases del que hui som. Des d'allí iniciàrem un recorregut que ens portà pel carrer la Verge dels Desemparats; tornàrem, després, a la placeta, a casa Vicente Ripoll; continuàrem pel carrer Sèquia dels Plorons, a casa de Juan i Amparo; passàrem al baix de Pepe Ripoll; tornàrem, de nou, al carrer Sèquia dels Plorons, a casa de Juan i Amparo; ens traslladàrem al carrer Santa Bàrbara, cantó amb el carrer dels Gans; una altra vegada a la placeta, al baix de Ripoll; després al carrer Santa Bàrbara, cantó amb el carrer Pelai; fins que, finalment, tornàrem als orígens, tornàrem a la placeta, a Ca Lolita.

I és precisament en aquesta placeta, la de les Tres Moreres, on hem viscut els últims 10 anys,

el període més llarg en un mateix lloc de tota la nostra història. Ha sigut ací on hem consolidat el nostre casal, on la falla ha crescut més que mai i on hem enfortit encara més els llaços que ens uneixen.

Cada casal ha representat una etapa diferent, però tots tenen alguna cosa en comú: han sigut escenari de treball, d'amistat, de festes, de preparatius intensos i de moments que formen part de la nostra memòria col·lectiva. Encara que els espais canviaren, l'esperit de la falla sempre ha sigut el mateix: unitat, compromís i estima per la tradició.

En aquests 50 anys, la falla ha crescut en nombre i en força. Hui som molts més que al principi, però continuem sent una falla unida, on tots ens sentim part d'una gran família. El pas de casal en casal no sols parla de canvis d'ubicació, parla d'una història viva, d'un camí compartit i d'una falla que ha sabut evolucionar sense perdre mai la seua identitat.

Perquè, al cap i a la fi, el casal no és només el lloc on estem, sinó les persones que el fan possible. I siga en casa Lolita, en qualsevol carrer del nostre recorregut o a la placeta de les Tres Moreres, el que realment ens defineix és la germanor que ens ha acompanyat durant mig segle d'història.

el Valor Patrimonial de les Paraules Relacionades amb la Seda i la seua Influència en la Conservació del Patrimoni Cultural

Introducció

La seda ha sigut històricament un material de gran valor econòmic i cultural, especialment en regions com Àsia i Europa, on la seua producció i comerç han influït profundament en les dinàmiques socials i culturals, fins a deixar empremta en la propi llenguatge i costums. Les paraules i els termes associats amb la seda formen part del nostre patrimoni cultural. Els cucs de seda, els telers, les rutes, les cançons o els refranys són sens dubte part del corpus d'elements que València,

per exemple, conserva en el seu patrimoni cultural immaterial. És per això que, el llegat de la seda transcendeix l'àmbit material, estenent-se també a un vast univers de paraules i expressions que estan profundament arrelades en la història de la seua producció i comerç. Des dels primers usos a la Xina fins a la Ruta de la Seda que va connectar Orient amb Occident, el vocabulari relacionat amb aquest teixit ha jugat un paper crucial en la construcció d'identitats culturals, preservació de sabers tradicionals i transmissió de valors patrimonials.

L'origen de la seda es remunta a l'antiga Xina, on va ser considerada un bé preuat per la noblesa i un pilar de l'economia nacional. Amb el temps, l'expansió del seu comerç a través de la famosa Ruta de la Seda va integrar una sèrie de termes i conceptes en diferents cultures. Les paraules relacionades amb la seda reflecteixen no sols tècniques i productes tèxtils, sinó també aspectes socials i econòmics, és a dir formen part de les maneres de viure i sabers d'aquelles zones en les quals es va desenvolupar no sols la producció de filatura, sinó també la manufactura de teixits. La preservació d'aquest lèxic és fonamental per a entendre l'impacte històric i econòmic de la seda, així com per a mantindre viva la tradició de la seua producció. A més, suposa una altra manera de conservar un patrimoni molt peculiar com és el de la seda.

1. Les Paraules com a Element del Patrimoni Cultural Immaterial La Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial de la UNESCO subratlla la importància del llenguatge en la transmissió de tradicions (UNESCO, 2003). Les paraules relacionades amb la seda, com **"filat"**, **"tenyit"** i **"teixir"**, no són mers termes tècnics, sinó que tanquen coneixements ancestrals transmesos de generació en generació. Aquestes paraules són depositàries de pràctiques socials, coneixements tècnics i valors comunitaris. Però, a més, aquestes paraules també inclouen instruments, maquinària o tipus de teixits que han anat variant, modificant-se o fins i tot perdent-se amb el pas del temps. Els relats sobre la producció de seda en textos antics, o en poemes i cançons que celebren la bellesa de les sedes teixides o la manera de produir, no sols preserven la tècnica, sinó també el significat cultural del procés i com les diferents generacions s'han relacionat amb els teixits. Aquestes paraules, quan s'usen en contextos educatius o divulgatius, ajuden a revaloritzar el treball artesanal i fomenten l'interés per la conservació del patrimoni tangible i intangible que acompanya a la seda.
2. Conservació Lingüística i Material del Patrimoni de la Seda La preservació de les paraules relacionades amb la seda és crucial per a la conservació del patrimoni tèxtil. Moltes d'aquestes paraules estan directament lligades a tècniques i processos que, si no es documenten i conserven, corren el risc de desaparèixer (Gaitán et al. 2019). Això es torna especialment crític en un context globalitzat, on les tradicions tèxtils artesanals estan amenaçades no sols per la industrialització, també per la reutilització, el canvi d'usos i els canvis socials que perceben aquest patrimoni d'una manera distinta.

Per exemple, els termes específics per a tècniques de teixit, per a acabats, per a tipus de teixits. A vegades els noms es corresponen amb l'origen històric dels teixits derivant finalment en una tècnica, unes altres els noms són fruit de la tradició o de l'ús popular. La documentació d'aquest vocabulari en arxius i diccionaris especialitzats, així com el seu ús en la formació de nous artesans, assegura que aquestes tècniques continuen sent practicades i no queden en l'oblit. És més, l'ús correcte de la terminologia garanteix la conservació i divulgació correcta en museus, per exemple, garantint així que els investigadors i investigadores accedisquen a una informació i permeten que les persones interessades mantinguen el coneixement sobre aquests complexos processos vius. L'impacte del lèxic en la conservació material es reflecteix també en la creació de museus i exhibicions centrades en la seda. Aquestes institucions no sols preserven les peces tèxtils, sinó que contextualitzen la seua producció, destacant els termes tècnics i culturals associats amb elles, facilitant la comprensió del visitant sobre el valor patrimonial de cada objecte.

No sempre la terminologia és correcta, això es deu a l'heterogeneïtat de peces, tècniques, sabers i als canvis socials, de producció i de territori que fan encara més complicat que els termes es mostren equivalents entre llocs, a vegades fins i tot pròxims. I és que, al llarg de la història, les paraules relacionades amb la seda han trobat el seu camí

també en la cultura popular. Des de cançons tradicionals que narren el cultiu del cuc de seda fins a refranys europeus que destaquen la importància de la seda com a símbol de luxe, aquest lèxic es converteix en un recordatori constant del valor d'aquest material en la vida quotidiana.

Per exemple, el proverbi "No hi ha seda sense cuc" s'utilitza en diversos contextos culturals per a simbolitzar la interdependència entre esforç i recompensa, referint-se no sols a la producció de seda, sinó a la vida mateixa. Aquest tipus d'expressions reforcen la connexió emocional i cultural amb el material, ajudant a assegurar la seua continuïtat en les societats contemporànies.

La preservació del vocabulari associat a la seda enfronta desafiaments en el món modern, on la industrialització i la globalització han reduït l'ús de termes tradicionals en favor de paraules més genèriques. No obstant això, iniciatives com la digitalització de textos antics, la creació de bases de dades lingüístiques especialitzades i els programes educatius que promouen l'aprenentatge de tècniques tradicionals juguen un rol fonamental en la revitalització d'aquest vocabulari. D'altra banda, és fonamental l'ús dels experts de vocabularis controlats o tesaurus amb termes correctes que estandarditzen les tasques de catalogació i registre de les peces i servisquen per a l'estudi d'aquestes (Lleó et al. 2019; Alba et al. 2024). Projectes com SILKNOW (Alba et al. 2018) o Silk Road Project

(Hansen, 2012). no sols busquen preservar els objectes materials relacionats amb la seda, sinó també les històries, els termes i les tècniques associades a la seua producció. D'aquesta manera, les paraules que han acompanyat l'evolució d'aquest material durant segles continuaran connectant a les comunitats amb el seu passat i la seua identitat cultural.

Les principals variants de seda teixida en la indumentària tradicional valenciana

La seda ha tingut un paper important en la història de la moda i els vestits tradicionals a València. Des de l'antiguitat, la seda s'ha utilitzat com una matèria de luxe, molt valorada per la seua textura, brillantor i capacitat per a ser tenyida en gran quantitat de colors. La seua producció va ser introduïda pels musulmans durant l'Edat mitjana. Ciutats com València o Granada es van convertir en centres de producció de seda, amb tècniques que es van transmetre de generació en generació.

L'evolució de la teixit ens mostra una gran riquesa i varietat d'aquests teixits que es presentaren destacadament en alguns dels nostres vestits tradicionals. Vellut llis o llaurat, espolins, brocats i domassos seran els més desitjats, utilitzant-se en la confecció de gran varietat de peces com a faldes, cossos, davantals, mantellines, jupetins, faixes, mitjanes, etc.

De la gran varietat de vestits tradicionals espanyols observem com alguns d'ells es confeccionen principalment amb teixits de seda,

destacant aquells de disseny floral, i altres utilitzen alguna de les seues peces confeccionades amb aquesta fibra, generalment llisos, brocats o domassos.

Els principals teixits de seda utilitzats són:

- **Espolí.** Del occit. espoulin 'canilla de teixidor', i aquest del gót. *spola; cf. a. al. ant. spuolo, islandés spôla. Teixit elaborat mitjançant la tècnica de *brochar* o espolinar. Aquest terme és molt emprat en determinades zones d'Espanya per a referir-se als teixits resultants d'aquesta tècnica.

- **Brocatel:** Del lat. Brocatell. Teixit de seda que es caracteritza pel relleu de les seues zones de decoració, produït per trames de fibres vegetals, especialment el lli però també amb canem o cotó que queden ocultes en el dret de la tela. Originàriament era un teixit de canem i seda a mode de domàs. Generalment amb dos ordits i mínims dues trames.

- **Damasc:** De Damasc, d'on es van importar aquests articles. Tela de seda composta d'un efecte de fons i un altre de dibuix constituïts per la fes d'ordit i la fes de trama d'un mateix lligament. Amb una sola ordit i una sola trama, formades per fils del mateix gruix, color i qualitat. L'efecte és pla, i el dibuix és reversible. Els domassos antics s'executen amb un cos de mallons i dos lligos (el d'alça i el de rebaten). Inicialment teixit que procedia de la ciutat siriana de Damasc.

- **Tafetà:** Del cat. o it. tafetà, i aquests del persa tāfte 'teixit'. Teixit de seda en el lligament de la qual, els fils d'ordit i trama es creuen d'un en un, alternant els fils pareixes i imparells en cada passada. Si el tafetà està realitzat en lli, cotó o qualsevol altra fibra, se'l denomina simplement tela.

- **Vellut:** De terç 'tercer' i pèl. Teixit de superfície pilosa o bucles obtinguts a base d'una tela de sustentació i un element suplementari, que generen una superfície velluda. Hi ha moltes varietats de velluts i poden ser per trama o per ordit, sent aquests últims els més freqüents i estimats.

Conclusió

El valor patrimonial de les paraules relacionades amb la seda no resideix únicament en el seu significat tècnic, sinó en la seua capacitat per a transmetre coneixements, valors i tradicions culturals. Aquestes paraules actuen com una connexió viva amb el passat, jugant un rol essencial en la preservació del patrimoni cultural material i immaterial. La revitalització d'aquest lèxic, tant en l'àmbit acadèmic com en el popular, és fonamental per a assegurar que les tècniques, històries i valors associats amb la seda continuen sent part del patrimoni cultural global.

Fonts

1. Alba, E., Gaitán, M., León, A., & Sebastián, J. (2018). SILKNOW, tejiendo el pasado hacia el futuro. *Interaction*, 2(2), 1-11.
2. Alba, E., Gaitán, M., León, A., & Sebastián, J. (2024). Best Practices for Textile Collections About Documentation and Digital Data Curation. *Collections*, 15501906241289635.
3. Gaitán, M., Alba, E., León, A., Pérez, M., Sevilla, J., & Portalés, C. (2019). Towards the preservation and dissemination of historical silk weaving techniques in the digital era. *Heritage*, 2(3), 1892-1911.
4. Hansen, V. (2012). *The Silk Road: A New History*. Oxford University Press.
5. León, A., Gaitán, M., Sebastián, J., Pagán, E. A., & Insa, I. (2019). SILKNOW. Designing a thesaurus about historical silk for small and medium-sized textile museums. In *Science and Digital Technology for Cultural Heritage- Interdisciplinary Approach to Diagnosis, Vulnerability, Risk Assessment and Graphic Information Models* (pp. 187-190). CRC Press.
6. UNESCO. (2003). Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial [<https://ich.unesco.org/>]

Hijas de Carmen Esteve

Filles de Carmen Esteve és una empresa d'indumentària valenciana fundada fa més de mig segle. La seua fundadora, Carmen Esteve, va crear una empresa familiar dedicada a una part de la indumentària valenciana i, gràcies als seus treballs, han anat creant un segell de prestigi, tradició, qualitat i bellesa.

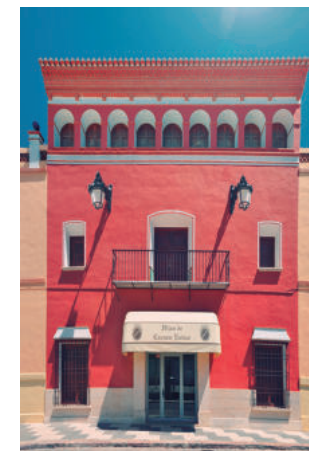
El procés artesanal de la creació del joc de mocador i davantal ha anat passant de generació en generació, sabent-se adaptar a les noves tecnologies. Hui en dia, ja la tercera generació, continua amb el llegat que li van deixar les seues fundadores. D'aquesta manera, Ana, Juan, Olga i Maria representen i gestionen aquesta tradicional empresa.

En el taller de Filles de Carmen Esteve, situat en

un antic molí arrosser de la ciutat d'Algemesí (València), es pot trobar gran varietat de manteletes, des de les quals estan realitzades manualment i inspirant-se en dibuixos antics, fins a peces de creació exclusiva.

L'empresa reconeguda entre tot el sector faller pel seu excepcional treball, ha realitzat hui dia manteletes per a les Falleres Majors de València i les seues Corts d'Honor.

L'equip de Filles de Carmen Esteve, gràcies als seus anys de tradició han anat ampliant el negoci i des de fa ja molts anys en el seu taller satisfan les necessitats dels clients que busquen confeccionar-se vestits d'indumentària complets, tant femenins com masculins i també encàrrecs especials com a mantells de verges o capots.

Agustín i Amaia

Hereus d'una saga familiar d'artesans dedicats a la festa de les falles, naix esta empresa dedicada a enaltir i complementar la indumentària valenciana; així doncs, Agustín i Amaia és la firma d'una empresa dedicada a l'elaboració de pintes, adreços i joieria de manera artesanal.

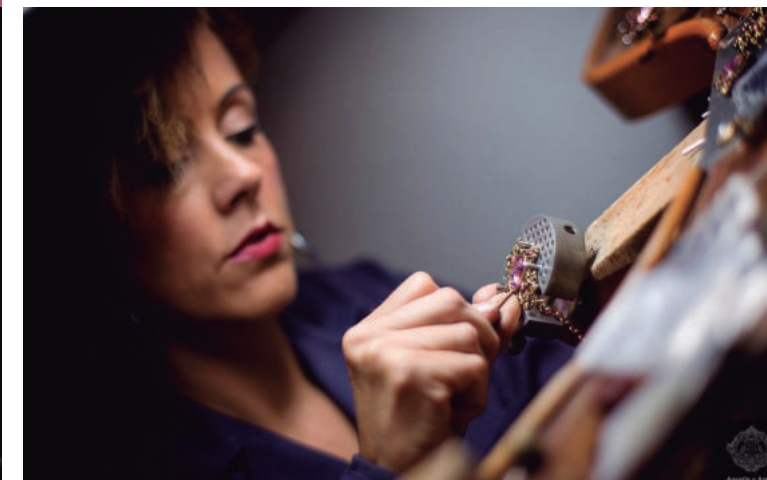
Els nostres dos oficis estan lligats l'un amb l'altre, l'orfebreria i la joieria, gràcies a eixa fusió fem verdaderes obres d'art.

L'ofici de joier consisteix a dissenyar i elaborar productes com ara braçalets, anells, arracades, fermalls o un altre tipus de complements. Les matèries primeres que utilitzem en el nostre treball són fonamentalment el llautó i metalls preciosos com l'or o la plata. Pedres i gemmes d'allò més variades depenent del color del vestit de valenciana. El nostre ofici és molt creatiu, pel que es pot dir que cada un imprimeix un estil personal a les peces convertint-les en articles únics.

Existeixen diferents tècniques de fabricació entre les quals es troben: el laminatge, per a l'obtenció de làmines primes de

material; els aliatges voluntaris i el buidatge a la cera perduda. Pel que fa a les tècniques decoratives es poden esmentar: la filigrana, que consistix a fer fins fils de metall preciós; l'embotit, per al que s'empren els cisells i embutidores per a donar forma a les peces; El seguetejat, per retallar les peces i l'encastat, per subjectar les pedres al metall d'entre altres.

L'orfebreria és l'art de llaurar objectes, ja siguen adorns o utensilis, de metalls preciosos o d'aliatges d'ells. L'orfebre sol treballar amb or, plata i tot tipus de metalls per a desenvolupar les seues obres. També, dedicació i molta paciència per a tornar a començar una cosa quan no t'ix. Amés, cal saber de dibuix i disseny, sense oblidar-se dels metalls. -L'orfebre és, potser, l'únic que hui treballa com es feia abans, de manera totalment artesanal. Tot és possible en l'orfebreria, res és impossible. Per a dedicar-se a l'orfebreria primer has d'haver après de joieria i després continuar aprenent diversos anys. Una joia és per sempre i no cal que siga tan categòrica, ja que a vegades les coses, per molt duradores que semblen, es

poden deteriorar. El que és clar és que, si fas una cosa amb un metall determinat, la durabilitat pot ser major però mai infinita.

Agustín i Amaia és un matrimoni amb una botiga-taller situada a Algemesí, en un emblemàtic edifici, situat al carrer Molinet, 26.

Fem tot tipus d'articles en metall relacionats amb el món de les falles, com ara: collarets, insígnies, *dijes*, reliquiàries, tocats de núvia, aplicacions de ventall...

Agustín Puchadas és un orfebre nascut en el món faller, ja que la seua família es dedica a l'elaboració de manteletes des de 1949 (Hijas de Carmen Esteve). Agustín es va instal·lar com cisellador en 1995. No sols es dedica a fer reproduccions de dibuixos antics, sinó que, a més, en el seu taller hi ha un sense fi de dibuixos i ornaments que il·lumina a totes les falleres.

Agustín estudià dos anys en el Gremi de Joiers, Rellotgers i Platers on realitzà estudis en gravat i encast de pedres. Al mateix temps estudià a l'Escola d'Arts i Oficis. Després, marxà cap a Còrdova

per a continuar a l'Escola d'Arts i Oficis en l'especialitat de metal·listeria durant tres anys, mentres realitzava un curs d'especialitat en orfebreria. Treballà, també, en el taller de Díaz Roncero i després va vindre a Algemesí a muntar el seu propi taller que compartix amb la seua dona.

Amaia Morillas és joiera. L'ofici també li ve de tradició familiar i en els seus jocs de xicoteta sempre hi havia alicates pel mig i es dedicava a muntar i desmuntar-ho tot. Ha passat de fer una joieria moderna a fer una joieria regional i tradicional; una joieria com diu ella "amb molta història", perquè depenent de l'època es porta una cosa o una altra.

Amaia es va formar en Idima - Institut de Disseny de Còrdova - durant dos anys, on va aprendre Gemmologia, modelatge i història de l'art i tret de foc. En acabar, es va posar a treballar en el taller d'Ángel Trujillo per a aprendre a encastar pedres durant tres anys més. I, també, en el taller de la Família Natera, on realitzava peces de Joieria. Després, va començar a exercir la professió en el taller de la joieria familiar que tenia

a Sant Sebastià, fins que es va casar i vingué a Algemesí a muntar el seu propi taller en el qual es dedica, sobretot, a la realització de peces de fallera.

Preparem adreços del segle XVIII, amb cristalls de Swarosky i pedra fina i adreços del s. XIX com els del ram, el balcó i el de la verge. També toquem de l'horta, danses, festeres, etc. i reproduccions antigues com el jarronet, *girandolas*, el *barquillo*, el del llaç, el d'un, les *polca*, etc. Tot això amb perles, ja siguen sintètiques o fines i pedres de tota mena.

El capritx de qualsevol fallera major és tindre peces exclusives i és en el taller d'Agustín i Amaia on podem fer-te tot el que imagines. Podem personalitzar la pinta amb tota mena de dibuixos com: el

dibuix del vestit, el dibuix de les manteletes, la insígnia de la falla, etc. i te les podem acabar calades o sense calar. Treballem tots els metalls, l'or, la plata i el llautó.

Som un equip jove i, això, es nota en les ganes d'experimentar i escoltar, per fer coses noves sobretot en la indumentària del s. XVIII; ja que és més innovador i dona més joc, admet més combinacions de color i diferents formes i terminacions. Però qualsevol suggeriment de la clienta la posem en pràctica, perquè cada persona és única i especial.

En el taller d'Agustín i Amaia tot li quedarà com un guant, només ha de demanar-nos el que desitge.

Falles d'Algemesí

Ofrena a la nostra Mare de Déu de la Salut

Algemesí, ciutat fallera, mostra veneració a la nostra Patrona, La Mare de Déu de la Salut, per la qual tots/es celebrem la seua festivitat cada 7 i 8 de setembre.

Però no hi ha que oblidar, que a la nostra Mare de Déu també té un acte de devoció i homenaje a aquelles persones que ofereixen, generalment clavells, en aquest acte anomenat ofrena en el context de les Falles; sent una mostra de respecte i agraïment cap a la Verge, i que es realitza cada 18 de març a la nostra ciutat.

Durant l'ofrena, es duen flors a la nostra Mare de Déu, que es col·loquen als peus, cadafal o en l'altar. Aquesta ofrena de flors és un gest simbòlic que representa la puresa, la bel·leja i la devoció cap a la Verge.

En Algemesí, l'ofrena de flors a la Mare de Déu de la Salut, és una de les activitats més importants de les Falles. Milers de persones participen en l'ofrena, duent flors i altres objectes (canastilles, gaiatos,...) a la imatge de la Verge a la Plaça Major on es troba la Basílica Menor de Sant Jaume.

A Algemesí la primera falla es plantà a l'any 1928, però no tinc informació específica sobre l'ofrena a la nostra patrona en eixos anys; si s'està celebrant des de 1935. Ja que la guerra civil i la posguerra interrompiren la seua continuïtat, i a partir de l'any 1973 s'ha recuperat fins a l'actualitat.

L'ofrena és un acte que qualsevol faller/a espera durant tot l'any i així poder oferir allò que més necessita cada persona: salut, estabilització a la feina, amor, estima per familiars i amics,... ja que la nostra Mare de Déu la tenim sempre present a la nostra ment, a la nostra vida, ja que és la nostra mare que ens cuida i sempre estarà ahí.

Enguany en la celebració del Centenari de la Coronació, pareix que estiga més present que mai, ja que ha vingut a visitar-nos a la nostra casa, al nostre carrer, al nostre casal faller.

És un any en que crec que viurem l'ofrena amb més estima que

mai, per què la nostra mare ha estat enguany present en les nostres vides, famílies i en els nostres amics, per ella fem i estimem i donem gràcies de poder seguir avant en la nostra festa fallera i poder sempre ofrenar a la nostra Mare.

És un sentiment ple d'emocions, estima i admiració a la Mare de Déu de la Salut, parle en qui parle em diuen el mateix, estem esperant el millor moment per poder parlar-li i dir-li allò que volem a la nostra mare.

La festa de les falles no es pot viure sense la plena dedicació a la nostra mare, eixe moment tant esperat per a tots/es els algemesinecs/ques.

L'ofrena de flors és un acte central en les festes falleres, ja que mostra devoció dels de els més menuts fins a les persones adultes de cada comissió, per això és una expressió de la identitat cultural fallera.

Algemesí, perteneix a la Junta Central Fallera, per això cada any té també la sort de, la Fallera Major de la Ciutat, junt a la Fallera Major Infantil de la Ciutat, el President de la Junta Local Fallera i l'estadart, desfilar a l'ofrena de Valencia i compartir aquest doble sentiment marià, ja que la Mare de Déu sabem que té varies advocacions.

Algemesí realitza la tradicional ofrena per la localitat, en la participació de les 11 comissions falleres locals amb els seus fallers/res.

El recorregut i els detalls específics de l'ofrena en Algemesí s'anuncien en antelació per part de la Junta Local Fallera.

Algemesí té sentiment cap a l'ofrena de flors describint-se de la següent manera: emoció i fervor religiós, tradició i l'arrelament local en l'homentatge a la Verge de la Salut i la seua wcelebració festiva.

En resum, l'ofrena de flors en Algemesí és molt més que un simple acte de fe, és

una celebració que expresa el sentiment d'unitat i la tradició i devoció de la comunitat cap a la Verge de La Salut.

Per a la realització d'aquest article he tingut la sort de parlar en persones, al voltant d'aquestos 50 anys, que ja es vivia la festa fallera a Algemesí, encara que com he dit abans, ja es celebrava l'ofrena a la nostra Mare de Déu, i he pogut compartir aquestes vivències d'estes persones que volen mantindres en

l'anonimat. Parlem en l'època al primer alcalde de la democràcia, en aquell moment estava com alcalde de la Ciutat, D. Vicent Revert, era l'abans i el després d'una dictadura.

No estic massa segur si va ser el primer lloc on es va celebrar un 18 de març l'ofrena, però la primera Fallera Major de la Ciutat, fa quasi 50 anys va **sentir l'orgull i emoció com a dona valenciana i creient, portar-li un ram de capolls rojos a la nostra mare,** paraules textuais que hem digué a mi,

que va ser l'última en oferir el seu ram, a la Capella de la Trobaia.

Abans de tot, anaven passant les 7 comissions que hi havien en el seu moment i per a finalitzar va entrar primer la Cort d'Honor, per primera vegada, representada per cada fallera major de l'any anterior. Al seu primer regnat com a regina de la ciutat va poder rendir en honor i pleitesia a la nostra Mare de Déu de la Salut d'Algemesí, la primera fallera major de la Ciutat.

Imatges que sempre les tindrà guardades en la retina. Eixe any la primera cort d'honor estava formada per 8 xiques, encara que hi havien 7 falles a la ciutat. Ja que la vuitena xica, era d'Algemesí, però el seu oncle de la falla Peu de la Creu de València, vaigüé que formara part, aquell primer any de cort, la seua neboda.

L'altar de la Capella era el retaule d'on es deixaren rams i canastelles a la nostra Mare.

A dia de hui, les comissions han anat

creixent i el lloc ha anat canviat.

És bonic sentir eixe sentir i fervor marià cap a la festa fallera i veure que any rere any el sentiment faller es volca cap a la nostra Mare de Déu de la Salut.

D'ací convida a seguir endavant en la festa fallera i que perdure per molts anys i poder disfrutar dels actes que es viuen en germanor i també no perdre eixe sentiment d'estima cap a la nostra Mare, que per ella i mitjançant Sant Josep celebrem un Patrimoni de la Humanitat que està viu, Les Falles.

Donar les gràcies, a la Falla Plaça de les Tres Moreres, per poder compartir aquest xicotet fragment recordant un dels millors actes de la nostra festa fallera: **L'ofrena.**

I convidar a els nostres, fills/lles, que són els nostres hereus, que aquest acte perdure sempre en els nostres records i mai s'acabe.

Visca les falles i visca la Falla Plaça de les Tres Moreres.

l'Art de la Pólvora: entre el Llegendat de Vicent "El Coheter" i la Seguretat del Segle XXI

A la Comunitat Valenciana, la festa és una conjunció d'elements, però és el foc el que li dona el sentit final. No obstant això, per als fallers de la Plaça Tres Moreres, la pólvora no és només un component de la festa; és part del nostre ADN i de la nostra memòria col·lectiva. Quan parlem d'aquest art a la nostra comissió, és impossible no evocar la figura de Vicent Puchades, conegut per molts com "el forner" i per altres tants com "el coheter".

Vicent no només ens va deixar el record de les seues mans treballant la massa del pa o manipulant el cartó i el salnitre; ens va deixar una escola. Ell ens va ensenyar que la pólvora és viva i que, com a tal, requereix una estima profunda però mai un excés de confiança. Este article neix d'eixa responsabilitat que ell ens va transmetre "el deure de gaudir fent les coses ben fetes".

La pirotècnia és, en essència, química en moviment. Tot comença amb la pólvora negra, una barreja física que no ha canviat en segles: salnitre (nitrat potàssic), sofre i carbó vegetal. I a partir d'esta base, el mestre pirotècnic treballa com un cuiner de precisió:

- El Tro: Es busca la compressió extrema. El paper i el cordat han de resistir la pressió fins que la combustió és tan ràpida que trenca l'embolcall d'una sola vegada, generant l'ona de xoc que sentim al pit.

- El Color: S'aconsegueix mitjançant sals metàl·liques. El coure ens regala blaus, l'estranci rojos intensos, i el bari els verds esperança.

- L'Efecte: La purpurina (alumini i magnesi) crea les espurnes blanques i brillants que il·luminen la nit.

Amb l'entrada de la Directiva Europea 2013/29/UE, la classificació dels articles pirotècnics es van unificar per tal de garantir que qualsevol producte a la venda haja superat controls de qualitat rigurosos. Els articles amb Marcat CE estan dissenyats per a un ús generalista segons el seu risc, i es classifiquen en les següents categories :

- Categoria F1 (Risc molt baix): Articles per a ús en zones delimitades, inclús interiors d'edificis residencials. Exemples: bombetes, bengales de fum, fonts molt menudes.

- Categoria F2 (Risc baix): Per a ús a l'aire lliure en zones perimetrades. Són els clàssics xinesos, trons de mitja potència i fonts mitjanes.

- Categoria F3 (Risc mitjà): Articles per a ús a l'aire lliure en grans superfícies obertes, on el nivell sonor no siga perjudicial per a la salut humana (trons potents, bateries de gran format).

Però ací és on la nostra tradició valenciana topava amb Europa. Molts dels nostres articles tradicionals, com el tro de bac, el coet de canya, la piula o el tro de cordà

entre d'altres, no poden portar marcat CE perquè la seua naturalesa no encaixa en els estàndards industrials de consum massiu. Eren articles condemnats a desaparèixer fins que es va aconseguir l'excepció per a **"Manifestacions Festives Religioses, Culturals o Tradicionals"**.

Aquesta excepció és fonamental, ja que no només protegeix els nostres coets autòctons, sinó que també **permet l'ús d'artefactes amb marcat CE (categories F1, F2 i F3) durant la celebració d'aquestes manifestacions sense haver de seguir estrictament les instruccions d'ús o les distàncies estipulades pel fabricant**. Això ens dona l'empar legal necessari per a disparar de la manera tradicional que ens és pròpia, sempre que es faça en el context de la festa i sota la formació adequada. Per tant, estos articles només poden ser utilitzats d'aquesta forma especial per persones amb una preparació específica, ja que el seu maneig en aquest context requereix una destresa i un coneixement que va més enllà del simple "encendre i fugir".

Dins d'esta normativa específica de la Comunitat Valenciana (Decret 19/2011), apareixen les figures que garanteixen que el foc no s'apague a les nostres places:

- EI CRE (Consumidor Reconegut com a Expert) és el faller o fallera que ha superat el curs de formació. Aquesta acreditació certifica que coneix la normativa, les distàncies de seguretat, l'ús de la roba adequada (cotó, màniga llarga) i la manera correcta de disparar.

- EI RGRE (Responsable de Grup CRE): és la figura que encarnem nosaltres, Marcos i Eloi. Som els directors d'orquestra de la pólvora a la Falla Tres Moreres. La nostra funció és supervisar que cada llançament es faça en el lloc assignat, que el material estiga en condicions òptimes i, sobretot, actuar com a interlocutors amb l'administració.

El futur no depèn només de la pólvora que cremem hui, sinó de com ensenyem als nostres xiquets i xiquetes a mirar el foc. L'aprenentatge dels bons hàbits en els més menuts és la garantia que la nostra tradició no es perdrà ni es prohibirà per negligències:

"Ensenyar a un xiquet a llançar el seu primer coet no és donar-li un joguet, és iniciar-lo en un ritu de responsabilitat. Cal que aprenguen que la pólvora és respecte, que el soroll és harmonia i que la seguretat és el que ens permet tornar a disparar l'any que ve."

Acompanyar-los en cada llançament, explicar-los el perquè de les distàncies i fer-los partícips de la cultura de la prevenció és el millor homenatge que podem retre a "el coheter". Només així, el dia de demà, ells seran els qui custodiaran amb orgull el llegat de la nostra placeta.

Des de la delegació de pirotècnia, us demanem que en cada "mascletet", en cada "despertà" o en cada castell, recordeu que portem un llegat darrere. Gaudir de la pólvora amb seguretat és la millor manera d'honar als que ens van ensenyar el camí. Perquè mentre hi haja un faller amb un ble encès i el coneixement necessari, la flama de Tres Moreres mai s'apagarà.

SAFIR

El safir, amb la seua profunditat blava i serena, encarna el *passat* i la saviesa acumulada durant els **50 anys** d'història de la nostra comissió. Com una joia tallada pel temps, representa la memòria de cada falla plantada i la lleialtat de les generacions que han mantingut viva la flama des del primer dia. Aquesta gemma simbolitza la solidesa dels nostres fonaments, un llegat de records preciosos que ens recorda d'on venim per a entendre qui som. És el color de l'experiència, el cel de tantes nits de cremà compartides que romanen gravades en el cor de la falla.

1975 a 1978
Francisco Martínez i Cortés

1979 a 1980
Ramon Estellés i Verdeguer

1981 a 1982
Carlos Sebastià i Samper

1983 i 1984
Rafael Donat i Soldino

1985
Vicente Alandete i Ferrer

1986 a 1987
Emilio Morales i Llopis

1988 i 1989
Eduardo Roig i Ferrís

1990 i 1991
Vicente Puchades i Tormo

1992 i 1993
Francisco Navarro i Borràs

1994 a 1999 i 2002 a 2007
Joaquín Castell i Albert

2000 i 2001
Jose Navarro i Adán

2008 i 2009
Alejandro Ferrís i Trull

2010 i 2011
Marcos Blasco i Penadés

2012 a 2016
Raül Ribes i Felici

2017 a 2022
Eloi Azorín i Tarrazona

2023 i 2024
Alfonso López i Carbonell

2025 i 2026
Diana Martí i Moreno

1978
Amparo Pérez i Sebastià

1979
Salut Carbonell i Bresó

1980
Amparo Emilia Ferragud i Damià

1981
Cloti Segura i Pozo

1982 i 1983
Begoña Ferragud i Damià

1992
Diana i Melisa Martí i Moreno

1993
Lorena Soler i Velázquez

1994
Maria Roig i Gomis

1995
Carmen Carbonell i Bresó

1996
Salud Díez i Reyes

1997
Amparo Sanfèlix i Martínez

1998
Verónica Sanchis i Bueno

1999 i 2000
Nuria Estellés i Domingo

2001
María Navarro i Carbonell

2002
Sara Ferragud i Navarro

2003
M. Ángeles Forner i Adán

2005
Estela Ferrís i Béjar

2006
Yolanda Corts i Losa

2007
Noemi Sánchez i Navarro

2008
Sara Mas i Simó

2009
Sònia Mont i Roig

2016
Andrea Nàcher i Bueno

2018
Salut Navarro i Carbonell

2019
Paula Nàcher i Segura

2020 a 2022
Felicidad Rosell i Alandete

2010
M. Salud Vendrell i Cortés

2012
M. Teresa Díaz i Pérez

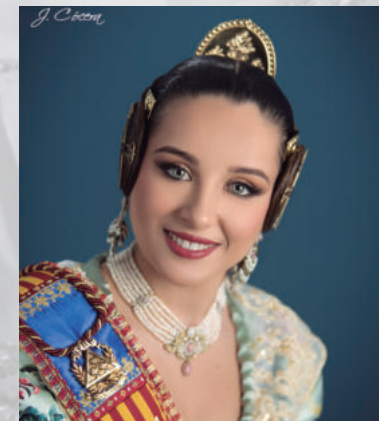
2014
Eva Gallego i Bresó

2015
Deyanira Calado i Faus

2023
Claudia Miravet i Pelechano

2024
Paula Clari i Julio

2025
Carla Gascó i Belda

2026
Marta Català i Martí

1976
Silvia Tortajada i Ahuir

1977
Carmina Amparo Girbés i Martí

1978
Sara Roig i Adam

1979
Gema Milagros Esteve i Tomàs

1985
M. José Chambó i Castell

1986
Nieves Sánchez i Algarra

1987
M. Amparo i Beatriz Soler i Miquel

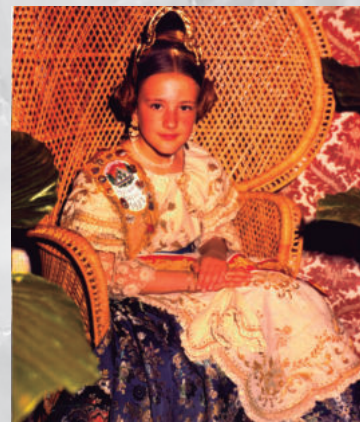
1988
Nuria Estellés i Domingo

1980
Carolina Pastor i Ruiz

1981
Paula Díez i Reyes

1982 i 1983
M. Reme Puchades i Domingo

1984
Cristina Chambó i Vila

1989
Laura Roig i Roig

1990
Raquel Puchades i Domingo

1991
Rosa Martínez i Felici

2012
Andrea Mascarell i Díaz

2013
Paula Clari i Julio

2014
Carla Campillo i Maravilla

2015
Marta Calatà i Martí

2019
Aitana Vallés i Díez

2020 a 2022
Candela Roig i López

2023
Lola Calaspa i Tortajada

2016
Andrea Ribes i Camarasa

2017
Andrea Roig i Roig

2018
Paula Blasco i Carbonell

2024
Daniela Calvo i Mont

2025
Mariola Azorín i Navarro

2026
Gema Gurbés i Donderis

1976 i 1977
Juan Luíś Martínez i Felici

1978 i 1979
Jaime Roig i Adam

1980
Jaime Gribés i Martí

1981
Carlos Sebastià i Vendrell

1987
Ramón Argente i Frasquet

1988
Joan Ramón Estellés i Domingo

1989
David Sebsatà i Vendrell

1990
Juan José Chambó i Castell

1982 i 1983
Eduardo Roig i Roig

1984
Sergio Alandete i Peiró

1985
Emilio Morales i Alandete

1986
Moisés Morales i Alandete

1991
Javier Navarro i Martínez

1992
Juan Carlos Forner i Adán

1993
Francisco Martínez i Felici

2012
Adrián González i Calaspa

2013
Mario Blasco i Carbonell

2014
Joel Martínez i Carrasco

2015
Vicent Català i Martí

2019
Raul Torrent i Sanfèlix

2020 a 2022
Lucas Gurbés i Donderis

2023
Arnau Vallés i Díez

2016
Sergi Pelechano i Tebar

2017
Vicent Morales i García de Dionisio

2018
Marc Vendrell i Rubio

2024
Miquel Calvo i Mont

2025
Marcel Espí i Llopis

2026
Roberto Montesinos i Gurbés

1992 FMC
Maria José Chambó i Castell

2018 FMC
Deyanira Calado i Faus

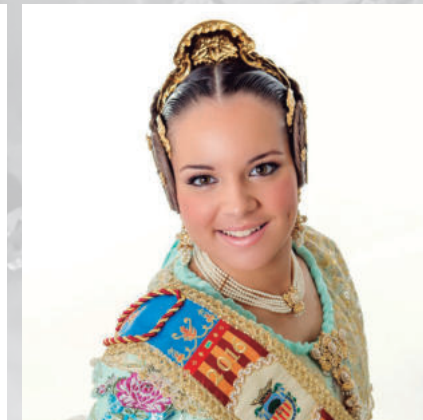
2026 FMC
Felicidad Rosell i Alandete

2016-2026 President JLFA
Juanvi Talamantes i Garcia

2015 FMIC
Paula Clari i Julio

2016 FMIC
Carla Campillo i Maravilla

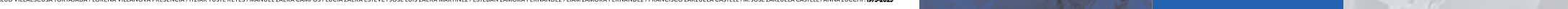
2018 FMIC
Marta Català i Martí

2019 FMIC
Aitana Martínez i Carrasco

2025 FMIC
Daniela Calvo i Mont

1995

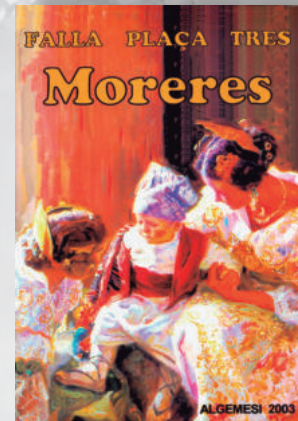
1996

1997

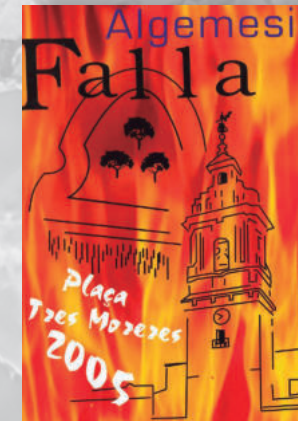
1998

2003

2004

2005

2006

1999

2000

2001

2002

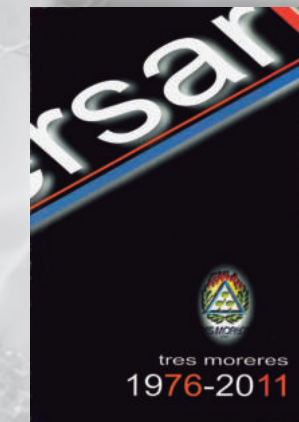
2007

2008

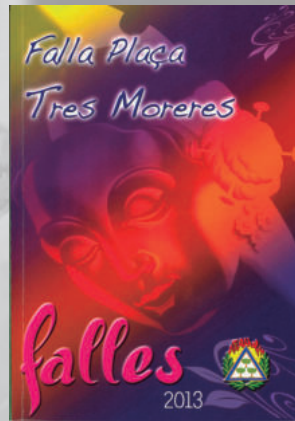
2010

2011

2012

2013

2014

2018

2019

2020

2023

2015

2016

2017

2024 infantil

2024 major

2025

Entrevista a Edu Roig – la Persona més Veterana de la Falla

1. Per a començar, podria dir-nos el seu nom i quina edat tenia quan es va fundar la falla?

Eduardo Roig Ferris, tenia 35 anys quan vaig ser faller per primera vegada.

2. Com era el barri i l'ambient faller fa 50 anys, en comparació amb ara?

Era un barri de més veïnat, tots ens coneixíem érem una família i la gent del barri col·laborava en tot el que la falla feia i estava més integrada en la falla que hui en dia.

3. Recorda la primera falla que es va plantar?

Sí, la recorde perfectament. Era una falla dedicada a "Pipi Calzalargas", que en aquell moment era el personatge televisiu de moda. Jo encara no era faller, però com que molts dels meus amics sí que ho eren, l'any següent a la fundació de la falla, en 1976, em vaig apuntar. El monument el feren els mateixos fallers, aprofitant ninots descartats de la Ciutat Fallera de València, i el pintàrem i repintàrem un fum de vegades tant, que després costà un munt en prendre foc.

4. Quines dificultats van tindre en els primers anys per a tirar avant la falla?

La veritat és que no recorde grans dificultats com a tal. Més bé era falta d'experiència, però com que la gent era molt voluntariosa i tenia moltes ganes, qualsevol problema es convertia en un repte més que en un obstacle. El que sí que recorde és que durant els tres primers anys no es va fer cens de majors i la falla era només infantil; això, quan em van nomenar secretari, es va haver d'arreglar i fer els cens de majors dels tres primer anys. Al cap i a la fi, érem una colla d'amics amb més ganes i il·lusió que coneixements sobre com portar una falla.

5. Quin paper tenia vosté dins de la comissió en aquells inicis?

Al principi vaig ser delegat artístic. Em van assignar la faena de muntar una xicoteta obra de teatre per a l'exaltació; vaja, que em nomenaren director de teatre. Més avant, en 1978, vaig agafar la secretaria, un càrrec que he portat durant molts anys fins que ho vaig haver de deixar. Ara soc bibliotecari i arxiver vaja, la memòria històrica de la falla, diria jo.

6. Hi ha algun moment especial o anecdòtic que recorde amb especial emoció?

Moments especials i anècdotes n'hi ha a cabassos; cinquanta anys donen per a molt. Des de quedar-nos sense falla per primera vegada després de l'incendi al taller de l'artista faller Andrés Martorell, l'any 1982, i també la pantanà d'aquell mateix any, fins a altres situacions com quan l'artista no va acabar la falla i vam haver de ser nosaltres mateixos qui la rematàrem. Ens ha passat de tot.

A nivell personal, un dels moments que recorde amb més emoció va ser la primera vegada que l'amic Pepe Ferragud no va poder fer l'exaltació i m'assignaren a mi la faena sense jo tindre ni idea del tema. Em digueren: *"Fes el que pugues, que segur que saps"*, i d'aquella primera en vingueren una segona, una tercera i moltes exaltacions més. Fins i tot he arribat a ser jurat d'exaltacions en el concurs de Silla.

I el moment més emotiu de tots va ser quan vaig haver de traspasar el càrrec de secretari i delegat d'exaltació al meu fill Edu. Ho férem tal com fan els polítics, amb un traspàs de cartera inclòs.

7. Com vivien les festes falleres abans? Què era el més important per a vostés?

Com ja he dit abans, els fallers érem una colla d'amics, amb les dones i els fills, i amb moltes ganes de passar-ho bé. A les reunions o sopars de junta dels dijous es parlava de tot menys de falles. Econòmicament, tampoc es vivia com ara: les coses es pagaven en diners en metàl·lic, i això feia que la gent de la junta haguérem d'avançar primer els diners de la nostra pròpia butxaca per poder arrancar l'exercici faller, perquè sinó, no es podia fer res fins que es cobrava en mà la primera quota. Ara, en canvi, va tot domiciliat pel banc, i la cosa és ben diferent.

8. Com ha vist evolucionar la falla al llarg d'estos 50 anys?

La falla ha canviat moltíssim al llarg d'estos 50 anys. Hui en dia som vora 500 fallers, una cosa totalment impensable en els anys 70. La nova junta, molt més jove que nosaltres, ha aportat idees noves i maneres diferents de fer les coses, i això ha fet possible aconseguir fites que abans semblaven impossibles, com guanyar dos primers premis el mateix any.

Personalment, em vaig emocionar moltíssim, perquè en aquell moment em vaig enrecordar de tots els amics que ja no estan i que tant havien lluitat per esta comissió, però que, malauradament, no han pogut viure eixe moment tan especial.

9. Hi ha alguna tradició que s'haja perdut i que li agradaria recuperar?

La veritat és que sí. Abans, com que érem molta menys gent, durant Falles organitzàvem torns i, per grups, ens disfressàvem per a parlar les taules i servir-les. A més, també es feia una mena d'exaltació amb teatret i alguna actuació, i la veritat és que ens rèiem moltíssim. Era tot molt més casolà, però també molt especial.

10. Què significa per a vosté esta falla, després de tota una vida vinculada a ella?

Esta falla és tot el que m'ompli. A la meua edat, amb 85 anys, ja puc aportar ben poc, perquè encara que la ment la tinc perfecta, el cos ja no és el mateix. Tot i això, quan vaig als sopars o dinars que s'organitzen i puc compartir temps amb tanta gent jove "molts dels quals he vist créixer", tant a la meua dona com a mi ens ompli moltíssim, sobretot quan estic per la falla i tots em pregunten: "Tío Diguardo, com està?"

Soc, i moriré, de Tres Moreres.

11. Com se sent en vore que la falla compleix 50 anys i continua viva?

Em sent molt satisfet i orgullós d'haver contribuït durant tants anys a fer que la falla siga el que és hui en dia. Poder vore que, després de 50 anys, continua ben viva i amb tanta gent jove participant i implicada és una alegria molt gran i una recompensa a tot l'esforç fet.

12. Quin consell donaria als fallers i falleres joves d'ara

El meu consell per als fallers i falleres joves és que continueu fent el que fan i participant de totes les activitats que s'organitzen, però que tingueu en compte també el veïnat per a evitar molèsties. I, sobretot, que no obliden mai divertir-se al màxim!

13. Creu que és important conservar la memòria i la història de la falla? Per què?

Per suposat que sí. Diuen que qui perd els seus orígens perd la seua identitat, i això és precisament el que s'ha de fer, conservar i revindre la història d'un barri faller que va començar fa cinquanta anys i que hui continua viu, amb ganes de fer les coses cada dia millor.

14. Per a acabar, voldria dir alguna cosa especial a tota la comissió en este aniversari tan important?

Sí, perquè veig que s'ha construït una història que jo he viscut amb molta satisfacció. M'agradaria animar a tots a continuar fent les coses com fins ara, i que quan arribe el moment de fer-se grans, deixen pas a gent més jove perquè la falla continue viva i actual com sempre hem sabut fer a Tres Moreres. Som gent de barri i mai hem d'oblidar qui som i d'on venim, perquè només així esta falla no decaurà.

Entrevista a Ernesto Tortajada – Fundador de la Falla

1. Per a començar, podria dir-nos el seu nom i quina edat tenia quan es va fundar la falla?

Ernesto Tortajada Portalés.

Jo encara anava en el camió, va ser l'any que passava la Mare de Déu per la placeta, jo tenia 35 anys.

2. Com era el barri i l'ambient faller fa 50 anys, en comparació amb ara?

Molt diferent, el barri era molt familiar i no teníem problemes. En la falla érem tots veïns i amics.

3. Recorda la primera falla que es va plantar?

Clar, Pipi Calzaslargas, va ser la falla de la meua filla, la primera fallereta major.

4. Quines dificultats van tindre en els primers anys per a tirar avant la falla?

Res, anava tot rodant. Algunes persones faltaven, però els demés anàvem fent i entrant altres persones. Tots féiem feina.

5. Quin paper tenia vosté dins de la comissió en aquells inicis?

Vicepresident, encara que tots féiem de tot

6. Hi ha algun moment especial o anecdòtic que recorde amb especial emoció?

Estava molt a gust. Jo era camioner i, quan tornava de viatge, estaven en el casal, que era ma casa. De seguida, ja estava en la festa. De vegades, quan estava fora, cridava a casa per a parlar en la meua dona Lolita i l'agafava algun faller que estava per allí.

7. Com vivien les festes falleres abans? Què era el més important per a vostés?

Entre tots féiem falla, era molt familiar i ho passàvem molt bé junts.

8. Com ha vist evolucionar la falla al llarg d'estos 50 anys?

S'ha fet molt gran a poc a poc i ha tingut èpoques més o menys bones.

9. Hi ha alguna tradició que s'haja perdut i que li agradaria recuperar?

A mi m'agradava molt la indumentària masculina d'abans, el "negre", perquè anàvem tots igual.

10. Què significa per a vosté esta falla, després de tota una vida vinculada a ella?

Significa una època i uns moments en la meua vida molt bons, disfrutats en la família i amics.

11. Com se sent en vore que la falla compleix 50 anys i continua viva?

Molt orgullós i content de vore que encara està ahí.

12. Quin consell donaria als fallers i falleres joves d'ara

Que disfruten molt, i que se involucren en la festa per a què continue molt més, en molt de respecte.

13. Creu que és important conservar la memòria i la història de la falla? Per què?

Clar, perquè gràcies a tots els que hem format part d'ella continua viva.

14. Per a acabar, voldria dir alguna cosa especial a tota la comissió en este aniversari tan important?

Que per 50 anys més i que visca la Falla Plaça Tres Moreres!

50Anysbaix les TresMoreres

A la Plaça de les Tres Moreres,
al cor viu d'Algemesí,
s'alcen records com banderes
que il·luminen el nostre camí.

Va nàixer fa cinquanta anys,
quan el poble celebrava
el mig segle de la coronació
de la Mare de Déu de nostra devoció

Menuda comissió d'infants,
plena de somnis brillants,
que amb la il·lusió més sincera
plantava la seua primera falleta.

El temps la va fer gran i forta,
arrelada com les moreres,
hui una falla molt nombrosa,
hui camina entre les primeres.

Cinquanta anys ofrenant emocions
amb flors, fe i devoció,
portant alçada la mirada
a nostra Mareta estimada.

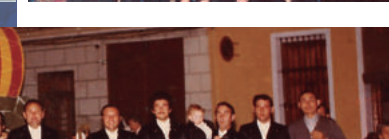
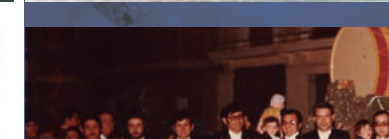
Cinquanta anys ballant passacarrers
omplint el poble de germanor.
Bandes de música, dolçaines i tabalets
marquen el ritme amb esplendor.

Cinquanta anys tirant coets
d'espurnes, foc i alegria,
de nits llargues plenes de fets
i dies de llum compartida.

Cinquanta anys cremant falla
cada 19 de març, com mana el foc.
Renovem tot amb la flama,
l'exercici queda gravat al nostre cor

Falla Plaça Tres Moreres,
història viva i present,
mig segle de meravelles,
mig segle semblant sentiment.

Que el foc que ens abraça,
siga per sempre tradició.
Per molts anys més de falla,
per molts anys més de passió.

Ací queden immortalitzats els monuments de l'exercici 2024 que ja formen part de la nostra història.

"Quina sorteta la meua!", de l'artista Alci Gali, i la falla infantil, **"Tribu 3M",** de Vicente Zacarés, van conquerir el Primer Premi per primera vegada en la història de la comissió, protagonitzant un doblat històric, que quedarà gravat per sempre en la memòria de tots els nostres fallers i falleres.

Completen aquest any de somni el Ninot Indultat i el Ninot Indultat Infantil 2024, també guardonats amb el primer premi, símbol de l'estima del públic i de l'essència més viva de la festa. Un 2024 per recordar, celebrar... i contar amb orgull al nostre llibret.

MIG SEGLE FENT FESTA I MÚSICA

Aida Llopis

una Banda Sonora per a Mig Segle d'Història el Pasdoble "Plaça Tres Moreres"

L'arribada del 50 aniversari d'una comissió no és només una fita en el calendari, sinó un moment per immortalitzar el sentiment que ens uneix. Amb aquest esperit, el passat 7 de juny de 2025, la nostra falla va viure un dels actes més emotius de la seua trajectòria: l'estrena del pasdoble oficial que, d'ara endavant, portarà el nom de la Falla Plaça Tres Moreres.

Aquesta obra no naix d'un simple encàrrec, sinó d'un vincle sincer d'amistat. El compositor **Pedro Giménez Ballesteros** ha sigut l'artífex de traduir en notes musicals l'estima que sent per la nostra comissió. Inspirat per la convivència, els dinars de germanor i el tracte rebut per part dels fallers i falleres, Giménez ha creat una peça que és, per damunt de tot, un agraïment personal convertit en música.

Musicalment, el pasdoble és un reflex fidel de qui som. L'autor ha aconseguit fusionar dues vessants inseparables de la nostra identitat:

- La vessant festera i fallera: Una simbiosi de ritmes que ens conviden a la celebració sense oblidar la solemnitat de la tradició.

- Arrels valencianes: L'obra incorpora motius inspirats en la **Muixeranga**, connectant la nostra festa amb l'essència més pura de la cultura del poble.

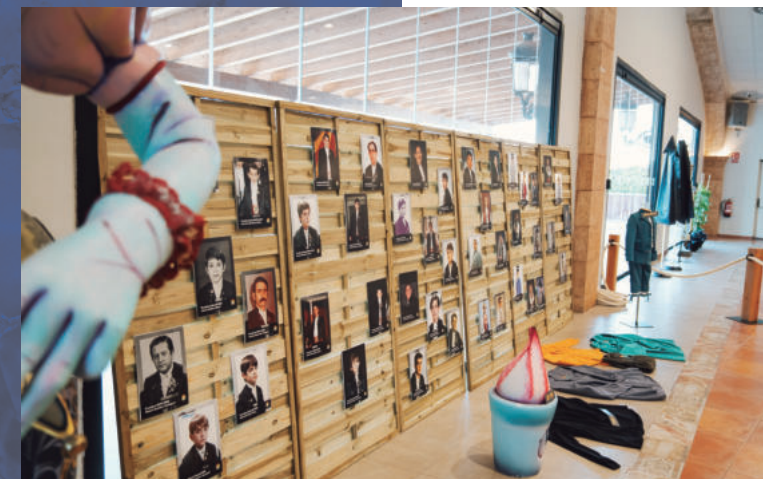
- Un trio ple de vida: La peça destaca per un final vivaç i alegre, pensat per acompanyar-nos en cada cercavila i acte oficial.

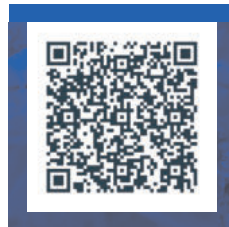
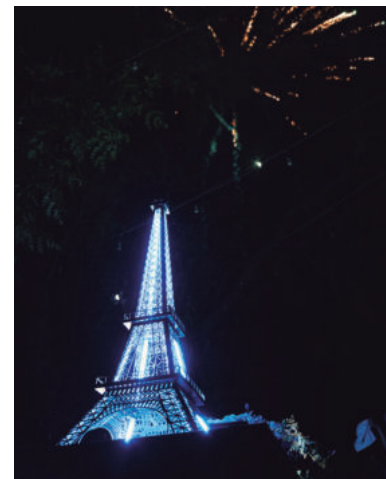
L'**Agrupació Musical d'Agullent** va ser l'encarregada de fer sonar per primera vegada aquestes notes que ja formen part del nostre patrimoni. En cada compàs queden gravats els nostres valors: el compromís social, la inclusió, el respecte i la dedicació diària que fan gran a aquesta falla.

Volem que aquesta banda sonora pròpia ens acompanye sempre. Per això, vos convidem a descobrir i gaudir de la nostra melodia escanejant el següent codi QR. Deixeu que les notes de Pedro Giménez Ballesteros vos traslladen a l'essència de la nostra festa.

Amb aquesta estrena, la Falla Plaça Tres Moreres no només honra el seu passat des de 1975, sinó que es projecta cap al futur amb una identitat musical que ressonarà en cada cor faller durant molts anys més.

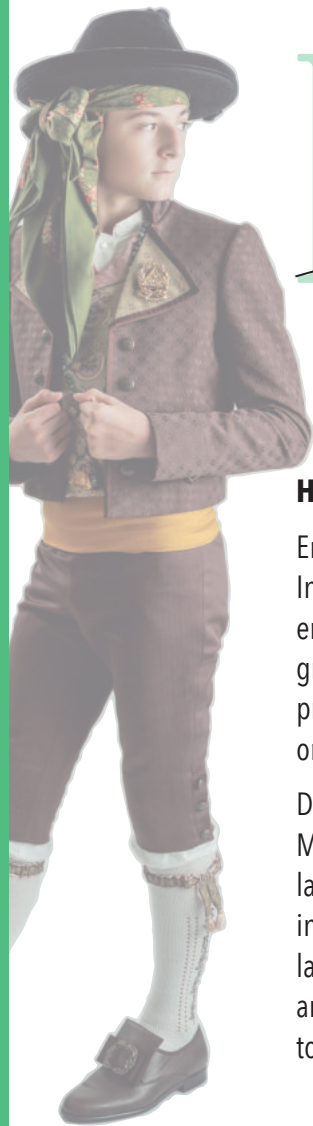

MARAGDA

La maragda, amb el seu verd intens que evoca el renéixer de la primavera, representa el *futur* i la saba nova de la nostra comissió: els nostres xiquets. Com una gemma que simbolitza l'esperança i el creixement, la seua brillantor és la promesa de les falles que vindran i la continuïtat de la nostra tradició. Ells són la maragda que custodia la il·lusió, el brot d'una herència que florirà amb noves idees sense perdre mai les seues arrels. En la seua mirada neta s'emmiralla el demà d'una festa que, gràcies a la puresa d'aquesta gemma infantil, mai deixarà de brillar.

PI2026

salutació

Hola a tots i totes!

Em dic Roberto i tinc el gran orgull de ser el President Infantil de la Falla Plaça Tres Moreres d'Algemesí. Encara em costa creure-ho, perquè va ser una sorpresa molt gran quan vaig saber que els meus germans havien presentat la meua candidatura. Un moment que em va omplir d'emoció i que recordaré sempre.

Des de ben menut, les Falles són la meua passió. M'agrada tot: els actes, la música als carrers, l'olor de la pólvora, els monuments, les cercaviles i, com no, la indumentària fallera, que representa la nostra tradició i la nostra manera de ser. Cada acte el visc amb il·lusió, alegria i moltes ganes de gaudir-lo amb tota la comissió.

Vull donar les gràcies de tot cor a la meua família pel seu suport constant, a la meua falla per confiar en mi i a totes les persones que fan possible que la Falla Plaça Tres Moreres siga una gran família. Sense vosaltres, res d'açò tindria sentit.

Vos anime a participar en cada acte, a viure les Falles amb respecte, alegria i germanor, i a continuar cuidant les nostres tradicions, perquè són el que ens uneix i ens fa sentir orgullosos de ser fallers i falleres.

Espere estar a l'altura d'aquest càrrec tan especial i compartir amb vosaltres unes Falles que mai oblidarem.

Que comencen les Falles!!

Visca la Falla Plaça Tres Moreres!

Una abraçada ben forta.

President Infantil 2026

**ROBERTO
MONTESINOS
I GIRBÉS**

Estimadíssim Roberto,

Des de sempre has sigut una part molt important de la nostra família. A casa mai falten les rialles quan estàs tu, ni tampoc les converses sobre Falles, actes i tot allò que t'agrada i t'il·lusiona. Eres un xiquet especial, no perquè ho diguem nosaltres, sinó per la manera tan natural que tens de viure-ho tot amb alegria.

Hem tingut la sort de veure't créixer i de compartir amb tu moments molt bonics. Sabem com vius les Falles, com esperes cada acte amb emoció i com disfrutes de la música, la pólvora, els vestits i la festa en general. Per això, quan vam decidir presentar la teua candidatura a President Infantil, ho vam fer convençuts que series un bon representant, perquè ho viuries amb responsabilitat, il·lusió i respecte per la tradició.

La sorpresa va ser gran, sobretot per a tu, i veure la teua reacció va ser un moment

que mai oblidarem. En eixe instant vam confirmar que havíem encertat, perquè la teua alegria és contagiosa i fa que tots els que t'envolten se senten part de la festa.

Els nostres pares t'adoren, i no és casualitat. ets l'alegria de la casa, un fill meravellós i un germà que sempre suma. La teua manera de ser fa família, i això és una de les coses més boniques que tens.

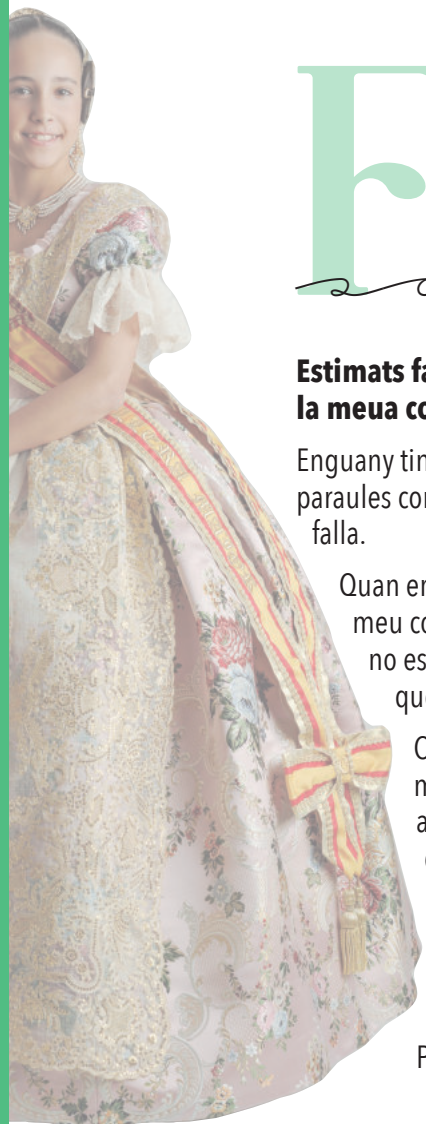
Estem molt orgullosos de tu i sabem que gaudiràs al màxim d'aquest any com a President Infantil de la Falla Plaça Tres Moreres. Viu cada acte, aprén de cada moment i no perdes mai eixa il·lusió que et fa únic. Saps que, com sempre, estarem al teu costat en cada acte, en cada despertà i en cada moment d'aquest any tan especial, per a ajudar-te, animar-te i viure amb tu tot el que ens regalen les Falles.

Seguim caminant junts, com sempre.

Javier i Marta

PI 2026

FMI 2026

salutació

Estimats fallers i falleres, xiquets i xiquetes de la meua comissió:

Enguany tinc la gran sort de poder escriure-vos estes paraules com a Fallera Major Infantil 2026 de la nostra falla.

Quan em van dir que seria la vostra representant, el meu cor es va omplir d'una alegria tan gran que no es pot explicar amb paraules. Va ser un dia que guardaré per sempre.

Comence este any amb il·lusió infinita i amb moltes ganes de compartir cada moment amb tots vosaltres. Vull gaudir de les despertades, dels balls, dels passacarrers, dels jocs, de la música, i sobretot, de la companyia de la comissió infantil.

Tinc la sort de viure esta aventura acompanyada per Roberto, el nostre President Infantil, que amb el seu somriure

i entusiasme fa que tot siga més divertit i especial; i Marta, la nostra Fallera Major, que és una exemple de bondat, elegància i estima per les falles. Junt a Diana, la nostra Presidenta, formem un equip que, estic segura, farà d'este 2026 un any inoblidable.

Vull donar les gràcies de tot cor a la meua família, que sempre està al meu costat, animant-me, ajudant-me i compartint amb mi cada pas d'este somni.

Espere que les Falles 2026 vinguen plenes d'emocions boniques, de rialles, de records que guardarem per sempre i d'eixa màgia que només les falles saben regalar.

Desitge que la Plaça Tres Moreres continue sent un racó on tots i totes ens sentim a casa, units per la festa i per l'amistat.

Amb tot el meu carinyo i la meua il·lusió de Fallera Major Infantil.

FalleraMajorInfantil2026

**GEMA
GIRBÉS I
DONDERIS**

A la nostra neta Gema,

Gema, menudeta nostra, des del primer moment en què vas arribar a les nostres vides, ens vas captivar amb la teua tendresa.

Hui et veiem brillar com a Fallera Major Infantil de la Falla Plaça Tres Moreres, i el cor se'ns ompli d'orgull i d'emoció.

Des de ben menuda ja mostraves eixa alegria que fa que tot al teu voltant siga més bonic. Patinant, rient, gaudint de cada moment... així eres tu: bona, disfrutona i molt fallera.

Per a nosaltres és un regal veure't complir este somni. Sabem com t'agrada vestir-te de valenciana, sentir l'olor de la pólvora i viure cada acte amb el cor. I nosaltres, des de la vorera, t'admirem i t'estimem més que mai.

En el teu somriure veiem la il·lusió més pura de la infància fallera, eixa que manté viva la flama de les nostres tradicions i que hui brilla amb llum pròpia en tu.

Per a nosaltres, este moment té un significat molt especial. El iaio Paco va tindre l'honor de ser president de la Falla de l'Alqueria de la ciutat de València, i va ser allí on el destí va

voler que coneguera la iaia Àngela, vestida de fallera, radiant i plena de gràcia. Entre pasdobles va nàixer un amor sincer que el temps ha sabut cuidar, sempre lligat al sentiment faller que hui tu continues.

Gema, representes, com ja va fer el teu germà Lucas, la continuïtat d'eixa història, el reflex d'un llegat que passa de generació en generació. En la teua mirada veiem la il·lusió d'aquella jove fallera que un dia va conquerir el cor del iaio, i en la teua dolçor sentim el respecte i l'amor per les nostres arrels. Portar este càrrec és un honor, però sobretot és una responsabilitat que sabem que assumiràs amb elegància i alegria.

Mai oblides d'on vens ni qui t'estima. Gaudix de cada acte, de cada aplaudiment i de cada instant, perquè estos records t'acompanyaran tota la vida. Els teus iaïos, Paco i Àngela, estarem sempre al teu costat, aplaudint els teus passos i celebrant que la història fallera de la nostra família continua viva en tu.

***Gràcies per fer-nos tan feliços, Gema.
Els teus iaïos Paco i Àngela que t'adoren,
amb amor infinit.***

FMI 2026

President Infantil 2026

Roberto Montesinos i Girbés

ALGARRA MAESO, Joan
 ALGARRA MAESO, Mario
 BENAVENT CASTILLO, Marc
 BENITO CENTENO, Borja
 BENITO CENTENO, Martín
 BRAVO PALLARÉS, Leo
 CALVO MONT, Miquel
 CERVERÓ ALVENTOSA, Aiden
 ESPÍ LLOPIS, Marcel
 FAUS ANDRÉS, Gerard
 GARCÍA LÓPEZ, Eusebi
 GÓMEZ BLASCO, Pau
 GÓMEZ PELLICER, Cisco
 GÓMEZ PELLICER, Vicent
 LLÀCER DOMÉNECH, Marc

LLÀCER ESTEVE, Bernat
 LLEÓ GIRBÉS, Pau
 MACHÍ MARCH, Pau
 MUÑOZ NAVARRO, Diego
 MUÑOZ NAVARRO, Mateo
 NOGUÉS MOYA, Dídac
 PADIAL MAZAGATOS, David
 PLÀ NADAL, Eneas
 SAN CIRILO TRULL, Xavi
 SORIANO REVENGA, Gorka
 TALAMANTES CALADO, Marc
 VALLÉS DÍEZ, Arnau
 VALLS LLÀCER, Pau
 ZAMORA FERNÁNDEZ, Esteban
 ZAMORA FERNÁNDEZ, Liam

Cort d'Honor Infantil 2026

AZORÍN NAVARRO, Caterina
 AZORÍN NAVARRO, Mariola
 BASCUÑANA MARTÍNEZ, Claudia
 BENAVENT CASTILLO, Laia
 BUENO CALABUIG, Sara
 CALVO MONT, Daniela
 CEFERINO FERRÍS, Arantxa
 ESTELLÉS TERRÉS, Marta
 FAUS ANDRÉS, Olivia
 FRÍAS CARRASCO, Lucia
 FRÍAS CARRASCO, Mayra
 GARCÍA CAÑAMERO, Alba
 GARCÍA RUBIO, Paula
 GINER ESPERT, M. Isabel
 GINER ESPERT, M. Salut
 GIRBÉS MONTAÑÉS, Alejandra

GÓMEZ PELLICER, Mera
 HERAS LLEÓ, Idaira
 HERVÁS SENDÍN, Salut
 JURADO RIBES, Maria
 LLÀCER ESTEVE, Aina
 LLEÓ GIRBÉS, Valeria
 MACHÍ MARCH, Júlia
 MARTÍNEZ BARBERÀ, Blanca
 MEDES PALMA, Irene
 MORAGÓN AHUIR, Alejandra
 ORTEGA GUTIÉRREZ, Carlota
 RAMÓN BRIZ, Belia
 SAN CIRILO TRULL, Martina
 SANTOS BELTRÁN, Mar
 SORIANO REVENGA, Yulia

Fallera Major Infantil 2026

Gema Girbés i Donderis

Recompeses Infantils 2026

DISTINTIU D'OR:

Alejandra Girbés i Montañés
 Eneas Plà i Nadal

El 2026

explicació

Xiquets i xiquetes, aprobeu-vos, que vos volem presentar una falla molt especial amb un munt de forces invisibles que li donen vida.

Al punt central, el yin i el yang dansen suaument: un lluminós, l'altre ombrívol. No s'enfronten, sinó que es complementen, recordant-nos que tot en el món busca equilibri: la claror i la foscor, el joc i la calma.

Si gireu una miqueta, descobrireu la Força Familiar: l'àvia, que amb un simple gest d'afecte uneix allò que sembla impossible. Al seu costat, la mascota de la casa, capaç de curar els dies grisos amb la seua alegria contagiosa.

Més enllà apareix la Força Mental, eixa veueta interior que et diu:

—Ho aconseguiràs, confia en tu.

Segueix la Força de Voluntat, la que et fa avançar quan les coses es posen difícils. I no lluny, la Gravitatòria, que sense fer soroll ens manté arrelats al terra, i la Magnètica, juganera, que acosta objectes... i també somriures.

La Força de l'Amistat enganxa cors com si foren germanes d'ànima. I la Força Bruta, encara que sembla un poc esquerpa,

amaga una tendresa inesperada.

Un gat embadalit davant un cabdell ens parla de la Força de l'Encís, eixa màgia misteriosa que no es pot explicar però que tots hem sentit alguna vegada.

També trobem la Força de Superació: una persona que, guiada pel seu gos, traspasa obstacles i transforma un «no puc» en un «ja veuràs que sí». I un drac pensatiu representa la Força de la Consciència, la que ens fa parar, respirar i actuar amb seny.

El vent, la mar, la llum... Tot ens recorda la Força de la Natura, que és futur i és vida. I entre totes destaca la Força Solar, que ens alimenta l'energia. Finalment arriba la Força del Somni, la que ens repara, ens inspira i ens fa imaginar mons nous.

Tres festes, un poble, una història compartida: la Força de les Arrels.

I quan tot sembla quiet... el monument falla comença a respirar i a moure's per dins. És la Força Motriu, perquè ací no sols es creen ninots: es creen emocions que ens uneixen.

I ara, què? Ho voleu tornar a escoltar... o preferiu descobrir-ho pas a pas pel carrer?

Raúl Torrent i Claudia Miravet

Falla Infantil 2026

Lema Força
Artista Cristian Martínez

versat

Xiquets i xiquetes, feu rogle ja,
que aquesta falla té força de veritat.
No és un conte ni fum de colors,
és vida amagada entre ninots.

Al centre el Yin i el Yang ballen bé,
ni baralla ni guerra, tot el seu lloc té.
Clar i fosc van junts de la mà,
com passa a la vida i a la falla també.

La iaia amb un gest posa pau,
on ningú pensava que es podia ja.
La mascota corre, juga i fa festa,
i cura les penes sense protesta.

La ment et diu: "tu pots seguir",
la voluntat no et deixa caure ací.

La gravetat et manté al sol,
i el magnetisme t'acosta al cor.

L'amistat uneix sense preguntar,
la força bruta sap estimar.
Un gat amb un cabdell mirant,
ens parla d'encís sense dir res més gran.

La superació camina endavant,
la consciència pensa abans d'actuar.
Natura, sol i somni al voltant,
fan aquesta falla viva de veritat.

I quan tot sembla quiet i parat,
el monument es mou per dins de veritat.
Perquè ací no sols plantem cartró:
plantem emoció i això és la millor raó.

Estimada família fallera,

Sembla que fora ahir quan, amb els ulls plens de il·lusió i el cor bategant ben fort, rebia de la mà del joneguer Nek Romero la meua joia com a President Infantil 2025 de la nostra comissió. Hui, em toca acomiadar-me del càrrec que m'ha fet el xiquet més feliç del món. Ha sigut un any inoblidable, un any que portaré gravat al cor per sempre, però sobretot, un any que ha sigut un autèntic somni gràcies a les persones que m'han acompanyat, els tres pilars fonamentals d'aquesta aventura: Diana, Carla i Mariola. Sense vosaltres, res de tot això haguera estat possible.

Diana, tu has sigut com una segona mare dins la falla. Gràcies per cuidar-me tant i, sobretot, per consentir-me tot el que em consenties! M'has fet sentir com a casa en cada acte.

Carla, la meua germana major! Sempre tan protectora, sempre pendent de cada detall perquè estiguérem perfectes. Gràcies per ser la nostra guia.

I tu, Mariola, cosineta... què t'he de dir? Ha sigut un any de relació amor-odi, de vegades discutint per qualsevol cosa, però estimant-nos com ningú ho sap fer. Eixa espurna que tenim ens fa triomfar allà on anem. Ens cuidem, ens protegim i ens ajudem, i estic segur que, encara que el nostre regnat acabe, ens espera un any d'allò més divertit junts en la Cort.

L'any 2025 no ha sigut un any fàcil. Tots recordem aquell octubre, quan la Dana va aparèixer i, en un obrir i tancar d'ulls,

semblava que anava a desmoronar totes les nostres il·lusions. Vam sentir por, però ràpidament vam sentir el caliu de la nostra Falla.

Vull agrair de tot cor a la Junta Directiva i a tota la comissió els grans esforços que va fer perquè a nosaltres no ens faltara de res. Vau lluitar per sorprendre'ns i fer-nos sentir estimats i protegits. Sabiem que, estant amb vosaltres, res podia eixir malament.

I malgrat que la pluja va voler ser la protagonista de la setmana fallera, la nostra comissió va fer brillar el sol que no eixia al cel: Que plou? Doncs ballem en la carpa i toquem instruments! Que torna a ploure? Fem una festa de disfresses improvisada!

I aquell moment en què va fallar l'única mascletà que teníem, perquè la pluja no ens va permetre cap més, vosaltres no vos vau rendir i ens vau muntar una mascletà a la porta del casal que ni a València es fan així!

A més a més, vau aconseguir que, tot i els entrebancs, recollírem el segon premi als dos monuments i el premi al llibret infantil per primera vegada en la nostra història! Quin orgull de comissió!

Si m'he de quedar amb un sol moment, encara que n'hi ha milers, és aquell instant després de l'entrega de premis. Recorde perfectament com tornàrem al casal: tots els tresmorencs i les tresmorenques ballant pel carreró, units, cantant de felicitat... Fou un moment tan emotiu que encara em venen calfreds quan el recorde. Eixa és l'essència de la Plaça Tres Moreres.

Però, res d'això s'haguera fet realitat sense les nostres famílies. Gràcies per l'esforç de córrer d'un lloc a l'altre, per tindre sempre les picadetes a punt, els vestits impecables i les disfresses preparades. Gràcies per

estar al nostre costat en cada rialla i en cada cansament.

Bo, el meu temps com a President arriba a la seua fi per a donar pas a Roberto. Roberto, amic, estic convençut que amb Marta, Gema i Diana formeu un equip increïble. Sé que et sentiràs igual d'estimat i protegit que m'he sentit jo. Gaudiu els quatre de cada segon, de cada cercavila i de cada acte, perquè el temps, no corre... vola!

Gràcies a tots per fer d'aquest any un somni fet realitat. No és un adéu, és un "ens veiem al casal", perquè sempre portaré al cor cada moment viscut amb vosaltres.

Visca la Falla Plaça Tres Moreres!

Marcel Espí i Llopis

Hola a tots!

Escriure estes línies com a la vostra Fallera Major Infantil del 2025 em fa sentir moltes coses a la vegada. Com tots sabeu, este exercici no ha sigut gens fàcil.

La DANA ens va canviar els plans i ens va portar moments de molta por i tristesa. Res ha estat com esperàvem, però si una cosa

he après enguany, és que la Falla Plaça Tres Moreres és una família de veritat, que es fa més forta quan les coses van malament.

Vull donar les gràcies a la Junta de la Falla. Gràcies per no baixar els braços i per tota la feina que heu fet, restant hores al vostre descans per a intentar que disfrutàrem d'unes falles el millor possible. El vostre esforç és el que ha fet que el nostre Casal continuara ple de vida.

A Diana, la nostra Presidenta, li vull agrair el fet de cuidar-nos tant en un any tan complicat com aquest, així com reconèixer la seua total dedicació. A la meua Fallera

Major, Carla, gràcies per ser el meu gran suport en els moments de tristor, tindre't al costat m'ha donat la força que necessitava; mai oblidaré tot el que hem compartit. I al meu President Infantil, Marcel, gràcies per ser el millor company d'aventures que haguera pogut tindre. Ens hem recolzat l'un en l'altre i hem demostrat que els xiquets també som valents.

A tots els xiquets i xiquetes de la falla, vos vull dir que sou el millor de la festa. La vostra alegria i les ganes de jugar, fins i tot quan tot estava difícil, han fet que estes Falles 2025 es queden gravades per sempre en el meu record.

L'any 2026 serà molt especial per a mi, perquè tinc la sort de formar part de la Cort d'Honor de la Fallera Major Infantil de la Ciutat. Estic molt emocionada perquè podré viure

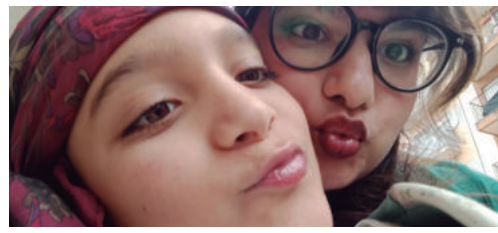
la festa des d'un punt de vista diferent i sé que ho disfrutaré moltíssim. Però també sé que trobaré a faltar passar tant de temps al nostre Casal amb tots vosaltres.

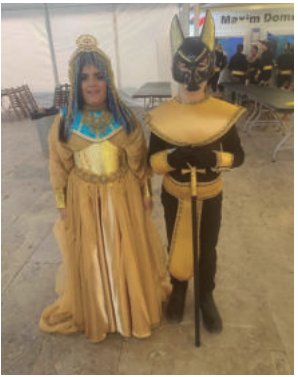
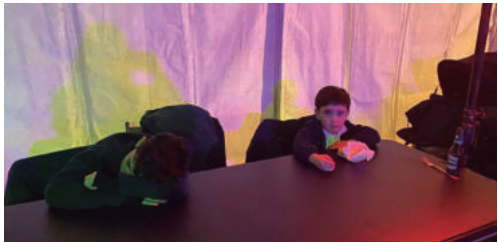
No vull acabar sense desitjar a Marta, Diana, Gema i Roberto, que disfruten d'unes Falles 2026 inoblidables, estic segura que fareu un any magnífic!

Gràcies a tots pel vostre suport

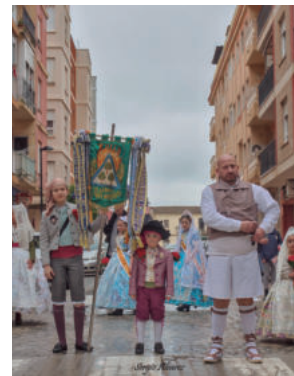
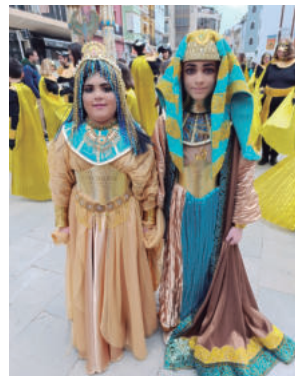
Mariola Azorín i Navarro

QR IMATGES

QR VÍDEOS

 el Compte Enrere

Dilluns, 2 de març – Queden 13 dies!

Estimat diari,

T'escric súper ràpid perquè no puc parar quiet en la cadira. Ma mare diu que parec un "terratrèmol" o que tinc formigues en les cames, però és que... **QUEDEN NOMÉS 13 DIES!** Només de pensar que d'ací a res estarem tirant coets i veient els monuments pel carrer, em venen ganes de botar.

A més, encara estic levitant pel cap de setmana tan increïble que hem tingut. Dissabte passat per fi va ser la Crida! Quan sentírem allò de "Ja estem en Falles", em vaig aborronar. I ahir diumenge va ser un dia de categoria: dinàrem tots junts al casal i es va fer l'entrega de recompenses. Però el millor de tot va ser el concurs de "Tu morera me suena". Quines rises! Ens ho passàrem bomba veient a la gent de la falla ballant disfressada de Disney. Va ser tan divertit que encara me'n ric jo sol recordant-ho. Eixe bon

rotllo m'ha deixat amb unes ganes de festa que no veges!

Hui a l'escola no he pogut concentrar-me gens. En classe de mates, en comptes de sumar números, estava comptant quants paquets de bombetes em queden a la caixa de la pirotècnia.

Però clar, com que encara falten molts dies i els nervis em mengen per dins, he decidit fer el que faig sempre per a "viatjar" a un altre lloc i que el temps passe volant: **llegir**.

M'he tancat en el meu racó de lectura, m'he tapat amb la manta i he agafat el conte d'Enric Lluch. M'encanten les seues històries perquè, quan comence a llegir, m'oblida de si falten 10 dies o 100. Entrant en les seues aventures, els minuts passen com si foren segons.

Ací et deixo el que estic llegint hui, és genial:

Cinquanta anys extraordinaris

Després de nàixer el fill, la parella de Tyrannosaurus Rex van fer reformes a la cova on vivien. Van habilitar un racó per a col·locar un muntó de palla perquè la nova criatura l'utilitzara de llit, van ampliar el menjador i van reformar dues sales amb portes, una per a rebost i l'altra per a accés secret al túnel del temps. Per a completar l'operació, van clavar dos rètols a les portes: RB, és a dir, rebost, i TDT, l'abreviatura de túnel del temps.

Quan la cria de Tyrannosaurus Rex va començar a xarrucar i a moure's per la cova, els pares es van adonar que el nou integrant de la família els donaria més faena que un porc dins d'un regat.

–Fes compte, fill, i no escampes la palla perquè acabaràs gitant-te sobre les pedres de la cova –va advertir la mare.

–I no arrapes ni mossegues les parets no siga cosa que ens caiga el sostre damunt del cap i tinguem una desgràcia –va afegir el pare.

–No menges massa dolços o et cauran les dents –va rematar la mare.

Però la criatura va sentir les advertències com si ploguera. Per això els pares el van obligar a seure i, amb tota la seriositat del món, li van dir quines coses podia fer i quines no.

–Si tens ganes de fer alguna malifeta, ixes de la cova, fes el que et passe pel pirri i torna a entrar –va ser la primera instrucció.

–Si obris el rebost, no t'afertes de dolços i tanca la porta de seguida no siga cosa que entren les mosques –va ser la segona instrucció.

–I no et passe pel cap obrir la porta que du el rètol TDT perquè és secreta i és l'entrada al túnel del temps. Ho entens? –va ser la tercera instrucció.

Dilluns, els pares hagueren d'anar de cacera perquè l'espia volador, el Pterosauri, havia advertit la presència de porcs senglars, cérvols llanuts i cabres munteses pels voltants de la cova.

Abans d'anar-se'n van tornar a advertir el fill.

–Recorda totes les instruccions.

–Que síii!

Però a penes els pares van eixir de la

cova, la criatura va obrir el rebost i es va empassar dotzena i mitja de pastissos de moniato, va escampar la palla i, més desficiós que una mona, va arrapar les parets del menjador. A continuació va afixar la vista en la porta del rètol TDT i el va interpretar a la seua conveniència.

–Això del túnel del temps és una ximpleria. De segur que TDT vol dir torrons de trufa.

I, sense pensar-s'ho ni un instant, va obrir la porta. Quasi de seguida, va començar a donar voltes com si s'haguera ficat dins d'una rentadora.

La comissió de festes de la Falla Plaça Tres Moreres va tirar el burro per la finestra. No debades complien els cinquanta anys de la fundació i pretenien que la celebració fora ben sonada i que els xiquets i xiquetes la recordaren durant cent anys i un dia.

Van llogar un castell inflable, van muntar dos llits elàstics i parades de jocs, disfresses, entrepans, llepolies i orxata amb fartons. A més, van contractar dos pallassos i un mag per a distraure el personal. En resum,

la placeta de les Tres Moreres es va convertit en una fira en xicotet.

La cria de Tyrannosaurus Rex va parar de donar voltes dins d'aquella mena de rentadora. Es va incorporar i va veure una porta. La va obrir i, de sobte, es va tirar a la cara la fira que havia muntat la comissió de festes de la Falla Plaça de les Tres Moreres. Havia travessat el túnel del temps i havia anat a parar, uns setanta milions d'anys després del seu naixement, a l'any 2025!

Atemorit per la presència d'aquells éssers de dues potes que botaven, reien i corrien placeta amunt i placeta avall, va bramar, sobretot, perquè no va saber de quina altra manera podia reaccionar.

Els pallassos, el mag i els xiquets i les xiquetes, en veure aquella estranya criatura amb el cap gros i la boca plena de dents i en sentir el bram, cridaren espordits, amollaren a córrer, abandonaren els jocs i les parades i s'arraconaren a l'entrada dels carrers de la Mare de Déu dels Desemparats, Ràfol, de la Séquia dels Plorons i Sant Cristòfol. Per la seua banda, els pares i

les mares es feren creus i no saberen què fer ni per on pegar.

La parella de Tyrannosaurus Rex s'adonaren a penes van tornar a la cova. El fill havia obert la porta secreta i a saber on havia anat a parar! No s'ho pensaren. Entraren per la porta i, de seguida, la rentadora es va posar en marxa. Els dos Tyrannosaurus Rex, més marejats que l'allioli, arribaren a la mateixa porta que el fill i, de seguida, el van veure. Tremolava com un flam i romania quiet a la porta que donava a una placeta amb tres moreres, dotze jardineres, tres bancs, tres papereres, un castell inflable, dos llits elàstics i unes quantes parades.

El pare va amollar un bram que va rebotar contra les parets de les cases i va mostrar les dentoles que li omplien la boca mentre la mare pessigava el coll del fill. Tot seguit, van tancar la porta i van tornar al túnel per tal que la rentadora els tornara a la cova i a la seua època.

En arribar-hi, els pares van castigar el fill de cara a la paret del menjador i li'n van dir per a salar un porc.

–I a la pròxima malifeta que faces, et posaren les galtes del cul del color de les albergínies. Ho tens clar o no?

Per la seua banda, la junta directiva de la falla es va passar tot el sant dia preguntant qui i com havia contractat aquells éssers monstruosos que havien atemorit els xiquets, les xiquetes, els pallassos i el mag i, per què no dir-ho, els pares, les mares i fins i tot un repartidor de Glovo i un tècnic d'antenes de televisió que passaven per la placeta.

No van traure entrellat. Ningú sabia res d'aquells monstres. Ni tan sols l'amo de la casa a través de la qual havien aparegut aquells éssers estranys.

El que va quedar més clar que l'aigua va ser que aquella celebració dels cinquanta anys de la falla tothom la recordaria *in sécula seculorum*, és a dir, pels segles dels segles. Amén.

Dimarts, 3 de març – Queden 12 dies!

Hola de nou, diari!

Ufff... un dia menys, però encara me'n falten dotze! Açò de l'espera és un rotllo total. Hui m'he despertat pensant en l'olor de la pólvora i en el soroll de la mascletà, i quan m'he adonat que encara és dimarts i que havia d'anar a l'escola, m'ha entrat una miqueta de ràbia.

Per a no estar tot el dia preguntant-li a la iaia "quant falta?", m'he buscat un llibre de passatemps que està ple de sopes de lletres i encreuats fallers. M'encanta! M'he passat tota la vesprada buscant paraules com "corpinyo", "saragüell" o "espardenya".

He tardat un munt de temps a trobar la paraula "sinagües" en una sopa de lletres perquè desconeixia la paraula i m'havia embolicat, però m'ha anat genial per a matar el temps i no estar tota l'estona mirant el calendari de la cuina. Mentre ratllava les lletres amb el boli, m'imaginava que ja estava al casal berenant xocolata amb bunyols amb la colla.

M'he proposat fer almenys tres o quatre sopes de lletres o encreuats aquesta vesprada. Així, entre lletra i lletra, em distrac i els nervis s'em passen una miqueta. Espere que demà el dia passe tan ràpid com s'han passat aquestes sopes de lletres!

Mira, podran resoldre'ls els altres fallerets i falleretes?

Encreuat: definicions

Horitzontal

4. Monument artístic i satíric que es planta al carrer durant les Falles.

6. Fil de petards que esclaten un darrere l'altre.

7. Figura que forma part d'una falla i que sol representar una escena.

9. Acte final de la festa en què es crema la falla.

10. Lloc on es reuneix la comissió fallera.

11. Persona que dissenya i construeix la falla.

12. Professional que crea i dispara focs artificials.

Vertical

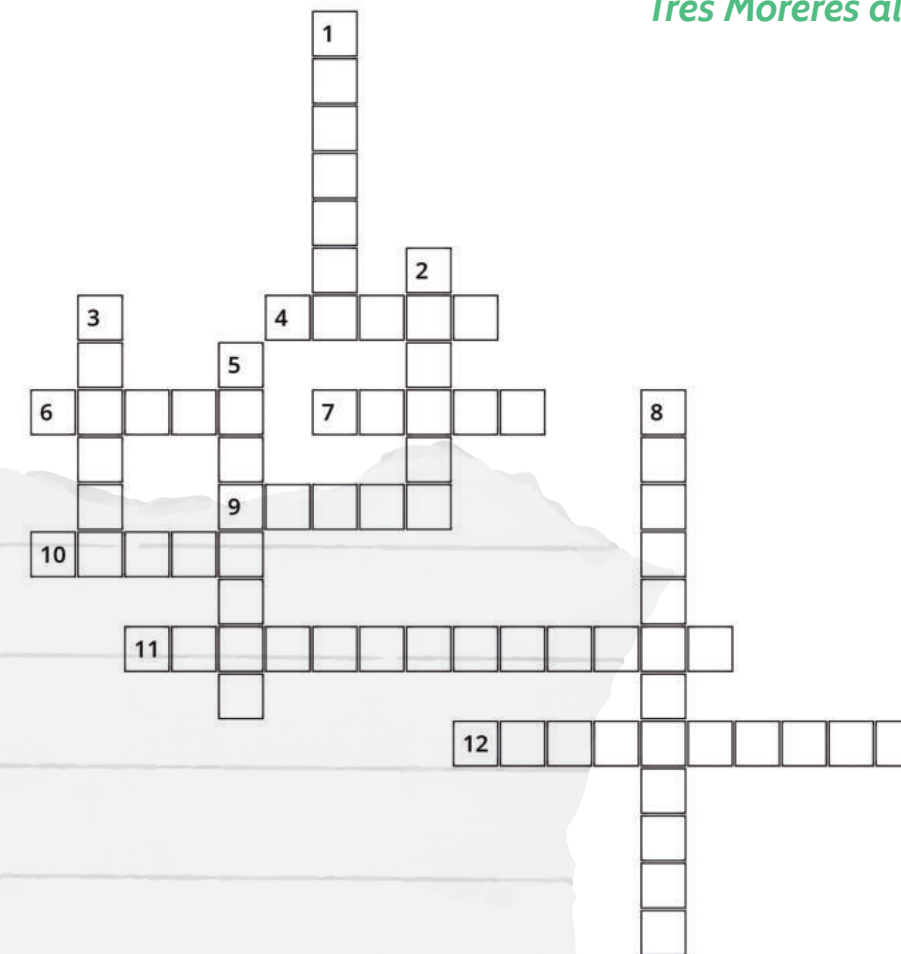
1. Missatge satíric que expressa la falla.

2. Nit o dia en què la falla queda completament muntada.

3. Acte en què es porten flors a la Mare de Déu de la Salut.

5. Espectacle pirotècnic basat en el soroll i el ritme.

8. Conjunt de vestits tradicionals fallers.

Tres Moreres al dia

Paraules sopa de lletres:

CALÇÓ

DAVANTAL

FAIXA

LLIGACAMA

RODINA

SINAGÜES

CORPINYO

ESPA DENYA

JUPETÍ

MANTELLINA

SARAGÜELLS

TORRENTÍ

R	P	M	A	N	T	E	L	L	I	N	A	C	U
U	D	Y	D	A	V	A	N	T	A	L	E	C	M
M	S	K	L	D	K	N	U	N	W	S	W	Y	B
E	Y	R	S	I	N	A	G	Ü	E	S	U	W	W
D	S	Q	B	F	M	U	W	B	B	H	M	I	I
J	D	T	A	S	A	R	A	G	Ü	E	L	L	S
R	O	D	I	N	A	C	O	R	P	I	N	Y	O
L	L	I	G	A	C	A	M	A	T	B	N	Q	A
M	E	S	P	A	R	D	E	N	Y	A	A	C	A
S	Y	S	C	C	A	L	Ç	Ó	I	Y	A	M	P
B	O	U	C	U	G	Q	T	U	R	K	P	J	K
B	G	Z	R	S	Q	T	O	R	R	E	N	T	Í
O	J	U	P	E	T	Í	V	D	J	M	M	M	Q
H	G	B	V	P	L	D	L	F	F	A	I	X	A

Paraules i pistes paraula oculta:

1. Monument artístic que es planta durant les festes.
2. Acte final en què es crema la falla.
3. Publicació on s'explica la falla i els seus actes.
4. Barret redó que utilitzen els hòmens quan van vestits de fallers.
5. Peça de roba interior masculina tradicional que es porta davall del saragüell o del pantaló del vestit faller masculí.
6. Vestimenta tradicional de fallers i falleres.
7. Figura que forma part de la falla.
8. Tipus de falla pensada per als més menuts.
9. Conjunt de robes falleres.
10. Tela que es posava a terra per arreplegar coses per a la falla.
11. Conjunt de flors per a l'Ofrena.
12. Soroll fort d'un petard.
13. Persona que construeix el monument faller.
14. Celebració dels anys d'una comissió fallera.
15. Crítica amb humor que fan les falles.

Quina paraula és?

el Compte

Dimecres, 4 de març - Queden 11 dies!

Estimat diari,

Ací estic una altra vegada

Ja estem a meitat de setmana, però sembla que el rellotge s'haja quedat sense piles perquè les hores no passen! Tinc unes ganes boges que arriben les mascletades de veritat. Però hui m'he oblidat una miqueta de tot perquè he estat llegint una cosa súper especial.

He agafat el conte que ha escrit Toni Teruel per a la nostra falla. Com que enguany fem el 50 aniversari, és un text molt xulo que parla del barri i de la nostra història. M'ha agradat molt llegir-lo perquè Toni s'ha criat ací mateix, on juguem nosaltres, i sap perfectament el que sentim els fallers

de la plaça.

Mentre llegia les seues paraules, m'imaginava com devien ser les falles fa cinquanta anys, quan mon pare o el meu iaio eren xicotets. M'he quedat tan apardalat amb la història que conta que m'han passat les hores volant. De vegades, llegir coses sobre el teu barri és com fer un viatge en el temps sense moure't del sofà.

Gràcies al conte, he pogut matar els nervis una estona i m'he sentit molt orgullós de ser de la Falla Tres Moreres. Ara, cada vegada que mire el calendari, pense que estem un pas més prop de fer història en aquest aniversari tan gran.

Deixe el text per ací per poder fer memòria:

Marcel i l'avi Salva

L'avi Salva estava molt cofoi amb el seu net. Ara que, després de tota una vida de treball, d'estudi i de responsabilitats institucionals, gaudia d'unes vacances remunerades definitives per no sotmetre's a uns horaris i a una disciplina d'empresa. Ocupava els moments d'oci en les aficions que el mantenien àgil i amb el mateix ritme de vida de sempre.

Tenia debilitat per la família, que ara estava focalitzada en el seu net, amb qui passejava sovint i es passava moltes estones explicant-li anècdotes i contant-li vivències de joventut, que encara tenia molt fresques en la memòria.

El xiquet preguntava al seu iaio -com li agradava anomenar-lo- el perquè de qualsevol tema que venia al cas. Sempre es quedava amb ganes i en volia saber més. L'avi, lúcid i animós com era per reviure cada passatge que treia a col·lació, s'esplaiava amb tot luxe de detalls com si el rellotge s'hagués

aturat en el precís moment dels fets exposats. El net el mirava bocabadat i era tot oïda mentre flotava en l'ídil·li d'un temps passat, meravellós al poble, que ja no hi tornaria.

Li deien Marcel. Malgrat la seua curta edat, sempre havia estat falleret de la placeta de les Tres Moreres.

A finals de febrer de 2025, en la gala commemorativa del mig segle des que es va fundar la falla, Marcel fou proclamat president de la Comissió infantil. L'avi Salva hi participà com a mantenidor de l'acte. En el seu discurs, que glossava la festa i l'esdeveniment del cinquantenari, Salva, com a insigne orador que en sabia, del poble, per les responsabilitats que hi havia exercit, no s'estigué de lloar la riquesa de la llengua pròpia que de naixement els ve donada a les falleretes i els fallerets, constitutiva del patrimoni més preat i distintiu que els singularitza.

Paraules molt emotives quan feia referència a com de maltractada està per alguns sectors socials, i per

d'altres que són reticents a integrar-s'hi. Reflexió molt a compte que tocava el moll de l'os per estimular a fer-la visible.

Ací recordem els versos del nostrat Martí Domínguez i Barberà (1908-1984), aleshores director de *Las Provincias*, que guanyà la Flor Natural dels Jocs Florals del Cap i Casal el 1955 amb el poema *Arbres*, vint anys abans de la primera falla de la placeta de les Tres Moreres. Comença el primer cant amb l'estrofa:

*La llengua és a la Pàtria lo que a la terra
els arbres:
l'arrelam que l'apreta, els troncs que
l'ennoblixen,
les branques que seixamplen per donar-li
son ombra
i a la volta son fruit.*

I el segon cant amb:

*Filla del sol, de l'aigua i de la terra,
oh llengua dels meus pares, que s'aferra
a no morir!, encara en plans i en serra
conserves nostre suc, com oli en gerra!*

Ja el 1958, el mateix Martí Domínguez,

en el seu discurs intitulat «Quan callen els homes... parlen les pedres!», en l'acte de proclamació de la fallera major de València que seguí a les inundacions de 1957, feia referència a les andròmines que recollien els xiquets pels barris, a *l'estoreta velleta* símbol de la tradició, amb paraules metafòriques que adaptades deien: *aquella estoreta velleta, que molts teniu retirada, el nostre idioma, que pareix que no aprofite per a res, no la tireu, no la guardeu callada, poseu-la en circulació*. La proclama molestà les autoritats del règim, que el tenien entre ulls, i acabaren defenestrant-lo.

A Algemesí s'havia autoritzat plantar monuments en temps de la Segona República. Hi ha constància documental de la primera falleta, de l'Ideal Terrassa, promoguda per Maria Barberà i Angelita Ricart, el 1935, en què fou fallera major Pepita Soriano. La contesa bèl·lica i posterior dictadura deixà sense efecte la iniciativa fallera fins a la represa quatre dècades després. Ara fa ja cinquanta anys que un col·lectiu de persones als

entorns de la placeta de les Tres Moreres, organitzats amb motiu de les noces d'or de la coronació de la Mare de Déu de la Salut, promogueren la primera falla, només infantil. Coincidí amb altres de diverses barriades propiciades per l'aperturisme municipal. I gradualment s'estengueren els anys següents a tot el poble. A propòsit, per proximitat i relació al moment, cal evocar la falla de Santa Bàrbara, en què qui subscriu aquest article s'encarregà de gestionar la confecció i brodat del guió, i el contracte de lloguer del primer casal faller, al carrer de les Escoles, com també, juntament amb l'amic Ximo Rossell, de la penya Mao, de l'encàrrec de construcció de la falla als tallers de Sueca, com constarà a les actes inicials i arxius.

Marcel preguntava a l'avi:

-Iaió, i com era el poble quan es plantà la nostra primera falla?

La pregunta tocava la fibra de Salva, i era conscient de la baula de transmissió que passava al net.

Algemesí era un poble amant de les tradicions, fester i emprenedor on n'hi haja. Pel mig dels carrers encara es podia passejar tranquil·lament. El trànsit motoritzat era escàs i amb pocs vehicles aparcats ran les voreres. Les dones agraven i arruixaven cada dia a les portes de llurs cases. Al final del règim anterior el poble, que encara conservava el perfil rural, inicià el període de transformació econòmica i comercial.

»La gent solia viure en les plantes baixes, tot i que les cases més abillades ja tenien habitacions a la part alta. Hi havia molts comerços. Negocis familiars en diversitat d'oficis. Moltes cases tenien carros i bestiar de llaurança a l'estable amb pessebre també per a vaques i algun bou, després del corral i a sota de la pallissa, com també gallines, pollastres, conills i algun porc. Però ja havia desaparegut la matança al carrer. La televisió i la compra de cotxes es generalitzà per a la majoria de la població. Les mesures higièniques i la vida moderna incidí en els costums

ancestrals. Els animals i el treball al camp entraren en crisi de no retorn. Els edificis es reformaven o es construïen de bell nou, i els baixos s'habilitaven per a garatges. A poc a poc, però sense pausa, els petits comerços i negocis locals començaren a desaparèixer per concentrar-se en les àrees comercials i els polígons a fora del nucli urbà.

Marcel s'entusiasmava escoltant l'avi. Li semblava tan llunyà un món que ja no havia conegut...; tanmateix, pel que havia sentit a casa, tot era tan versemblant per a ell que no dubtava de les contalles de l'avi, perquè ho havia viscut i s'apassionava contant-ho.

-I quins comerços i treballs es feien pel barri? -insistia Marcel preguntant al seu iaio.

-La placeta de les Tres Moreres havia tingut un forn, el de la senyora Remedios; una peixateria, la de Cerezo; una botiga d'ultramarins, de la Pintora; una perruqueria de dones, de Mari-Carmen; una practicant d'infermeria, Marineta; en fi, una taverna que

s'enderrocà per a l'ampliació de la plaça, una tintoreria -en què els homes es dedicaven a enquitranar-. I a prop, per una banda i l'altra, dos forns més, el sabater del carrer de la Séquia...

»Al carrer de sant Cristòfol, una vaqueria on venien llet, un dipòsit de llimoneria i cerveses. Els carrers Conquesta i sant Tomàs eren atzucacs, i antigament hi havia un ferrer i esmolador d'eines de tall, i un esquilador d'ovelles i ases. Al carrer on després tancarien els bous de la setmana taurina, el dels Gans, quan encara no l'havien obert, hi havia una escoleta guarderia infantil.

»Al carrer de sant Miquel, una casa de lloguer d'escurada, taules i cadires per a banquets i celebracions; una fabriqueta de fer cordell, una vinateria, una carnisseria, una botiga de comestibles i, enfront, a sota de la fornícula del sant, en el pany de cases del carrer de sant Benet, una casa on venien carbó, molinada per al braser i calç per emblanquinar, i gairebé al costat un forn.

»Per cert, hi corria una anècdota que una vegada uns xiquets que hi jugaven tiraren una pedrada que arribà al Sant i li trencà una mà; i veieu que a les beatetes del carrer els tocà eixir a replegar almoïna per les cases per refer-li al Sant la part que havia estat danyada.

»En el barri, al carrer de santa Bàrbara, a la part ampla, des de la botiga de Miguelín, on enfront, a casa Pons, es llogaven *pick ups* i discs, arribaren a haver-hi quatre carnisseries, sis botigues d'alimentació, una adrogueria, dues fusteries, una exposició i venda de mobles, una taverna, un barber, una perruqueria de dones, tres vaqueries i venda de llet, una llimoneria -Dugarref, que venia gasoses i sifons amb un carro pel carrer-, dos fumigadors, una botiga de vetesifils, un tapisser, un ferrer, una modista -en quasi totes les cases es cosia, a més-, una casa de venda d'oli a l'engròs, una de colonials a l'engròs, un quiosc de premsa i llepolies, uns empedradors de carrers amb llambordes i, a prop, una casa de venda de pintures de paret.

»I en els carrers que creuaven cap a la placeta, dues comares, dues tavernes, dos sabaters, un espardenyer, una tintoreria, el forn de Palanca. Al carrer de Berca, un altre forn, tres barberies, dos metges, dues carnisseries. Al carrer de les Escoles, una escoleta infantil on abans era una botiga de venda de pinsos, dues carnisseries més, un barber, dues perruqueries de dones, el forn de Mitja-Orella, i dues botigues d'electrodomèstics a prop. Al carrer de Pelai, dos tallers de reparació de bicicletes i motos -Alfredo i Ochera-, la verduleria d'Herminieta...

»I, encara darrere, altres botigues, altra exposició i venda de mobles, el forn de Pedra-i-Metxa, i una altra carnisseria. I tres carnisseries més al carrer de Gamieta. Això en els tres carrers per banda de la placeta de les Tres Moreres. Seria llarg continuar el detall d'oficis ambulants de llanterner, tintorer, el carro del femater, llimoner, pregoner, i venda de peix, verdura, arrop, terreta d'escurar o paper.

Salva s'esplaiava contant coses a

Marcel. No podia dissimular l'emoció que li causava actualitzar aquelles vivències d'infantesa que el net només podria conèixer per les referències que escoltava. Fa cinquanta anys encara era viu -de capa caiguda i per poc temps més- l'ambient comercial i d'oficis de poble, de veïnat i familiaritat, de traure els balancins i cadires a les portes de les cases per prendre la fresca les nits caloroses d'estiu.

I mig segle després hi han desaparegut tots aquests comerços. No en queda cap! L'arquitectura de la vida urbana ha canviat de soca-rel. Segur que a millor: toquem ferro! Però s'han perdut molts records de la gent gran que les generacions que participen ara en les falles ja no han conegut. Esperem que els nostres signes d'identitat romanguen per a les generacions futures, i que la parla que ens caracteritza perdure. Parafrasejant novament el nostre il·lustre concitadà, Martí Domínguez:

«El temps és un misteri dolorós, però també de goig».

Dijous, 5 de març - Queden 10 dies!

Notes del dia:

Ja estem a 10 dies! Estic tan emocionat que m'he despertat abans que sonara el despertador. Hui no he parat en tot el dia i això m'ha vingut genial perquè el temps correguera més.

Primer que res, he anat amb mon pare a la plaça perquè ja han portat els ferros i les lones per a muntar la carpa del casal. He intentat ajudar en el que podia, encara que els majors no em deixaven agafar les coses pesades, però m'he sentit súper content veient com anava agafant forma el lloc on farem els dinars i les festes. A més, m'he passat un bon rato al casal ajudant a muntar la carrossa per a la cavalcada del ninot, que serà el pròxim dissabte.

Hem estat pegant papers i deixant-ho tot a punt; m'encanta veure com va quedant!

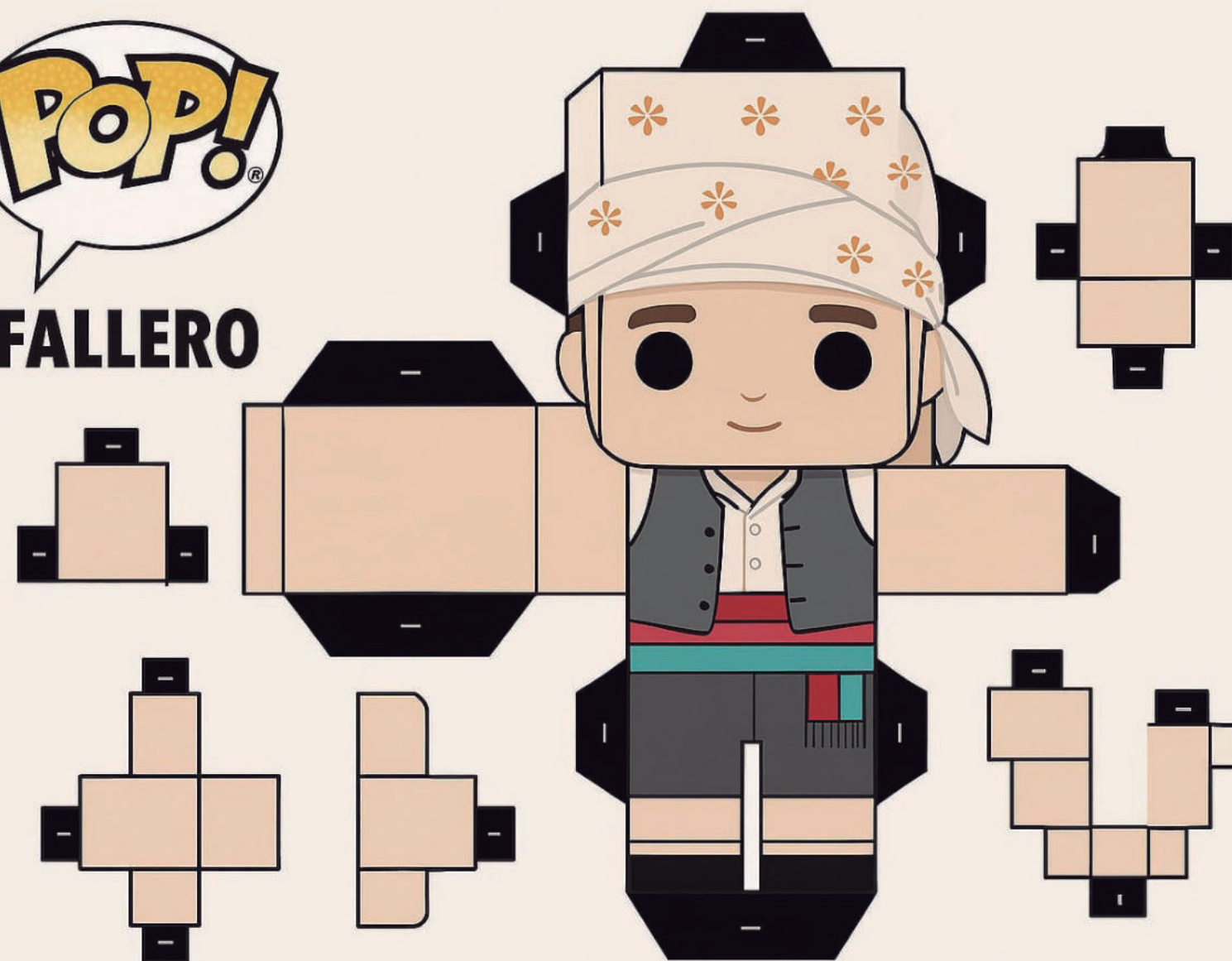
En tornar a casa, m'ha entrat la pressa i he anat directe a l'armari per a revisar el meu blusó i el mocador. M'encanta eixe color verd del blusó i com lluïx el mocador blau quan me'l nague al coll. M'he mirat a l'espill i ja m'he vist tirant coets.

I per a rematar la vesprada i que no em tornaren els nervis de l'emoció, m'he posat a muntar uns retallables d'indumentària fallera que ens van donar a la falla. He retallat amb molta cura els jupetins, les faldes i els ninos de paper. M'he entretingut un munt combinant els colors i vestint a conjunt els ninotets.

Hui men vaig al llit cansat, però feliç. Ja queda res!

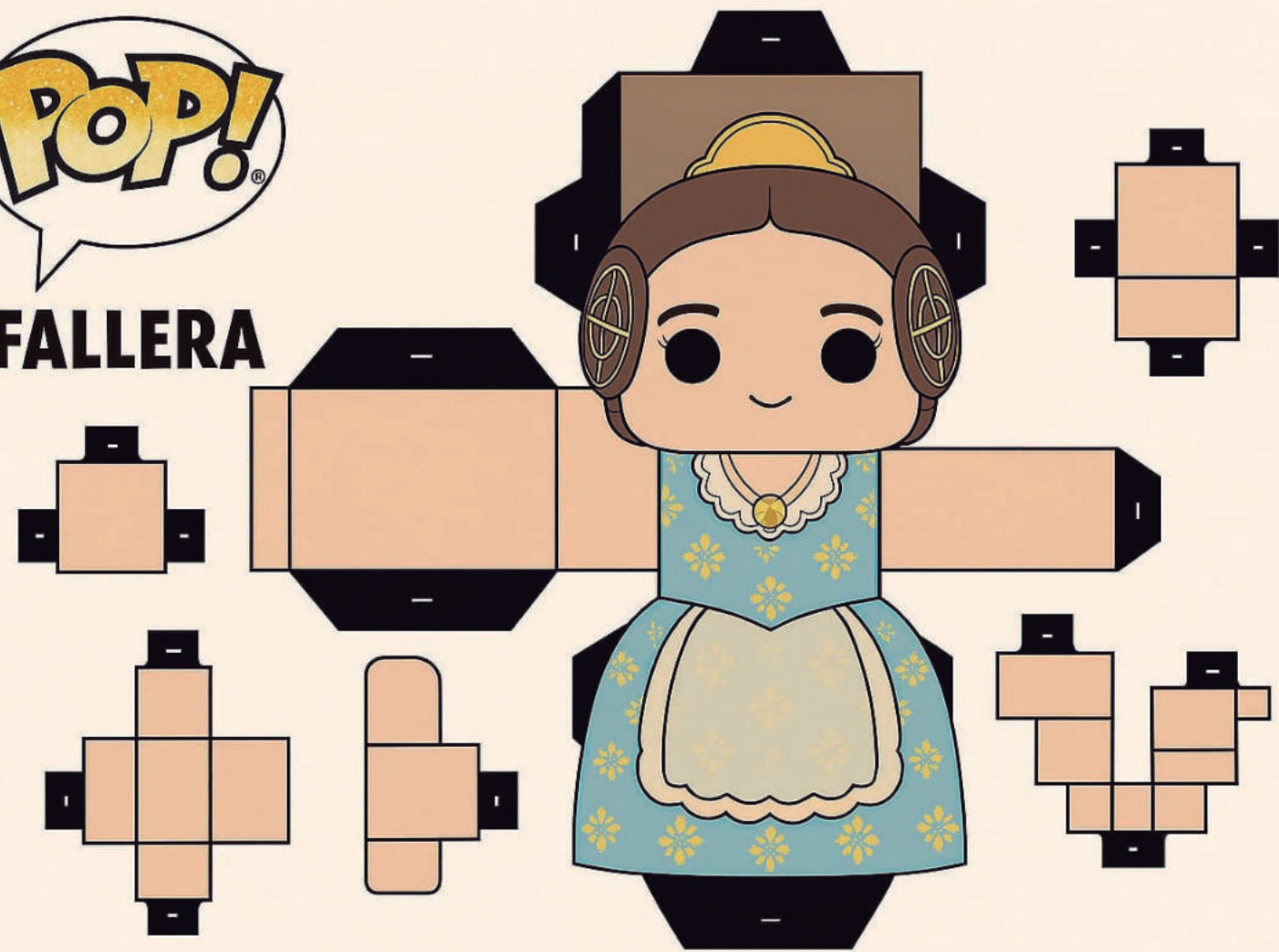

FALLERO

FALLERA

Pinta *la* Nostra **Falla** Infantil

Llegir a Fina

Divendres, 6 de març - Queden 9 dies!

Hola, diari!

Hui a l'escola ja tots portem el mocador al coll i es nota en l'ambient que les Falles estan ací mateix. Però hui tinc una missió molt especial i un poc difícil: la mestra ens ha demanat que busquem un poema faller per a recitar-lo dilluns davant de tota la classe.

Jo ho he tingut claríssim. He buscat un poema de Fina Girbés, que és una poetessa del meu poble i, a més, és la col·laboradora per excel·lència de la meua falla. Ella sempre escriu coses precioses per al llibret i ma mare diu que té una sensibilitat especial per a parlar de la nostra festa.

En eixir de l'escola, me n'he anat directe al casal per assajar la coreografia de la desfilada. Estic súper emocionat perquè demà per fi és la Cavalcada del Ninot i la nostra disfressa és xulíssima i molt divertida: anem d'egipcis! A mi m'encanta tota la temàtica

d'Egipte, les piràmides i els faraons, així que em flipa la idea de vestir-me així. Ja m'imagino fent la coreografia amb el vestit posat.

Després, me n'he anat a casa i m'he passat tota la vesprada assegut al sofà, llegint i rellegint els versos per a aprendre'm el poema de memòria. Al principi m'embolicava una miqueta, però com que el poema parla de coses que m'agraden tant, com de les moreres de la placeta i de com va nàixer la falla ara fa 50 anys, m'ha resultat més fàcil del que pensava.

Llegir a Fina m'ha ajudat a matar el temps i els nervis, perquè mentre recitava, m'imaginava que estava damunt de l'escenari del casal. M'agrada molt com sonen les seues paraules, pareix que tinguen música! Estic un poc impacient per veure si dilluns m'ix bé en classe, però estic content perquè portaré un trosset de la història de la meua falla a l'escola.

Ja només queden nou dies... Mare meua, que prop està ja tot! Ja queda res!

Si les moreres parlaren

*Si les moreres parlaren,
com a cronistes fidels,
narrarien fil per randa
mil històries sorprenents.
Cinquanta anys d'una falla
que ha crescut al seu recer
i sap de les seues cuites
des que anava amb bolquers.*

*Va nàixer prou xicoteta
com qualsevol dels nadons
i, com ha estat ben nodrida,
s'ha eixamplat per molts cantons.*

*De menuda, desinquieta,
ha habitat més d'un casal
i ha adquirit molta prestància
fruit de suor i treball.*

*Les moreres se l'estimen,
li han regalat el seu nom
i la volen a la vora.*

Per molts anys que siga al món!

Endevinalles

Dilluns, 9 de març – Queden 6 dies!

Ei! Ja soc ací de nou!

Perdona que no t'haja escrit en tot el cap de setmana, però és que no vaig parar ni un segon i vaig arribar a casa que no podia ni amb la meua ànima.

Dissabte la Cavalcada del Ninot va ser un èxit. Anar d'egipcis va ser súper divertit i la carrossa va quedar genial. I ahir diumenge... buf, ahir va ser la festa infantil al casal i va ser una passada! La temàtica era de "safari" i jo anava disfressat de zebra. Ens ho passàrem bomba amb els unflables, jugant a jocs tradicionals amb tots els amics de la falla i ballant amb la música a tope. Vaig arribar tan cansat a la nit que em vaig adormir fins i tot amb els mitjons posats!

Però hui ja és dilluns i tornem a estar en

el compte enrere: només falten 6 dies! Com que estic un poc cansat de tant de córrer, hui he decidit quedar-me a casa tranquil per a matar el temps. Per a no menjar-me les ungles pels nervis, m'he posat a resoldre un llibre d'endevinalles.

M'encanta intentar endevinar les solucions, sobretot les que són més difícils. N'hi havia una que deia: "Tinc la panxa de cartró i el cor de fusta, i quan em pugen al carrer, tothom s'ajunta"... Era fàcil: la Falla! Estar concentrat pensant en les respostes m'ajuda a que les hores passen més ràpid i a no estar tot el rato mirant per la finestra a veure si veig ja el camió amb les peces del monument.

Ara ja em falta menys per a sopar i tancar un altre dia. Demà en quedaran només 5!

Seguim resolent endevinalles:

1

En la primera festa del barri, quan el foc comença a ballar, a la Falla Tres Moreres un nom es fa escoltar. No és xiquet ni animal, però fa riure a tot el món, sona divertit i estrany... saps quin és eixe nom?

Resposta: Pipi Lanstrum

2

A la falla va ser molt important, va manar amb estima i va fer-ho elegant. Va ser la primera a portar el timó, saps dir-me el seu nom amb molta il·lusió?

Resposta: Diana Martí

3

És un dia molt especial i emocionant, els carrers s'omplien de color cada instant. Amb flors a les mans i tot decorat quin acte fem tots el divuit de març?

Resposta: Llorena

4

Va ser un any que mai oblidarem, dos monuments i tots contents estiguérem. El primer premi vam aconseguir, recordes l'any en què vam fer tant de bullir?

Resposta: L'any 2024

Falles

Dimarts, 10 de març – Queden 5 dies!

Un dia més per deixar escrit!

Hui estic contentíssim, estic que no cap dins la pell! Com que ja estem en plena setmana fallera a l'escola, la mestra ens ha preparat una activitat molt xula: hem anat a les classes dels xiquets de primer a recitar els poemes que ens havíem preparat.

Quan m'ha tocat el meu torn, m'han vingut un poc de nervis, però m'he recordat de Fina Girbés i de la meua falla, i m'ha eixit de categoria! He vocalitzat súper bé i, quan he acabat, tots els xiquets m'han pegat un aplaudiment que m'ha fet posar-me roig i tot. M'ha encantat l'experiència!

Després, en arribar a casa, per a matar

el temps i relaxar-me de tota l'emoció del matí, m'he submergit en la lectura d'un conte molt especial que ha escrit Carla Carbonell. M'he quedat atrapat en l'aventura que viuen Gema, Roberto i Marta en la seua història. M'ha agradat tant que m'imaginava que jo també estava allí amb ells vivint totes les peripècies del conte.

Llegir històries així m'ajuda a evadir-me i a no estar comptant els minuts que falten per a la Plantà. Entre el poema i el conte de Carla, el dia m'ha passat volant i quasi no me n'he adonat que demà ja serà dimecres.

Ja només falten cinc dies... açò està ahí mateix!

Guarde el text per ací per rellegir-lo en altre moment.

LES MILLORS FALLES DE LES NOSTRES VIDES

Això era i no era, a un barri de la Ciutat d'Algemesí, un grup de gent entusiasta, somiadora i defensora de la cultura i tradicions valencianes que, pel maig de 1975, decidiren muntar una falla a la seua placeta estimada, aquella que els havia vist créixer i que volien engalanar cada mes de març amb despertades, cercaviles i un majestuós monument.

Començaren a crear els seus estatuts amb els quals regir-se, a planificar tots els esdeveniments que formarien el seu programa d'actes, a triar a aquella persona que estaria al cap davant com a President i a pensar en qui serien els representants que ostentarien els màxims càrrecs i, finalment, al mes de març de l'any 1976 pogueren viure les seues primeres festes Josefines.

Amb uns anys millors i d'altres no tant, la falla Tres Moreres, com així l'anomenaren, anava creixent i assentant-se a la ciutat com una de les falles més antigues amb l'orgull de tota

la gent que contribuïa amb els seus quefers a engrandir-la i posar-la al lloc que mereixia.

Com l'herència més apreciada, la Falla anava passant de pares o avis a fills i nets i, amb els anys, agafant rumbos nous, adaptant-se als temps que es vivien i encarregant-se de fer una de les coses més importants que viuen les falleres i els fallers, complir somnis.

La Falla Tres Moreres ja estava consolidada al barri i era quasi impossible no gaudir amb la música de la xaranga, amb el soroll dels coets i l'olor a pólvora, no quedar-se bocabadat contemplant els vestits de valenciana que lluien les seues falleres, assaborir la gastronomia mediterrània amb les seues paelles i transportar-se a la infantesa amb la innocència de la xicalla que jugava al carrer cada dia... Donava alegria, llum i color i era símbol d'arrels i tradicions que devien seguir perdurant amb el temps.

Anaren passant els anys, i amb ells, acumulant-se anècdotes, rialles, plors,

homenatges. Un munt de moments únics que, sense que els membres de la comissió ho saberen, anaven teixint la història de la falla, aquella per la qual seria recordada sempre. I és que complir anys és sinònim de saviesa, de veterania, de constància, d'esforç i dedicació i eixos galons sols els atorgava el pas del temps.

Cada 19 de març, s'apagaven les flames d'un exercici faller, per donar pas a noves il·lusions i començar de nou el meravellós cicle de les Falles. I així és com l'any 2026, va donar inici al somni de Marta, Gema i Roberto, coincidint amb el 50 aniversari de la Falla.

Marta, era una fallera de gran llinatge, les Falles eren la seua forma de vida i és que tenia una bona mestra, la seua mare Diana, que havia aconseguit ser la primera dona presidenta de la comissió. Encara que Marta ja havia tingut el privilegi de representar als tresmorerecs quan havia sigut més menuda, aquest any per a ella era més que especial ja que, a més de poder viure'l amb sa mare acompanyant-la

a tots els actes, per fi complia el que sempre havia desitjat. Estava segura que un munt de sorpreses l'esperaven i sabia que amb ella estarien totes les persones que la estimen i que farien d'aquesta aventura un record inesborrable.

Gema era una xiqueta riallera, bonica i amant del patinatge, que veia com cada 19 de març eren proclamades les noves Falleres Majors i perdia un poc l'esperança de quan aplegaria el seu moment. Les coses quan les somies fort, es fan realitat i amb eixe saber estar i eixa mirada viva plena de felicitat, la Falla no podia deixar escapar l'oportunitat de tindre-la com a la regina del món infantil convertint a Gema en la xiqueta més feliç d'Algemesí.

Roberto era la peça clau que encaixava a la perfecció en aquest engranatge. Un xiquet esportista, sempre amb un somriure, responsable amb els estudis i familiar, a qui els seus dos germans volgueren sorprendre proposant-lo per a aquest càrrec ja que estaven segurs que ningú millor que ell portaria el nom

de Tres Moreres per tots els carrers de la ciutat.

Tots tres, acompanyats per la Presidenta, estaven desitjant viure aquest any tan especial per a ells, però sobretot per a la falla, ja que 50 anys no es complien sempre i açò calia festejar-ho com l'ocasió ho requeria.

Després d'unes ensenyes de vestits dignes del millor conte de fades i d'unes exaltacions plenes d'emoció i sentiment faller, aplegaren els tan anhelats dies de falles. Dies on podrien gaudir amb la seua gent de les despertades, cercaviles, dinars i sopars al casal, actes oficials... i també fer present la germanor fallera i gaudir amb la resta de comissions de la ciutat de la millor festa del món, i és que les valencianes i valencians tenim la sort de pertànyer

a la Terreta i de formar part d'una tradició declarada Patrimoni Immateral de la Humanitat que ens uneix independentment de quins siguen el nostres orígens i de quina comissió provenim.

Marta, Gema i Roberto es preparaven per a viure els dies grans, per a ser els màxims protagonistes de tot el que estava per vindre, per a esprémer cada moment i ser testimonis de la màgia de les falles i de l'esforç i dedicació de tota la gent que les envolta i les fa possibles.

Ells sabien que estaven envoltats de la gent adequada i que amb eixe equip res podria sortir malament, sols els quedava deixar-se portar i preparar-se per a viure les millors falles de les seues vides.

Dimecres, 11 de març – Queden 4 dies!

Hola, diari! Hui sí que sí que es nota que les Falles estan a la porta de casa. Esta vesprada he anat corrent a la placeta perquè m'han dit que ja descarregaven les peces de la falleta infantil en "ca l'agüela". Ha sigut súper emocionant veure el camió i com anaven baixant els ninots embolicats amb plàstics perquè no es facen mal. Els hem deixat allí ben guardadets perquè estiguen preparats per al dia de la plantà. He vist una peça que pareixia un animal i m'ha encantat, quines ganes tinc de veure-la tota muntada!

Després d'eixe enrenou, quan he arribat a casa encara estava un poc accelerat, així que per a matar els nervis i estar un

poc més tranquil i relaxat, m'he assegut a la meua taula amb uns passatems que m'havien sobrat. M'he posat a fer laberints i a pintar dos dibuixos fallers.

M'ajuda molt estar així en silenci, concentrat en el paper, perquè si no estaria tota l'estona preguntant-li a mon pare si ja podem anar a tirar el primer petard. Fer passatems és com posar el fre de mà: el cap es queda a gust i el temps passa sense que t'adones.

Hui m'én vaig a dormir pensant en la falleta que està esperant en "ca l'agüela". Demà ja només quedaran 3 dies! Açò és un no parar!

Mira quins passatems més divertits!

Guarde el text per ací per rellegir-lo en altre moment.

1

Ajuda al tabaquer i dolçainer a trobar el camí per arribar al Museu Faller per cantar una albà.

2

Una gran mascletà s'amaga en aquest entramat de línies i números amb el seu pirotècnic, diferents tipus de coets, fallers i gent a la plaça.

Pinta d'un color o d'un altre segons el codi

1: GROC
2: TARONJA
3: ROIG
4: BLAU
5: VERD
6: MORAT
7: GRIS
8: MARRÓ

PINTA, MONYOS, ARRACADES, ADREÇ,
MANTELETA, COSSET, DAVANTAL,
ALÇADOR, SINAGÜES,
POLOLO, MITJONS,
SABATES.

3

Partint del dibuix d'una fallera hauràs de saber de quina peça d'indumentària es tracta. Després escriu el nom de cada element.

Acròstic

Dijous, 12 de març – Queden 3 dies!

Hola de nou, diari!

Hui ja no he pogut aguantar més! He pujat a dalt de l'armari, he agafat la meua caixa de fusta de pirotècnia i l'he baixada al carrer. He passat tota la vesprada en la placeta amb els meus amics de la falla tirant els primers coets i bombetes. M'encanta el soroll i eixa oloreta a pólvora que es queda en l'aire... és l'olor de la felicitat! Estar allí amb la colla tirant traquetes m'ha ajudat a descarregar tota l'energia que tenia acumulada.

Però a l'escola també hem tingut un dia súper especial. La nostra mestra, Mari Carmen Tormos, ens ha ensenyat què és un acròstic. És com un joc de paraules on

les lletres del principi de cada línia formen una paraula secreta si les llegeixes cap avall. Entre tota la classe n'hem creat un de molt xulo dedicat a la meua falla pel seu 50 aniversari.

M'ha agradat tant que l'he guardat en la meua motxilla per a portar-lo al casal. Vull que l'incloguen en l'arxiu de la falla, al llibret o que el pengen en el suro perquè tot el món el puga llegir. Ha sigut una activitat de la setmana fallera súper enriquidora i entretinguda, perquè ens ha fet pensar molt i treballar en equip.

Ara mateix tinc la cara negra de la metxa i els dits un poc tacats, però estic més content que un gínjol. Ja només queden tres dies per a la Plantà! Açò ja no hi ha qui ho pare!

UN ACRÒSTIC PER ALS FALLERS:

(Realitzat pels alumnes de Cervantes amb M.Carme Tormos)

Festa que perdura al temps, després de 50 anys al carrer

Amb alegria ha vist passar grans esdeveniments

Llegat viu ubicat al centre del poble d'Algemesí

Lloc que acull a tots i a totes sens cap diferències

Abraçats al record de Pippi Långstrump el primer monument

Tres moreres plantades a la plaça acullen a tothom

Relats i rondalles contats pels més majors

Esperit viu manifestat pels festers i festeres

Senyals d'identitat, pertinença i arrelament

Memòria que perdura, no oblida i dedica

Orgull de les nostres Cavalcades del Ninot

Refugi de la nostra llengua, el valencià

Encontre d'alegria, brogit, rialles i xerinola

Ritme consonant entre petards, clarinets i tambors

Equilibri entre tradicions, present i futur

Símbol d'un poble unit que perdura en el temps.

Enhorabona pel 50 aniversari

Final

Divendres, 13 de març - Queden 2 dies!

Bones! Ara sí, diari, ara sí!

Hui m'acomia de tu per uns dies perquè... JA ESTAN ACÍ LES FALLES! A partir de demà no crec que tinga ni un segon per a assegurar-me a escriure, així que ens tornarem a veure el dia 20 de març per a contar-te com ha anat tot.

Hui a l'escola hem tancat la setmana fallera de la millor manera. Hem estat creant històries falleres i les meues amigues de la Falla Caterina, Olivia i Mariola han sigut les guanyadores! Han escrit uns relats xulíssims sobre la nostra Falla i els guarde amb molta estima perquè m'encanta com s'ho han currat.

El pla per als pròxims dies és una autèntica bogeria:

- **Dissabte:** Celebrem el Rei del Casal i per fi comença la plantà dels monuments. Estaré a la placeta veient

com pugen cada peça!

- **Diumenge:** Dinar oficial i el bingo musical, que m'encanta perquè ballarem i ens ho passarem de categoria.

- **Dilluns:** Ens n'anem a València a vore la mascletà i en tornar, acabarem amb els últims detalls de la plantà.

Però, diari, et confesse un secret: estic creuant els dits amb totes les meues forces. El dia 19 de març, després de la cremà, s'anuncien els nous càrrecs i res al món em faria més il·lusió que ser nomenat President Infantil del 2027. Seria el millor regal per a tancar l'aniversari de la falla!

Me'n vaig corrent que ja sent la música i els petards. Visquen les Falles i visca la Falla Plaça Tres Moreres!

Ens veiem el dia 20!

Per cert, guarde per ací els relats de les meues amigues!

LA MEUA ACTUACIÓ AL CASAL

Hola!

Després d'una setmana de deures, hui he tornat a la Falla.

Hui és un dia molt especial, és TU MORERA ME SUENA!

De matí hem assajat el Ball en casa. L'Àbuela, què desastre! Je, je, je.

Aquest any la temàtica és de Disney! Les nostres mares van triar la cançó de la sireneta, la meua pel·li preferida!!

Marcel s'ha disfressat de peix i Mariola i jo d'Ariel. Quina vergonya!! Crec que Marcel no es torna a deixar l'lar per nosaltres!

La veritat que hi havien cançons xulíssimes! Però finalment encara hem guanyat un premi i hem tornat a casa molt contents. A l'any que ve més i millor!

Bona nit.

Caterina Azorín Navarro

(8 anys)

LA XIQUETÀ DE TRES MORERES

Hi havia una vegada una xiqueta que estava sempre a soles i trista. Un dia va trobar la solució per casualitat enveure a la gent que estava al carrer en la Falla Tres Moreres.

Al veure tot el rebombori que hi havia i les xiquetes i els xiquets tan feliços.

Immediatament va preguntar als seus pares si es podia apuntar a la Falla Tres Moreres, ja que pensaven que era molt familiar i divertida.

A partir d'aquest moment, va conèixer a moltes xiquetes i xiquets i es van fer millors amics i amigues falleres. També van fer un milió de coses noves, com per exemple: la cavalcada, els dinars i anar a les mascletades.

Inclus es va atrevir a disfrutar de noves experiències i jugar a jocs nous, creant una mascota i ballar en la coneguda "Tu morera me sueña".

Els seus pares estaven súpercontents vivint per sempre les falles amb la nova família fallera.

PER ALTRES 50 ANYS!!!

VISCA LA FALLA 3 MORERES

Olivia Faus Andrés.

(10 anys)

UN DIA AL CASAL DE TRES MORERES

Hui al despertar-me, els meus pares m'han dit que anàvem a la Falla de paella. AIXÒ M'ENCANTA!

Quan hem aplegat, ells directament han anat a fer-se una mixta amb els amics i seguir organitzant, com a bojos, les falles.

Caterina i jo hem anat a buscar a Marcel per a jugar a les nostres històries inventades. Quan ha vingut Marc, hem jugat a pilla-pilla.

I bro! El nou parc és una passada! Ja hem aconseguit pujar dalt del tot amb nous reptes.

La paella gegant estava boníssima, com es nota que ha ajudat el meu abu, jejeje. El meu plat s'ha quedat com escurat!

Després de dinar hem discutit per a elegir el joc següent però, com sempre, guanyem les xiques.

Algun xiquet ja ha portat coets i han fet una mascleta infantil. SOM ELS MILLORS! Superem a Marcos i a mon pare.

Al rato ja s'ha fet l'hora d'anar a casa i és que les hores a la nostra placeta passen volant!

Vaig a dormir, demà hi ha escola i estic desitjant que vinga el cap de setmana per a tornar anar a la meua Falla!

Mariola Azorín Navarro

(11 anys)

www.abocconstruccions.es

687 37 40 22
659 39 41 22

CONGRUAL

CONTENEDORES Y GRUAS ALGEMESI

962421287-625937111

REPARACION Y MONTAJE DE GRUAS
EQUIPOS HIDRAULICOS
CARROCERIAS

SERVICIO OFICIAL
HIAB **JONSERED** **MULTILIFT**

SAN FERMIN, 28 (FRENTE GASOLINERA COPAL)
ALGEMESI (VALENCIA)

MACOALGE

La teua tenda especialista en construcció

MATERIALES DE CONSTRUCCIÓN

EINES I ÚTILS

CERÀMICA I BANY

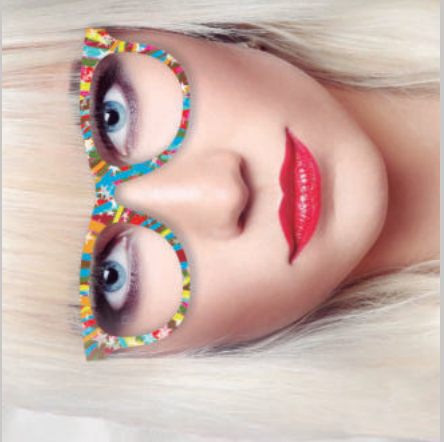
C/ Doctor Marañón, 5
ALGEMESI (València)
T. 962 482 372

C/ Jaume I, s/n
ALBALAT DE LA RIBERA (València)
T. 962 490 511

macoalge@grupobdb.com
www.macoalgebdb.com

ÓPTICA BETÍ

Albalat, 58-C
46680 ALGEMESÍ (València)
Tlf: 962 480 748
www.opticabeti.com
opticabeti@zasvision.com

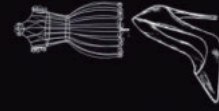
ZASvisión
CENTROS DE SALUD VISUAL

TRAVEL
DESIGNER **Koiba Viatges.com**

📞 608 76 05 64 C/ Jovellanos, 30 · Algemesí

FELITXE

--- DONA ----- SAN DIONÍS N.2 TEL: 96 201 49 79

--- SHOES ----- ALBALAT N.35 TEL: 96 201 26 54

PLANTA DE RECICLAJE DE RCD's

QUÉ HACEMOS

EXCAVACIONES

DERIBOS
Y DEMOLICIONES

PLANTA
DE RECICLAJE

lgu

maquinaria o.p.
excavaciones
contenedores
reciclaje

www.grupobou.com

¿Cómo podemos ayudarte?

665 650 517

CONSTRUCCIONS I REFORMES
FELICI C.B.

657 852 982 Raul
699 490 433 Juanvi

RESTAURANT

LA FIDE LA FAM

Cuina Italiana

C/ l'álber, 3 - Tel. 96 171 02 68

46410 SUECA (València)

www.lafidelafam.com - segueix-nos en

*Margarita
Vercher*

ESPECIALISTA EN CANCANES Y ENAGUAS

Electrodomésticos
Pequeño
electrodoméstico
TV
Sonido
Climatización
Telefonía
Informática
y mucho más...

ALGEMESÍ - San Sebastián, 7 y 10 Tel. 96 248 13 22
ALMUSAFES - Mayor, 38. Tel. 96 178 09 90

 MILAR FAUS

federópticos
Centro Óptico Montrull

Cervantes, 4

46680 Algemesí

Tel. 962 48 11 89

montrull@federopticos.com

Centre Estetic *Noelia Peñalver*

Pl. Teular 3B, Algemesi
centredesteticanoelia@hotmail.com

96 312 47 33

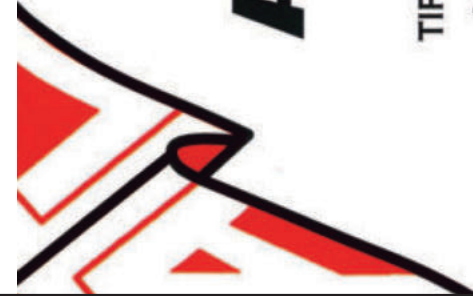

OBRAS A2
AGUILAR ALBA S.L.
CONSTRUCCIONES

Telf. 683 57 57 63

SILLA - Valencia

E-mail: aguilaralba75@gmail.com

TOLDOS **A. LOPEZ**

TOLDOS PARA TODO

TIPO DE VEHÍCULOS Y FACHADAS

ALQUILER Y VENTA DE CARPAS

Tel. 96 242 17 47 - Pol. Ind. Xara - Avda. Carrascalet, 17

correo@toldoslopez.net

46680 **ALGEMESI (Valencia)**

TERMINACION DE SUPERFICIES

PUEBLAS **PUEBLAS**

VICENTE PUEBLAS MARCO

619276222

CLÍNICA

RACQUEL

CENTRO DE FISIOTERAPIA

- FISIOTERAPIA SUELO PÉLVICO • FISIOTERAPIA PEDIÁTRICA
- FISIOTERAPIA GENERAL • PILATES TERAPÉUTICO
- GINECOLOGÍA • POSTUROLOGÍA
- UROLOGÍA • PREPARACIÓN AL PARTO

962424399
clinica@clinicaraquel.es
649689582

CASA GOD

construccionesrubio

La estructura como generadora de forma

rgb

arquitectos

rgb

arquitectos

Seguros Bisbal

Nueva oficina de seguros en Algemesí

REALE

SEGUROS

ZURICH

“Porque queremos estar a tu lado y ayudarte”

Seguros Bisbal

TU TRANQUILIDAD. ESTAR BIEN SEGURO.

Nos encontramos en la Calle Santa Bárbara, nº 51 bajo (antes sucursal Caja Rural) Algemesí

Nos esperamos

Tels: 667 440 012 - 652 604 544 - 962 425 053

email: bisbalseguros@gmail.com

EN LA PRIMERA VISITA TE OBSEQUIAREMOS CON UN REGALO

204

205

Crequem en
Creixem amb **Tu**

som
cooperativa

CAIXA RURAL
D'ALGEMESÍ

iniciativa

CIM
CONSULTORS

**ASSESSORIA JURÍDICA, LABORAL,
FISCAL I COMPTABLE.**

+34 96 242 07 55 | 682 678 151
soporte@cimconsultors.com
Dels Arbres, 23 A | 46680 Algemesí (València)

MODA PARA HOMBRE

Girbes
Since 1942

www.girbesmoda.com

C/Albalat 59 - Algemesi - Tel. 96 242 12 69

Germans Almerich Esteve

pastissos i pa artesanals

QUALITAT
ARTESANAL

C/ Les Escoles, 84 46680
Algemesí (Valencia)
Comandes T: 962 422 514

Grup Berca
Distribucions

Teléfono: 962423444 **Móvil:** 633795041

B 95015229 AVDA SANTÍSSIM CRIST, 35

Bodegas BATAILLER, S.A.

Casalla
CERVERO

flordelisartesanía.com

HIJAS DE CARMEN ESTEVE

desde 1949

RETOLACIÓ • LLUMINOSOS • IMATGE CORPORATIVA
MERCHANDISING • TÈXIL

ideagráfica

TEL. 96 242 22 47 • WWW.IDEAGRAFICA.ES

FIBRA SMART
500 GB **10€**/mes
IVA inclòs

FIBRA SMART
500 GB
2 LÍNIES MÒBIL
GB IL·LIMITATS **22€**/mes
IVA inclòs

FIBRA SMART
500 GB
3 LÍNIES MÒBIL
GB IL·LIMITATS **25€**/mes
IVA inclòs

INFOLLOP
SOLUCIONS INFORMÀTIQUES
ZACARIAS LLOPIS LLÀCER
626100335
DISTRIBUÏDOR DIGI AUTORITZAT

ETIQUETADORAS
Marcpal
www.marcpal.es

De part d'una fallera
que estima amb
locura la seua
comissió, la FALLA
PLAÇA TRES MORERES,
per la seua
inestimable ajuda
durant la DANA.
ETERNAMENT
AGRAÏDA!

RG
RAFA GIRBÉS
PELUQUER@S
ARZOBISPO MAYORAL N°11
VALENCIA

BEATBOX
MUSICA I EVENTS

vos desitja bones falles

BORAL

Distribución de materiales y maquinaria para:
Serigrafía, Tampografía, Rotulación, Sublimación e Impresión digital
P.I. Xara - C/ Vintena,3 - 46680 Algemesí (Vcia) - tel.: +34962019227
www.distribucionesboral.com - comercial@distribucionesboral.com

coera

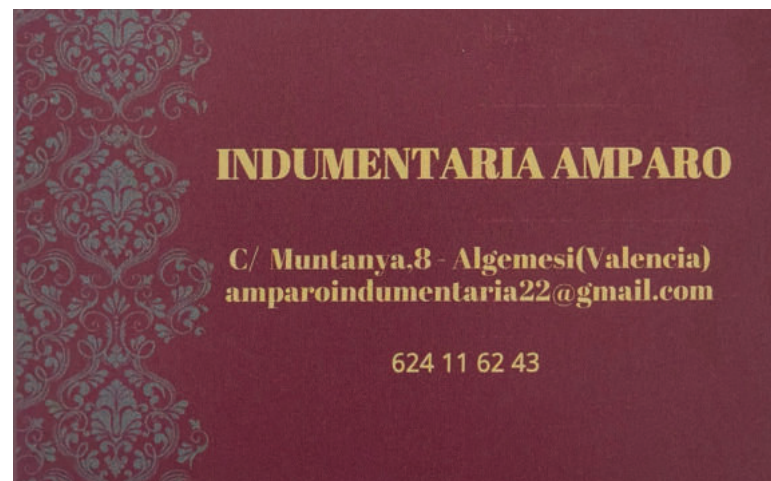
Recanvis electrodomèstics · Accesoris aire condicionat
Maquinària fred comercial

Casa Garrofera

- Empresa familiar fundada en 1930
- Tapes variades tradicionals de tota la vida
- Menús diaris
- Local climatitzat

C/ Acadèmic Segura, 8 · ALGEMESÍ
Tel. 96 242 06 85 · 616 57 62 57

**FERRETERIA
PLAÇA MAJOR**

ferris
frutes i verdures

**L'Hort de la Vila
EVENTS**

*El lloc
que esperaves*

T. 695 65 18 64 - 696 87 04 56 - info@hortdelavila.es
Carretera CV-42, Km 5, 46680 Algemesí, Valencia
www.hortdelavila.es

io
JOYERIA

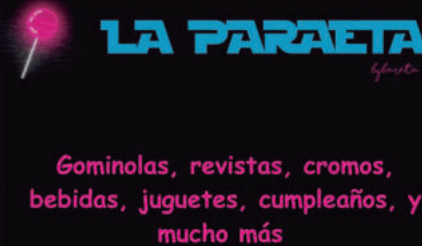

germanpuchades
bicicletes

CELEBRA EL TEU
Aniversari
D'UNA MANERA INOBLIDABLE

CONECTA AMB ANIMALS
TIROLINA
PARC DE BOLES
I MOLT MÉS!

MÉS INFORMACIÓ:
LAURA 660149992
HIPICA GUADASSUAR

LA PARAETA

Gominolas, revistas, cromos,
bebidas, juguetes, cumpleaños, y
mucho más

C/ Canal de Navarrés, 2 Algemesí
607552347 / 960080663
kioscolaparaeta@gmail.com

**MADERAS Y TABLEROS
RAMIREZ**
SUMINISTROS DE CARPINTERIA

PARQUET - COCINAS - ARMARIOS - BRICOLAJE - CORTE A MEDIDA - CANTEADOS

Pol. Industrial, n.º 1 - C/. Teixidors, 5 • Tel. 962 401 621 - 618 296 108
info@maderasramirez.com • www.maderasramirez.com • 46600 ALZIRA (Valencia)

Rebennet ✨ ✨ ✨
SERVICIOS DE LIMPIEZA

666970479
rebennet.algemesi@gmail.com

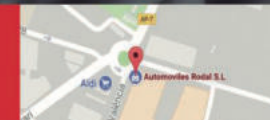
Valencia, 198 (ALGEMESÍ) ☎ 96 242 19 00

Automóviles
RODAL
Taller multimarca

PREitv
CON CONTROL
DE OPACIDAD

Auto Seleccio

96 242 20 39 - 638 27 83 48
C/ Valencia, 222, Algemesí

654 435 046 - 687 888 866

*cadafal
vexes-lo*

IDL
SINCE
1995

Valencia, 198 (ALGEMESÍ)
☎ 96 248 20 21 📷 @niu_totperalbebe

**3 FALLA ••• PLAÇA
MORERES**

Programa d'Actes 2026

DISSABTE 31 DE GENER - EXALTACIÓ

18.00 h · Acte d'Exaltació al col·legi Santa Ana. Sopar i fi de festa a l'Hort de la Vila.

DIVENDRES 27 DE FEBRER - EXPOSICIÓ DEL NINOT

19.30 h · Inauguració de l'Exposició del Ninot i del Cartell de Pirotècnia al Museu de la Festa.

DISSABTE 28 DE FEBRER - CRIDA

14.30 h · Dinar de cabasset.

17.45 h · Concentració al casal, vestits amb brusa fallera.

19.45 h · Concentració a la Plaça Major.

20.00 h · *Crida Fallera*. En acabar castell de focs d'artifici a càrrec e la Pirotècnia Coeters Dragón.

22.00 h · Sopar al casal.

A la nit, festa amb DJ.

DIUMENGE 1 DE MARÇ

11.30 h · Eixida des del casal.

12.30 h · Lliurament dels Bunyols d'Or amb Fulles de Llorer.

14.00 h · *Mascletà* al Parc Salvador Castell. Pirotècnia Nadal Martí.

15.00 h · Dinar al casal.

A la vesprada, en acabar de dinar, presentació del **Llibret 2026**.

DISSABTE 7 DE MARÇ - CAVALCADA DEL NINOT

16.45 h · Concentració al casal amb disfresses per assistir a la Cavalcada del Ninot.

18.00 h · Eixida des del casal.

18.30 h · Concentració al carrer dels Arbres (zona del Mercat).

En finalitzar la cavalcada, sopar al casal.

A la nit, festa amb DJ.

DIUMENGE 8 DE MARÇ - TU MORERA ME SUENA 2026

11.00 h - 14.00 h · Festa per als xiquets.

14.30 h · Dinar al casal.

En acabar de dinar, edició especial de la gala **"Tu Morera Me Suena 2026"**.

DIVENDRES 13 DE MARÇ

De 22.00 h a 1.30h · Festa amb orquestra a la Plaça Major.

DISSABTE 14 DE MARÇ - REIS DEL CASAL

08.00 h · Plantà dels monuments.

17.30 h · Concentració al casal amb disfresses per anar a arregar els **Reis del Casal 2026**.

19.30 h · Solemne Coronació dels Reis del Casal al Col·legi Santa Ana.

22.00 h · Sopar al casal.

A la nit, festa *Remember* amb DJ.

DIUMENGE 15 DE MARÇ

11.30 h · Xef Moreres.

14.00 h · *Mascletà* al parc.

14.30 h · Dinar al casal.

21.00 h · Nit de l'Alba. Encesa de diversos castells de focs artificials des de cada demarcació fallera.

21.30 h · Sopar de cabasset (cada persona es porta el sopar).

DIMARTS 17 DE MARÇ

08.00 h · Primera *Desperta* (disfressa: **roba hawaiana**).

En acabar, esmorzar oferit per la falla.

11.30 h · Passacarrer.

13.30 h · *Mascletà* al Parc Salvador Castell. Pirotècnia Lluç.

15.00 h · Dinar al casal.

17.30 h · Concentració al casal per arregar els nostres representants i assistir a l'**Entrega de Premis**.

Cal anar vestits amb indumentària fallera.

18.15 h · Concentració a la Plaça Major.

18.35 h · Entrega de Premis.

20.30 h · *Mascletà Nocturna* al Pla. Pirotècnia Coeters Dragón.

22.00 h · Sopar al casal.

A la nit, festa amb DJ.

DIMECRES 18 DE MARÇ - OFRENA DE FLORS

08.00 h · Segona *Desperta* (disfressa: **Disney**).

En acabar, esmorzar oferit per la falla.

11.30 h · Passacarrer.

13.30 h · *Mascletà* a la plaça del Pla. Pirotècnia Gironina.

15.00 h · Dinar al casal.

18.00 h · Eixida des del casal vestits de faller/a i amb ram de flors per assistir a l'**Ofrena a la Mare de Déu de la Salut**.

19.00 h · Concentració i eixida de l'Ofrena al carrer

Gómez Ferrer.

22.00 h · Sopar al casal.

A la nit, festa amb DJ.

DIJOURS 19 DE MARÇ - SANT JOSEP

08.00 h · Última *Desperta* (disfressa: **pijama**).

En acabar, esmorzar oferit per la falla.

11.00 h · Concentració al casal amb indumentària fallera per assistir a la **Missa de Sant Josep**.

En finalitzar, anirem tots al parc.

14.00 h · *Mascletà* al Parc Salvador Castell. Pirotècnia Valenciana.

14.15 h · Foto de grup 2026 a la Plaça Major.

15.00 h · Dinar al casal.

A la vesprada (hora per confirmar), **Passacarrer Boig**: visita a totes les falles del poble, amenitzats per la nostra banda de música fins que el cos aguante.

Amb este acte acomiadarem els músics que ens han acompanyat durant les Falles.

21.00 h · Cremà del monument infantil.

Seguidament, sopar de cabasset (cada persona es porta el sopar). Després de sopar, cremà de la falla gran segons l'horari marcat per la FJLFA.

Elecció dels representants per a l'exercici **2027**.

DIUMENGE 22 DE MARÇ - ASSEMBLEA GENERAL

14.30 h · Dinar al casal.

Assemblea General i tancament de l'exercici.

NOTA: Qualsevol modificació d'actes o horaris serà comunicada mitjançant el tauler d'anuncis del casal, els grups de WhatsApp o per correu electrònic.

Agraïments

Amb aquestes línies, la falla Plaça Tres Moreres ens dirigim a tots vosaltres per expressar el nostre profund reconeixement a la tasca realitzada per les persones encarregades de dur a terme el llibret, les persones entrevistades i col·laboradors. La realització d'aquest ha estat possible gràcies a la vostra generositat, dedicació i suport incondicional.

Primerament, volem agrair a les persones entrevistades que han compartit les seues històries, experiències i coneixements. La vostra participació ha donat vida a aquest projecte i ha enriquit el contingut amb les vostres vivències úniques.

Als amics i amigues que han col·laborat amb la seua escriptura, vos donem les gràcies per la vostra creativitat, esforç i dedicació. La vostra contribució ha estat essencial per capturar l'esperit i la diversitat d'aquesta comunitat.

Volem expressar també el nostre més sincer agraïment al compositor Pedro Giménez Ballesteros,

pel seu esforç, il·lusió i estima demostrats en crear, de manera totalment desinteressada, el pasdoble que a partir d'ara serà un símbol d'identitat de la nostra comissió. La seua música passarà a formar part de la nostra història i del sentiment que ens uneix com a Falla.

Finalment, no podem oblidar agrair als comerços i empreses locals que han cregut en aquesta iniciativa i han contribuït amb el seu suport. Sense la vostra generositat i col·laboració, aquest llibret no existiria. Sou part fonamental de la nostra comunitat i la força que impulsa projectes com aquest.

En resum, a tots vosaltres, gràcies de tot cor per la vostra participació, suport i dedicació. Sou la raó per la qual aquest projecte ha cobrat vida i ha esdevingut una representació autèntica i vibrant de la nostra comunitat.

Amb gratitud,

La falla Plaça Tres Moreres d'Algemesí

Skappate

Alquiler de campers y autocaravanas

653 283 998

**Maxim
Domenech**

Alquiler de vehículos

CarlesFausstudio®

Architecture & Design < >